ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებული

СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

5-6

მაისი—ივნისი

ქ. მარქსის სახ. სახ. საჯ. რესპუბლიკური ბიბლიოთეკა თბილისი

თბილისი—1962

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

რედაქტორი უშ. ობოლაძე
კორექტორი ე. აგლაძე

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 2/VII-62 წელი. ანაწყობის ზომა 6X10. ქაღალდის ზომა 60X84. სასტამბო ფორმათა რაოდენობა 6,5

ფასი 10 კაპ.

შეკ. 457 ტ. 5000

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა.
თბილისი, უშ. ჩხეიძის ქ. № 19.

Типография Министерства просвещения Грузинской ССР.
Тбилиси, ул. Уш. Чхеидзе, № 19.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მათემატიკის სწავლების გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

1962 წ. 28 მაისი

ვაქვეყნებ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1962 წლის 7 მაისის № 293 დადგენილებას რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მათემატიკის სწავლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

„საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო

დადგენილება № 293

1962 წლის 7 მაისი

ქ. თბილისი

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მათემატიკის სწავლების მდგომარეობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო აღნიშნავს, რომ უკანასკნელ წლებში რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში საგრძნობლად დაქვეითდა მათემატიკის სწავლებისა და მოსწავლეთა მომზადების დონე, რაზედაც ნათლად მეტყველებს როგორც სკოლების მუშაობის შემოწმების, ისე უმაღლეს სასწავლებლებში ჩატარებული მისაღები გამოცდების შედეგები.

საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში ჩატარებულ მისაღებ გამოცდებზე მათემატიკაში 1959 წელს 2314 აბიტურიენტის წერითი ნამუშევრიდან „ფრიადზე“ შეფასდა ნამუშევართა 2,5 პროცენტი, ხოლო „არადამაკმაყოფილებელზე“—58 პროცენტი; 1960 წელს 1449 ნამუშევრიდან „ფრიადზე“ შეფასდა 2,7 პროცენტი, „არადამაკმაყოფილებელზე“ კი—60

პროცენტი; 1961 წელს 2561 ნამუშევრიდან „ფრიადზე“ შეფასდა 0,8 პროცენტი, ხოლო „არადამაკმაყოფილებელზე“ — 69,8 პროცენტი.

რესპუბლიკის ზოგიერთი ქალაქისა და რაიონების სკოლებში ჩატარებულმა შემოწმებამ ცხადყო, რომ მოსწავლეთა დიდ უმრავლესობას აქვს მათემატიკის ზერელე ცოდნა, არა აქვთ მათემატიკური განვითარება, მათემატიკური მსჯელობისა და დასაბუთების უნარი, მათემატიკურ ცნებათა ღრმა და საფუძვლიანი გაგება, არ შესწევთ მიღებული ცოდნის პრაქტიკულ საქმიანობაში გამოყენების უნარი.

შემოწმებამ აგრეთვე ცხადყო, რომ დაბალია მათემატიკის მასწავლებელთა მნიშვნელოვანი ნაწილის თეორიული და პედაგოგიური კვალიფიკაცია, სწავლებაში ადგილი აქვს ფორმალიზმს, ხოლო მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებაში — ლიბერალიზმს. ასეთი ფაქტები გვხვდება ქ. თბილისის, გორის, სოხუმის, ზესტაფონისა და თერჯოლის საშუალო სკოლებში.

რესპუბლიკის სკოლებში მათემატიკური საგნების სწავლებისა და მოსწავლეთა მომზადების საქმეში არსებული მოუთმენელი ნაკლოვანებანი გამოწვეულია მასწავლებლებისა და სკოლის დირექციების სუსტი სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობით და მათდამი საბჭოთა ორგანოებისა და მეთოდური დაწესებულებების დახმარების, ხელმძღვანელობისა და კონტროლის შესუსტებით; სკოლები უზრუნველყოფილნი არ არიან მათემატიკის სწავლებისათვის საჭირო თვალსაჩინო მასალებითა და ხელსაწყოებით.

სკოლებში მათემატიკის სწავლების დაბალი დონე იმითაცაა გამოწვეული, რომ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და რესპუბლიკის პედაგოგიურ ინსტიტუტებში სათანადო სიმაღლეზე არ დგას მათემატიკის მასწავლებელთა კადრების მომზადების საქმე, განსაკუთრებით ნაკლოვანებანია სალამოსა და დაუსწრებელი სწავლების განყოფილებების მუშაობაში.

ნაკლები ყურადღება ექცევა მათემატიკური დარგებისადმი მიდრეკილების მქონე მოსწავლეებს და მათთან წინასწარ მოსამზადებელი მუშაობის ჩატარებას.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ა დ გ ე ნ ს:

1. დაევალოს სსრ განათლების სამინისტროს:

ა) შეუნელებლად იზრუნოს მათემატიკის მასწავლებელთა თეორიული დონისა და პედაგოგიური კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის; მეტი ყურადღება მიაქციოს სალამოს და დაუსწრებელ სწავლებაში მასწავლებელთა ჩაბმას, მეთოდური ლიტერატურის შექმნასა და

გამოცემას, დახელოვნების კურსების მუშაობის ხარისხის ამაღლებასა და მეთოდური მუშაობის წარმოებას;

ბ) გადაჭრით აამაღლოს მათემატიკის გაკვეთილის ხარისხი; უზრუნველყოს მასწავლებელთა შემოქმედებითი ინიციატივის განვითარება, მოსწავლეებში სწავლისადმი ინტერესისა და სიყვარულის გრძნობის აღზრდა. მეტი ყურადღება მიაქციოს საშინაო დავალებების დოზირებასა და მათი შესრულების შემოწმებას, აკადემიურად ჩამორჩენილ და მეორეწლიან მოსწავლეებთან მუშაობას.

მოწონებულ იქნას საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს გადაწყვეტილება 1961—1962 სასწავლო წლიდან გამოსაშვებ კლასებში წერითი გამოცდების შემოღების შესახებ მათემატიკაში;

გ) მოაწესრიგოს და გააუმჯობესოს კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობა მათემატიკაში; განამტკიცოს კავშირი სკოლასა და ოჯახს შორის, არ დაუშვას მოსწავლეთა გადატვირთვა; მეტი ყურადღება მიაქციოს მათემატიკური წრეების მუშაობასა და მოსწავლეთა ოლიმპიადების მოწყობას მათემატიკაში;

დ) განამტკიცოს სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზა მათემატიკაში, უზრუნველყოს სკოლები მათემატიკის სწავლებისა და პრაქტიკული მუშაობისათვის საჭირო თვალსაჩინო მასალებითა და ხელსაწყოებით, მეტი ყურადღება მიაქციოს მოსწავლეთა თვითნაკეთი ხელსაწყოებისა და იარაღების დამზადებას;

ე) გულდასმით შეისწავლოს საბჭოთა კავშირის ზოგიერთ ქალაქში შექმნილი ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო მათემატიკური სკოლების მუშაობის გამოცდილება და საჭიროების შემთხვევაში მათი მაგალითისამებრ თბილისში გახსნას ერთი ასეთი საშუალო სკოლა;

ვ) გადაჭრით გააძლიეროს ხელმძღვანელობა და კონტროლი მათემატიკის სწავლებისადმი, უზრუნველყოს შესაბამისი რესპუბლიკური დაწესებულებების, განათლების ადგილობრივი ორგანოებისა და სკოლის დირექციების აქტიური ჩაბმა ამ საქმეში.

2. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სახელმწიფო კომიტეტს საფუძვლიანად შეისწავლოს მათემატიკის პედაგოგთა კადრების მომზადების მდგომარეობა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და რესპუბლიკის პედაგოგიურ ინსტიტუტებში და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს წარმოუდგინოს საჭირო წინადადებანი მასწავლებელთა კადრების მომზადების გაუმჯობესების შესახებ;

3. დაევალოთ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

და უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სახელმწიფო კომიტეტს:

ა) მიმდინარე წლის ბოლომდე შეამოწმონ მათემატიკურ დისციპლინებში მომუშავე პედაგოგიური კადრების საჭიროება, გადასინჯონ მათი შემადგენლობა და სკოლები და უმაღლესი სასწავლებლები უზრუნველყონ მაღალკვალიფიციური კადრებით;

ბ) ორი თვის ვადაში გადასინჯონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, უმაღლესი სასწავლებლების მათემატიკისა და დაწყებითი განათლების პედაგოგიკისა და მეთოდიკის ფაკულტეტების სასწავლო გეგმები, პროგრამები და სახელმძღვანელოები და შეიმუშაონ სათანადო წინადადებანი საჭირო ცვლილებათა შეტანის შესახებ.

4. დაევალოთ საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიას, უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სახელმწიფო კომიტეტსა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს წარმოუდგინონ წინადადებანი მათემატიკის დარგებში მომუშავე მეცნიერთა და მასწავლებელთა კავშირის განმტკიცებისა და მათემატიკური ცოდნის შემდგომი განვითარების მიზნით რესპუბლიკური მათემატიკური საზოგადოების დაარსების შესახებ.

5. საქართველოს პოლიტიკური და მეცნიერული ცოდნის გამავრცელებელმა საზოგადოებამ გამოსცეს პოპულარული ლიტერატურა მათემატიკის საკითხებზე და უზრუნველყოს მათემატიკურ მეცნიერებათა მიღწევების ფართო პროპაგანდა ახალგაზრდობასა და მოსახლეობაში.

6. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, მშრომელთა დეპუტატების სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომებს გააძლიერონ დახმარება და ხელმძღვანელობა სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოებისა და სკოლებისადმი მათემატიკური საგნების სწავლების გაუმჯობესებისათვის.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **გ. ჯავახიშვილი.**

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ა. ჭირაქაძე.“**

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ამ დადგენილების განსახორციელებლად ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, ს/ოსეთის ა/ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) დადგენილება ფართოდ განიხილონ კოლეგიისა და სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე და დასახონ საჭირო ღონისძიებანი მის განსახორციელებლად;

ბ) უზრუნველყონ მიმდინარე სასწავლო წელს სიმწიფის ატესტატის მისაღებ გამოცდებზე მათემატიკაში წერითი გამოცდის ორგანიზებულად ჩატარება;

გ) გადასინჯონ სკოლებში მათემატიკის მასწავლებელთა შემადგენლობა და ამ ახალი სასწავლო წლიდან მათემატიკური დისციპლინების სწავლების სათანადო სიმაღლეზე დაყენების მიზნით გაატარონ საჭირო ღონისძიებანი.

2. აგვისტოს თათბირების ჩატარებისას მიმდინარე წელს მათემატიკის მასწავლებელთა სექციურ მუშაობაზე გულდასმით განიხილონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილება მათემატიკის სწავლების გაუმჯობესების შესახებ და დასახონ ქმედითი ღონისძიებანი მათემატიკის სწავლებაში არსებული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად.

3. სკოლების სამმართველომ:

ა) დასახელებული დადგენილების განხორციელების საქმეში სკოლებისათვის კონკრეტული დახმარების გაწევის მიზნით III და IV კვარტალის გეგმით გაითვალისწინოს სათანადო ღონისძიებანი;

ბ) გულდასმით შეისწავლოს საბჭოთა კავშირის ზოგიერთ ქალაქში შექმნილი მათემატიკური განხრის მქონე ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების მუშაობის გამოცდილება და მათი მაგალითისამებრ პედაგოგიკის სამეცნიერო-საკვლევ ინსტიტუტთან ერთად წარმოადგინოს წინადადებანი ქ. თბილისში ასეთი საშუალო სკოლის მოწყობის შესახებ.

ბ) გადასინჯოს სასწავლო პროგრამები მათემატიკაში, მათში სათანადო ცვლილებების შეტანის მიზნით.

4. პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითმა და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებმა სისტემატურად შეისწავლონ მათემატიკის მოწინავე მასწავლებელთა მუშაობა და ფართოდ განაზოგადონ მათი გამოცდილება.

5. სახელმძღვანელოების განყოფილებამ შეისწავლოს მათემატიკის სასკოლო სახელმძღვანელოებში საჭირო ცვლილებათა შეტანის საკითხი და დაზუსტებული მასალა წარმოუდგინოს კოლეგიას განსახილველად.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

6. გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა სისტემატურად მოათავსონ მეთოდური ხასიათის წერილები მათემატიკის სწავლების აქტუალურ საკითხებზე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების
მ ი ნ ი ს ტ რ ი   თ. ლაშქარაშვილი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო

დადგენილება № 230

1962 წლის 5 აპრილი, ქ. თბილისი

სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო მომსახურებისა და მომარაგების საქმეში არსებულ ნაკლოვანებათა შესახებ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სახელმწიფო კონტროლის კომისიის მიერ ჩატარებული შემოწმებით გამოირკვა, რომ რესპუბლიკის მთელი რიგი სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა მომსახურების საქმეში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს. მოსწავლეთა საყოფაცხოვრებო პირობები არ შეესაბამება მოთხოვნებს.

საძინებელ და სასწავლო კორპუსებში, სასადილოებში, სკოლა-ინტერნატების ტერიტორიაზე არ არის დაცული სისუფთავე და წესრიგი, ყველგან როდია მოწყობილი კანალიზაცია, იშვიათად ცვლიან ლოგინის თეთრეულს, მოსწავლეები ზედა ტანსაცმელს საწოლების ზურგზე კიდებენ, ბევრ მათგანს არ გააჩნია კბილის ჯაგრისი, ცხვირსახოცი, საყელოები, ბევრი მათგანი არ ატარებს თავისი ზომის ტანსაცმელს, ჩაცმულია უხეიროდ და ა. შ.

ზემონათქვამი შეეხება, მაგალითად, თბილისის № 4 სკოლა-ინტერნატს, ჩაისუბნის, კირნათის, მახუნცეთის, კოჯრის, მარნეულის, ახალქალაქის, კალდახვარისა და ზოგიერთ სხვა ობიექტს.

მთელი რიგი სკოლა-ინტერნატები სამშენებლო ორგანიზაციების მიზეზით საექსპლუატაციოდ გადაცემულია დაუმთავრებელი სახით და დეფექტებით. ეს არა მარტო ანტისანიტარიას იწვევს, არამედ აგრეთვე ხელს უშლის ზოგიერთი სასწავლო სახელოსნოსა და კაბინეტის გახსნას (ჩაისუბნის, კალდახვარის, ბაბუშერის, სოხუმის № 1, კირნათისა და სხვა სკოლა-ინტერნატები).

დღემდე არ არის მობინადრეებისაგან განთავისუფლებული ბოგდანოვკისა და ქუთაისის № 3 სკოლა-ინტერნატებისათვის გა-

მოყოფილი სადგომები, რის გამო ეს სკოლები მეტად მძიმე პირობებში მუშაობენ.

ყველა შემოწმებულ სკოლა-ინტერნატში წინანდებურად არადამაკმაყოფილებელია აღსაზრდელთა კვება. ბავშვებს ერთფეროვანი და უგემური საჭმლით კვებავენ, მათ საკმაო რაოდენობით არ აძლევენ ისეთ პროდუქტებსაც კი, რომლებიც ყოველთვის საკმაოდ მოიპოვება სავაჭრო ქსელში (ხორბლის ფქვილი, კარტოფილი, შაქარი, ხორცი და სხვ.). ვაჭრობის სამინისტრო და ცეკავშირის გამგეობა არსებითად თავს არიდებენ აღსაზრდელთა კვების ორგანიზაციის საქმეს და მხოლოდ ფონდების (ხშირად არასაკმაო რაოდენობის) გამოყოფით კმაყოფილდებიან, ხოლო საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ ვერ შეძლო ჯეროვანი წესრიგის დამყარება ამ საქმეში.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო ვერ უზრუნველყოფს სკოლა-ინტერნატებს რბილი და მაგარი ინვენტარით, ტანსაცმლითა და ფეხსაცმლით დაწესებული ნორმების ფარგლებში. ლოგინის თეთრეული, საცვლები, ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი და სხვ. არათანაბრად ნაწილდება სკოლებს შორის. ექვს შემოწმებულ სკოლა-ინტერნატში აღსაზრდელი გოგონებისათვის შეძენილი იყო 705 ცალით მეტი ქვედა საცვალი, ვიდრე ეს ნორმით იყო გათვალისწინებული ,ხოლო ოთხ სკოლა-ინტერნატში 223 ცალით ნაკლები იყო; 19 შემოწმებული სკოლა-ინტერნატიდან არც ერთ სკოლაში აღსაზრდელებისათვის არ მიუციათ შალნარევი სვიტრი, 11 სკოლაში—რეიტუზები, 14 სკოლაში—შალნარევი შარფები, 12 სკოლაში—ფლოსტები, საზამთრო და საზაფხულო ქუდები და სხვ.

სკოლა-ინტერნატების დირექტორები, რომლებიც უმთავრესად სამეურნეო ფუნქციებს ასრულებენ, წინანდებურად ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობას.

აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომი, საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომები იშვიათად ამოწმებენ და იხილავენ სკოლა-ინტერნატების საქმიანობას, არ იჩენენ სათანადო მზრუნველობას აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო მომსახურების და მომარაგების გაუმჯობესებისათვის. საკმარისი არ არის ის სახსრები, რომლებიც გათვალისწინებულია ადგილობრივი ბიუჯეტებით სკოლა-ინტერნატებისათვის.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო ადგენს. ·

1. დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს:

ა) განახორციელოს გადაუდებელი ზომები რესპუბლიკის

სკოლა-ინტერნატების მუშაობაში სათანადო წესრიგის დასამყარებლად, აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო მომსახურებისა და მომარაგების გაუმჯობესებისათვის;

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბ) განამტკიცონ სკოლა-ინტერნატები კვალიფიციური მუშაკებით, რომელთაც უნარი შესწევთ განახორციელონ მათ წინაშე დასახული ამოცანები;

გ) მკაცრად დასაჯონ სკოლა-ინტერნატების დირექტორები, მათი თანაშემწეები სამეურნეო ნაწილში და სხვა მუშაკები, რომლებმაც დაუშვეს ანტისანიტარია და უწესრიგობა საცხოვრებელ, სასწავლო და საძინებელ კორპუსებში, აგრეთვე შემოწმების პროცესში გამოვლინებული სხვა დარღვევები;

დ) გადასინჯონ სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა ტანსაცმლით, ფეხსაცმლით, რბილი ინვენტარითა და კვების პროდუქტებით უზრუნველყოფის ნორმები და 1962 წლის 15 ივნისამდე წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს შესაბამისი წინადადებანი, შეთანხმებული საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროსთან.

2. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომს სისტემატურად გააუმჯობესონ სკოლა-ინტერნატისადმი ხელმძღვანელობა და დახმარება, მეტი მზრუნველობა გამოიჩინონ აღსაზრდელებისადმი და მიაღწიონ მათი საყოფაცხოვრებო მომსახურებისა და მომარაგების დაუყოვნებლივ გაუმჯობესებას; გაითვალისწინონ ბიუჯეტებით ასიგნობანი, რომლებიც საკმარისი იქნება იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იქნან სკოლა-ინტერნატები კვებით, ინვენტარითა და ტანსაცმლით დაწესებული ნორმების სრული შესაბამისობით.

უახლოეს დროში განიხილონ იმ პირთა პასუხისმგებლობის საკითხი, რომლებმაც საექსპლუატაციოდ გადასცეს სკოლა-ინტერნატების შენობები დეფექტებითა და მოუთავებელი სამუშაოებით.

3. დაევალოს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოს მიიღოს კონკრეტული ზომები და უზრუნველყოს, რომ სახალხო მეურნეობის საბჭოს საწარმოებმა მკვეთრად გააუმჯობესონ სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთათვის ფეხსაცმლისა და ტანსაცმლის შეკერვის ხარისხი.

4. წინადადება მიეცეს საქართველოს ასსრ მშენებლობის სამინისტროს ერთი თვის ვადაში დაამთავროს საექსპლუატაციოდ გადაცემული სკოლა-ინტერნატების მთელი სამშენებლო სამუშაოები, აღმოფხვრას სამშენებლო დეფექტები და ბოლომდის მიიყვანოს სანტექნიკური სამუშაოები (გათბობა, კანალიზაცია და ა. შ.), აგ-

რეთვე მკაცრად დასაჯონ კონკრეტული დამნაშავენი, რომლებმაც გააჭიანურეს სკოლა-ინტერნატების მშენებლობა და დაუშვეს სამშენებლო დეფექტები.

ეროვნული

5. დაევალოთ ქუთაისის, სოხუმის, ახალქალაქის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო (რაიონული) საბჭოების აღმასკომებს გაათავისუფლონ კერძო მობინადრეებისაგან ბაბუშერის, ბოგდანოვკისა და ქუთაისის № 3 სკოლა-ინტერნატების ტერიტორიაზე მდებარე სახლები, რომლებიც საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განკარგულებით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს გადაეცა.

6. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს და ცეკავშირის გამგეობას საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან ერთად 1962 წლის 1 მაისამდე შეარჩიონ სამ-სამი სკოლა-ინტერნატი, რომლებშიაც მოეწყობა მოსწავლეთა კვება უშუალოდ სავაჭრო ორგანიზაციების მიერ.

7. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ ზოგიერთმა ადგილობრივმა საბჭოთა ორგანომ განიხილა ჩატარებული შემოწმების შედეგები და დასახა კონკრეტული ღონისძიებანი სკოლა-ინტერნატების მუშაობის გასაუმჯობესებლად და რომ დარღვევებსა და ნაკლოვანებებში დამნაშავე მუშაკებს დაედოთ სათანადო სასჯელი.

8. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ ამ დადგენილების შესრულება მოახსენოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1963 წლის 1 იანვრისათვის.

საქართველოს სსრ მისისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარე **გ. ჯავახიშვილი**

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
საქმეთა მმართველი **ა. ჭირაქაძე.**

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება სკოლა-ინტერნატების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

1962 წ. 12 მაისი

საქართველოს განათლების ორგანოებმა, ასრულებენ რა სკკპ XX, XXI და XXII ყრილობების გადაწყვეტილებებს, ადგილობრივი პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების დახმარებით მნიშვნელოვანი მუშაობა ჩაატარეს ახალი ტიპის სასწავლო-საღმზრდელო დაწესებულებების—სკოლა-ინტერნატების შესაქმნელად.

1961—1962 სასწავლო წელს რესპუბლიკაში უკვე არსებობს 56 სკოლა-ინტერნატი, რომლებიც დიდი ავტორიტეტით სარგებლობენ მშრომელ მოსახლეობაში; ყოველწლიურად მატულობს მშობელთა განცხადებები, რომლებსაც სურთ თავიანთი ბავშვების მოწყობა სკოლა-ინტერნატებში.

სკოლა-ინტერნატების უმრავლესობაში შექმნილია ყველა აუცილებელი პირობა ბავშვთა სწავლისა, აღზრდისა და ყოველმხრივი განვითარებისათვის. მათ მნიშვნელოვანი გამოცდილება დააგროვეს თავისი მუშაობის პერიოდში. დღითიდღე უმჯობესდება მოზარდი თაობის სწავლა-აღზრდის მეთოდები და ფორმები. ქ. თბილისის № 3, ქუთაისის № 1, ბათუმის № 1, გურჯაანის, ატენის, კაჭრეთის, ზუგდიდისა და სხვა სკოლა-ინტერნატების მუშაობის გამოცდილების შესწავლა ადასტურებს, რომ არსებული ხელსაყრელი პირობებისა და შესაძლებლობათა გამოყენებით ისინი კარგ შედეგებს აღწევენ მოსწავლეთა კომუნისტური აღზრდის, განათლებისა და სწავლების საქმეში.

ბევრ სკოლა-ინტერნატში კარგად არის დაყენებული სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა: პედაგოგიური კოლექტივები წარმატებით წყვეტენ სწავლებისა და აღზრდის, ცხოვრებასთან, პრაქტიკასთან კავშირის განმტკიცების ამოცანას, აღწევენ მოსწავლეთა მაღალ მოსწრებასა და საფუძვლიან ცოდნას და მოზარდებში ნერ-

გავენ მტკიცე შრომით ჩვევებს. მტკიცე რეჟიმი, რეგულარული კვება, მუდმივი საექიმო დაკვირვება, ფიზკულტურასა და სპორტში სისტემატური მეცადინეობა ხელს უწყობს სკოლა-ინტერნატებში ჯანსაღი, ფიზიკურად გამოწრთობილი ახალგაზრდობის აღზრდას.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამასთან ერთად, საქართველოს სსრ რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატების მუშაობაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

რიგ სკოლა-ინტერნატებში ჯერ კიდევ დაბალია მოსწავლეთა მოსწრება და დისციპლინა, ცუდად არის დაყენებული მუშაობა ბავშვთა აღზრდისა და ყოველმხრივი განვითარებისათვის. განათლების ადგილობრივი ორგანოების ზოგიერთი მუშაკი ფორმალურად ეკიდება ხელმძღვანელ, მასწავლებელთა და აღმზრდელთა კადრების შერჩევას, რაც იწვევს მათ ხშირ შეცვლას და მეტად უარყოფით გავლენას ახდენს ცალკეული სკოლა-ინტერნატების მთელი სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეურნეო მუშაობის დაყენებაზე. სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაზე ცუდად მოქმედებს ისიც, რომ რიგ სკოლა-ინტერნატებში სუსტია მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, არადამაკმაყოფილებელია ბავშვთა კვება და სხვა სახის მომსახურება.

თბილისის № 4, ჩაისუბნის, კირნათის, მახუნცეთის, კოჯრის, მარნეულის, ახალქალაქის, კალდახვარის სკოლა-ინტერნატების საძინებელ, სასწავლო კორპუსებში და სასადილოებში არ არის დაცული სისუფთავე და წესრიგი, ყველგან არაა გაყვანილი კანალიზაცია, დაგვიანებით ხდება ლოგინის თეთრეულის გამოცვლა, ბევრ ბავშვს არ აქვს კბილის ჯაგრისი, ცხვირსახოცი, სუფთა საყელო, აცვიათ მოურგებელი ტანისამოსი, ულაზათოდ არიან ჩაცმული და სხვ.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა სამმართველო დადგენილი ნორმებით დროულად და მთლიანად ვერ უზრუნველყოფს სკოლა-ინტერნატებს რბილი და მაგარი ინვენტარით, ტანსაცმლითა და ფეხსაცმლით. ამასთან ერთად ხშირად ლოგინის თეთრეული და საცვალი' ტანსაცმელი, ფეხსაცმელი და სხვა საგნები სკოლა-ინტერნატებს შორის ნაწილდება არათანაბრად.

რესპუბლიკის სამშენებლო ორგანიზაციების მიზეზით რიგი სკოლა-ინტერნატების საექსპლუატაციოდ გადაცემა ხდება დიდი დაგვიანებით და დეფექტებით (ჩაისუბნის, კალდახვარის, ბაბუშერის, სოხუმისა და სხვა სკოლა-ინტერნატები).

ბევრ სკოლა-ინტერნატში (თბილისის № 4, ჩაისუბნის, კირ-

ნათის, მახუნცეთის, კოჯრის, მარნეულის, ახალქალაქის, კალდახვარის და სხვები) არადამაკმაყოფილებელია აღსაზრდელთა კვება. ბავშვებს ეძლევათ ერთნაირი და უგემური საჭმელი, აკლებენ ისეთ პროდუქტებსაც კი, რომლებიც ყოველთვის საკმაოდაა სავაჭრო ქსელში (პურის ფქვილი, კარტოფილი, შაქარი, ხორცი და სხვ.).

სკოლა-ინტერნატების ერთი ნაწილის დირექტორები უმთავრესად სამეურნეო ფუნქციებს ასრულებენ და ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობას. ამასთან ერთად რიგი რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებები არ ახორციელებენ სკოლა-ინტერნატების მუშაობაზე სათანადო კონტროლს, მათი ინსპექტირება შემთხვევითსა და ხშირად ზერელე ხასიათს ატარებს.

ყველა ეს და სხვა სერიოზული ნაკლოვანებანი ინტერნატების სააღმზრდელო, სამეურნეო და ორგანიზაციულ მუშაობაში აიხსნება უპირველეს ყოვლისა იმით, რომ სკოლა-ინტერნატებისა და განათლების ადგილობრივი ორგანოების ცალკეულ ხელმძღვანელებს სრულად არა აქვთ გაგებული სკოლა-ინტერნატების როლი და მნიშვნელობა კომუნისტური საზოგადოების ყოველმხრივ განვითარებული მოქალაქეების მომზადების საერთო საქმეში.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1962 წლის 5 აპრილის № 230 დადგენილების შესასრულებლად საქართველოს სსრ სკოლა ინტერნატების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) გარდაქმნან სკოლა-ინტერნატების მუშაობის ხელმძღვანელობა და კონტროლი, მიაღწიონ დირექტორისა და მთელი პერსონალის პასუხისმგებლობის ამაღლებას სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სწორად ორგანიზაციისათვის სკოლა-ინტერნატების დებულების შესაბამისად, აღკვეთონ მუშაკების მიერ ბავშვებისადმი არაგულისხმიერი მიდგომისა და დაკისრებული მოვალეობის არაკეთილსინდისიერად შესრულების გამოვლინება; გადაჭრით გააუმჯობესონ აღმზრდელობითი მუშაობა სკოლა-ინტერნატებში, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ აღსაზრდელთა ფიზიკურ და გონებრივ განვითარებას და მათ მომზადებას პრაქტიკული საქმიანობისათვის სახალხო მეურნეობის სხვადასხვა დარგში;

სასწავლო წლის მანძილზე ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროების კოლეგიაზე და სახალხო განათლების

საბჭოზე ორჯერ მაინც განიხილონ სკოლა-ინტერნატების საკითხი და გაატარონ სათანადო ღონისძიებანი მათი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის;

ეროვნული

ბ) რჩევა მისცენ სკოლა-ინტერნატების დირექტორებსა და მათ მოადგილეებს სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში, მასწავლებლებსა და აღმზრდელებს ყურადღება გაამახვილონ მოსწავლეთა დამოუკიდებელ მუშაობაზე გაკვეთილისა და საშინაო დავალებების შესრულების დროს და ამოცანად მიიჩნიონ იგი, როგორც მნიშვნელოვანი საშუალება, რომელიც ხელს უწყობს დამოუკიდებელი აზროვნების განვითარებას მოსწავლეებში, იმუშავებს მათში შეგნებულ ინტერესს, ინიციატივასა და მისწრაფებას ცოდნის, მეცნიერების საფუძვლების მტკიცედ დაუფლებისადმი, აღუძრავს მათ სურვილს —პრაქტიკულად გამოიყენონ მიღებული ცოდნა და ჩვევები;

გ) გაბედულად დანერგონ პრაქტიკაში იმ სკოლა-ინტერნატების გამოცდილება, რომლებშიც აღსაზრდელებს ნება ეძლევათ დამოუკიდებლად შეასრულონ საშინაო დავალებანი და ისიც არა მხოლოდ მთელი სააღმზრდელო ჯგუფის შემადგენლობაში, არამედ ცალკე—სასწავლო კაბინეტებში, სადაც შესაძლებლობა არსებობს ისარგებლონ სხვადასხვა იარაღითა და თვალსაჩინო ხელსაწყოებით;

დ) განათლების განყოფილებათა გამგეებმა და საშუალო სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა იმ საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელებთან ერთად, სადაც მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება ტარდება, განახორციელონ ღონისძიებანი, რომლებიც უზრუნველყოფენ თითოეულ საშუალო სკოლა-ინტერნატში აღსაზრდელთა პროფესიული მომზადების დაყენებას სადირექტივო ორგანოების დადგენილებათა სრული შესაბამისობით; სწავლების მწარმოებლურ შრომასთან შეერთების, აღსაზრდელთა პრაქტიკული საქმიანობისათვის მომზადების საქმეში მოწინავე სკოლა-ინტერნატების მიერ დაგროვილი მდიდარი გამოცდილება ფართოდ გავრცელდეს და დაინერგოს ყველა სკოლა-ინტერნატის პრაქტიკაში;

ე) კომკავშირულ ორგანოებთან ერთად განხორციელდეს საჭირო ღონისძიებანი იმისათვის, რომ გაუმჯობესდეს კომკავშირული და პიონერული მუშაობა აღსაზრდელთა შორის, შეიქმნას მოსწავლეთა მჭიდრო კოლექტივები სკოლა-ინტერნატებში და მათ შორის გაიშალოს სხვადასხვა მასობრივი ფორმის აღმზრდელობითი მუშაობა;

ვ) ყოველმხრივ დაუჭირონ მხარი სკოლა-ინტერნატების შეფების—წარმოებებისა და დაწესებულებების ინიციატივას და დახ-

მარება გაუწიონ მათ სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოებისა და სასწავლო-საცდელი მეურნეობების, სპორტული მოედნებისა და სათამაშო ოთახების მოწყობის საქმეში.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ზ) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მზრუნველთა საბჭოს მუშაობას, როგორც ორგანოსი, რომელიც ხელს უწყობს სკოლა-ინტერნატის მთელი მუშაობის გაუმჯობესებას;

თ) განხორციელდეს მუდმივი ზრუნვა თითოეულ სკოლა-ინტერნატში საჭირო პირობების შესაქმნელად ფიზიკური კულტურისა, სპორტისა და ბავშვთა მხატვრული თვითმოქმედების ფართო განვითარებისათვის.

2. ინფორმაცია ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ წარმოდგენილ იქნეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში 1962 წლის 1 ნოემბრისათვის.

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების განყოფილებამ სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოსთან ერთად 1962—1963 სასწავლო წლის გეგმაში გაითვალისწინოს ღონისძიებანი სკოლა-ინტერნატების ხელმძღვანელი და პედაგოგიური კადრების შერჩევის, განაწილებისა და დახელოვნების საქმის გაუმჯობესებისათვის.

4. მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებების სამმართველომ 20 აგვისტომდე უზრუნველყოს სკოლა-ინტერნატები საჭირო რბილი და მაგარი ინვენტარით, ტანსაცმლით, მაღალი ხარისხის ფეხსაცმლით, აგრეთვე სახელმძღვანელოებით და სასწავლო-თვალსაჩინო ხელსაწყოებით.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ:

ა) დროულად უზრუნველყოს ტექნიკური დოკუმენტაციითა და საშენი მასალით ის სკოლა-ინტერნატები, რომლებიც ატარებენ შენობა-ნაგებობათა კაპიტალურ რემონტს;

ბ) გააძლიეროს კონტროლი სკოლა-ინტერნატების მშენებლობის 1962 წლის გეგმის დროულად შესრულებაზე, სამშენებლო სამუშაოების ხარისხსა და შენობების საექსპლუატაციოდ გადაცემაზე დადგენილ ვადებში.

6. სკოლა-ინტერნატებზე მიმაგრებულმა ინსპექტორებმა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სხვა მუშაკებმა განიხილონ ეს ბრძანება სკოლა-ინტერნატების შემოწმებაზე და დასახონ სათანადო ღონისძიებანი.

7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს პედაგოგიურ

მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა უფრო ღრმად შეისწავლოს სკოლა-ინტერნატების მუშაობის თავისებურებანი, შეიმუშაოს მეცნიერულ-მეთოდური ღონისძიებანი სკოლა-ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის, ფართოდ გააშუქოს და დანერგოს სკოლა-ინტერნატების მოწინავე გამოცდილება, რისთვისაც გამოსცეს ბროშურები, ჩაატაროს სკოლა-ინტერნატების მუშაკთა მეცნიერულ-პრაქტიკული კონფერენციები და მეთოდური თათბირები.

8. დაევალოს „სახალხო განათლების“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებს სისტემატურად გააშუქონ სკოლა-ინტერნატების განვითარებასთან დაკავშირებული საკითხები მოწინავე გამოცდილების ჩვენებით ბავშვთა და მოზარდთა სწავლების, აღზრდისა და ყოველმხრივი განვითარების საქმეში.

9. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ:

ა) დაავალოს სამმართველოს ინსპექტორებს ადგილებზე ყოფნისას ღრმად ჩასწვდნენ სკოლა-ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შინაარს და სამეურნეო საქმიანობის მდგომარეობას, მიაღწიონ შემოწმების მსვლელობაში გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა ადგილზე გამოსწორებას;

ბ) მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა სამმართველოსთან ერთად 10 ივნისამდე გადასინჯოს სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა ტანსაცმლით, ფეხსაცმლით, რბილი ინვენტარითა და კვების პროდუქტებით უზრუნველყოფის ნორმები და წარმოადგინოს სათანადო წინადადებანი საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროსთან შესათანხმებლად;

გ) მტკიცე კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე და შედეგები მოახსენოს კოლეგიას მიმდინარე წლის დეკემბერში.

საქართველოს სსრ განათლების
მ ი ნ ი ს ტ რ ი   თ. ლაშქარაშვილი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვამტკიცებ
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

დებულება
საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური საწარმოო სწავლებიანი სკოლების დაუსწრებელი განყოფილებების შესახებ

1. ზოგადი დებულებანი

1. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 20 მაისის № 357 დადგენილებით საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაუსწრებელი განყოფილებები იქმნება „საღამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლის დებულების“ მე-6 პუნქტისა და „საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური საწარმოოსწავლებიანი სკოლის დებულების“ მე-4 პუნქტის საფუძველზე.

2. დაუსწრებელი განყოფილების მიზანია საშუალო განათლების მიღებაში დაეხმაროს იმ პირებს, რომლებსაც არ შეუძლიათ რეგულარულად დაესწრონ მეცადინეობას საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში.

3. საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკურ საწარმოოსწავლებიან სკოლებთან დაუსწრებელი განყოფილებები გაიხსნება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს წარდგენით, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოების, მშრომელთა დეპუტატების სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასკომების გადაწყვეტილების საფუძველზე იმ შემთხვევაში, თუ კონტინგენტი 100-ზე ნაკლები არ არის.

დაუსწრებელი განყოფილებები იქყოფება იმ სკოლებისა და

რაიონის (ქალაქის) სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგებლობაში, სადაც ისინი ყალიბდებიან.

4. დაუსწრებელ განყოფილებებს აქვთ IX, X და XI კლასები იმ ახალგაზრდებისათვის, რომელთაც რვაწლიანი განათლება აქვთ, დაუსწრებელ განყოფილებებს შეიძლება ჰქონდეთ ყველა კლასი, დაწყებული მე-5-დან. თითოეულ კლასში უნდა იყოს 9 დან 20 მოსწავლემდე.

5. თითოეული დაუსწრებელი განყოფილების მომსახურების რაიონს აწესებს რაიონის (ქალაქის) სახალხო განათლების განყოფილება.

6. დაუსწრებლებისათვის სისტემატური პედაგოგიური დახმარებისა და ჩათვლების ჩაბარების მისაღებად ხელსაყრელი პირობების შექმნის მიზნით, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები, რომლებთანაც შექმნილია დაუსწრებელი განყოფილება, რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილებასთან შეთანხმებით, დაუსწრებელი განყოფილების სამომსახურეო ტერიტორიაზე ქმნიან სასწავლო საკონსულტაციო პუნქტებს.

7. დაუსწრებელ განყოფილებათა სასწავლო საკონსულტაციო პუნქტები იქმნება საღამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკურ საწარმოო სწავლებიან სკოლებთან არანაკლებ 60 დაუსწრებლისათვის.

იმ შემთხვევაში, როცა დაუსწრებელთა რაოდენობა არაა საკმარისი სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტის შესაქმნელად, საკონსულტაციო დახმარებისა და ჩათვლების ჩასაბარებლად დაუსწრებლები მიემაგრებიან მათი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით უახლოეს ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლას.

შენიშვნა: არასრული საშუალო სკოლის დაუსწრებლები შეიძლება მიემაგრონ რვაწლიან სკოლას. რვაწლიან სკოლას შეიძლება მიემაგრონ აგრეთვე IX—XI კლასის დაუსწრებლებიც, თუკი ამ სკოლაში მუშაობენ უმაღლესი პედაგოგიური განათლების მქონე მასწავლებლები.

II. სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაცია

8. ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლის დაუსწრებელ განყოფილებაზე სასწავლო წელი იწყება 1-ლი სექტემბრიდან და მთავრდება: V, VI, VII, IX და X კლასებში—25 მაისს; VIII კლასში—13 ივნისს, XI კლასში—22 ივნისს.

სასწავლო წელი იყოფა 2 ნაწილად, მათ შორის წესდება 10 დღიანი საზამთრო არდადეგები (1-დან 10 იანვრამდე).

9. დაუსწრებელი განყოფილება მუშაობს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სასწავლო გეგ-

მით და ხელმძღვანელობს საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლისათვის განკუთვნილი პროგრამებითა და სახელმძღვანელოებით.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

10. დაუსწრებელი განყოფილების და მისი სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ძირითადი ფორმებია:

ა) დაუსწრებლებთან ჯგუფური კონსულტაციები და ჯგუფური მუშაობის სხვა სახეები (წამმართველი და მიმოხილვითი ლექციები, პრაქტიკული სამუშაოები სასწავლო კაბინეტებსა და ლაბორატორიებში და ა. შ.), რომლებიც, როგორც წესი, ტარდება მოცემული კლასის მთელ შემადგენლობასთან;

ბ) ინდივიდუალური კონსულტაციები, რომლებიც ეწყობა დაუსწრებლების დასახმარებლად მათ დამოუკიდებელ მუშაობაში;

გ) ინდივიდუალური ჩათვლების მიღება, რომელთა ჩაბარება აუცილებელია ყველა დაუსწრებლისათვის.

დაუსწრებლების ცოდნა, უნარი და ჩვევა ფასდება ხუთბალიანი სისტემით.

11. დაუსწრებელი განყოფილებების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისათვის გათვალისწინებული დრო განისაზღვრება აკადემიურ საათებში, ამასთან ჯგუფურ კონსულტაციებზე თითოეულ კლასში კვირაში გათვალისწინებულია 6 აკადემიური საათი, ინდივიდუალურ კონსულტაციებზე თითოეულ დაუსწრებელზე კვირაში—საშუალოდ 1/3—აკადემიური საათი (15 წთ), თითოეული ჩათვლის მიღებაზე—საშუალოდ 0,5 აკადემიური საათი.

შენიშვნა: თუ კლასში 9-ზე ნაკლები დაუსწრებელია, მაშინ სასწავლო საათების რაოდენობა სამუშაოს ყველა სახეზე თითოეულ მოსწავლეზე განისაზღვრება კვირაში ერთი აკადემიური საათით.

12. დაუსწრებლები, რომლებსაც არ აქვთ ჯგუფურ და ინდივიდუალურ კონსულტაციებზე დასწრებისა და ჩათვლების ჩაბარების საშუალება, მასწავლებლებისაგან ღებულობენ წერილობით კონსულტაციებს, აგრეთვე თითოეულ საგანში ადგენენ წერილობით საკონტროლო სამუშაოებს იმ რაოდენობით, რამდენი ჩათვლაცაა გათვალისწინებული სასწავლო გეგმით მოცემულ კლასში.

13. დაუსწრებელ განყოფილებაზე სწავლების ძირითად საფუძველს წარმოადგენს მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მუშაობა· ამის შესაბამისად, დაუსწრებელ განყოფილებათა და მათი საკონსულტაციო პუნქტების სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა მოსწავლეებში თვითგანვითარების, სახელ-

მძღვანელოებით, დამხმარე ლიტერატურით, ლექსიკონებით, ენციკლოპედიებით, ბიბლიოგრაფიული ცნობებით სარგებლობის ჩვევების, აგრეთვე მიღებული ცოდნის გამოყენების უნარის ჩამოყალიბებას თავის შრომითსა და საზოგადოებრივ საქმიანობაში.

14. დაუსწრებელი განყოფილებები და მათი სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტები აწარმოებენ მუშაობას დაუსწრებელთა კომუნისტურად აღზრდის საქმეში; მათთვის აწყობენ ლექციებსა და მოხსენებებს მეცნიერების, ტექნიკის, კულტურისა და ხელოვნების სხვადასხვა საკითხზე, ხელს უწყობენ მათში შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების აღზრდას.

15. დაუსწრებელი განყოფილებების V, VI, VII, IX და X კლასების მოსწავლეთა მომდევნო კლასში გადაყვანისა და VIII და XI კლასებში გამოცდების ჩატარების წესი განისაზღვრება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შესაბამისი ინსტრუქციით.

შენიშვნები: 1. VIII და XI კლასების მოსწავლეები გამოცდებს აბარებენ იმ საშუალო სკოლაში, რომლის შემადგენლობაში შედის მოცემული დაუსწრებელი განყოფილება.

2. V, VI, VII, IX და X კლასების მოსწავლეები აბარებენ გადასაყვან გამოცდებს იმ საგნებში, რომლებშიც მათ არა აქვთ ჩაბარებული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ჩათვლების რაოდენობა.

დაუსწრებლები, რომლებიც იღებენ კონსულტაციებს და ადგენენ საკონტროლო სამუშაოებს, გამოცდებს აბარებენ მოცემული კლასის კურსს ყველა სასწავლო საგანში.

3. გადასაყვანი გამოცდები დაუსწრებლებს შეუძლიათ ჩააბარონ როგორც დაუსწრებელ განყოფილებაში, ისე მის სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტებში.

16. VIII კლასდამთავრებული დაუსწრებლები ღებულობენ მოწმობას, რომელიც იძლევა საშუალო სპეციალურ სასწავლებლებში შესვლის ან საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში სწავლის გაგრძელების უფლებას, ხოლო XI კლასდამთავრებულები ღებულობენ ატესტატს, უმაღლეს სასწავლებლებში შესვლის უფლებით.

III. დაუსწრებელი განყოფილების პედაგოგიური პერსონალი და სხვა მუშაკები

17. ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების დაუსწრებელ განყოფილებათა შტატი დგება დაუსწრებელ განყოფილებათა ტიპობრივი შტატის შესაბამისად.

18. დაუსწრებელი განყოფილებისა და მისი სასწავლო საკონ-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სულტაციო პუნქტების ხელმძღვანელობას ახორციელებს დაუსწრებელი განყოფილების გამგე.

დაუსწრებელი განყოფილების გამგეს ნიშნავენ საქართველოს სსრ და ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროები, ავტონომიური ოლქის განათლების განყოფილება, რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილების წარდგენით იმ პირთაგან, რომელთაც აქვთ უმაღლესი პედაგოგიური განათლება და გამოიჩინეს თავი როგორც კარგმა ორგანიზატორებმა და მეთოდისტებმა. ის ღებულობს ზომებს დაუსწრებელი განყოფილების და სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების ნორმალური მატერიალური პირობებით უზრუნველსაყოფად, განყოფილების პედაგოგიური კადრებით სწორად დასაკომპლექტებლად; ღებულობს მოსწავლეებს, ხელმძღვანელობს განყოფილებებისა და სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობას, ახორციელებს კონტროლს სასწავლო გეგმისა და პროგრამების შესრულებაზე, ამოწმებს მასწავლებლის მუშაობას და მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხს, სწავლობს და ნერგავს დაუსწრებელი განყოფილების დადებით გამოცდილებას; პასუხს აგებს სახარჯთაღრიცხვო-ფინანსიური დისციპლინის დაცვაზე და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და ადგილობრივი სახალხო განათლების ორგანოების ბრძანებათა და მითითებათა შესრულებაზე.

დაუსწრებელი განყოფილების გამგე მუშაობს იმ სკოლის დირექტორის უშუალო ხელმძღვანელობით, სადაც ჩამოყალიბებულია დაუსწრებელი განყოფილება.

19. დაუსწრებელი განყოფილების მეთოდისტს ნიშნავენ საქართველოს სსრ და ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროები და ავტონომიური ოლქის განათლების განყოფილება უმაღლესი პედაგოგიური განათლების მქონე მასწავლებელთაგან. ის ხელმძღვანელობს და კონტროლს უწევს სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების სასწავლო-აღმზრდელობით და მეთოდურ მუშაობას, აგრეთვე იმ მოსწავლეებთან მუშაობას, რომლებიც კონსულტაციებისა და ჩათვლების მისაღებად მიმაგრებულია საშუალო და რვაწლიან სკოლებზე, უწევს მეთოდურ დახმარებას სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების გამგეებსა და მასწავლებლებს.

20. სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების უშუალო ხელმძღვანელობას სკოლის დირექტორი და რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან შეთანხმებით აკისრებს ამ სკოლის ერთ-ერთ მასწავლებელს.

სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტის გამგე პასუხისმგებელია

ამ პუნქტში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობაზე. ის ადგენს სასწავლო მეცადინეობის ცხრილს, ხელმძღვანელობს მასწავლებელთა კოლექტივს, აკონტროლებს მათ მუშაობას და აწარმოებს ამ მუშაობის აღრიცხვას, ღებულობს ზომებს მოსწავლეთა აკადემიურად ჩამორჩენილობისა და განთესვის თავიდან ასაცილებლად, აგრეთვე მოსწავლეთა სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო ნივთებით უზრუნველსაყოფად, ხელმძღვანელობს გადასაყვანი გამოცდების ჩატარებას, დაუსწრებელი განყოფილების გამგის უდგენს ცნობებს მასწავლებელთა ხელფასსა და დადგენილ ანგარიშგებაზე.

შენიშვნა: საშუალო და რვაწლიან სკოლებში, რომლებზედაც ემაგრებიან დაუსწრებელ განყოფილებათა მოსწავლეები, როცა მათი სიმცირის გამო (60 კაცზე ნაკლები) შეუძლებელია სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტის გახსნა, დაუსწრებლებთან სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობას ხელმძღვანელობს დირექტორი ან ამ სკოლის ერთ-ერთი მასწავლებელი.

21. დაუსწრებელ განყოფილებათა და მათ სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების მასწავლებლებს რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილების წარდგენით ნიშნავს საქართველოს სსრ და ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების სამინისტრო, ავტონომიური ოლქის განათლების განყოფილება, უმაღლესი პედაგოგიური განათლების მქონე მასწავლებელთაგან.

მასწავლებლები პასუხისმგებელნი არიან სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების შესრულებაზე და მოსწავლეთა მომზადების ხარისხზე თავიანთ საგნებში.

22. დაუსწრებელ განყოფილებაში საქმის წარმოებას და საბუხჰალტრო აღრიცხვის წარმოებას სკოლის დირექტორი, სადაც ეს განყოფილებაა გახსნილი, ავალებს სკოლის ერთ-ერთ მასწავლებელს ან სხვა მუშაკს, საშტატო ცხრილის შესაბამისად.

23. დაუსწრებელი განყოფილების გამგე, მასწავლებლები, მეთოდისტები და სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების გამგეები შედიან იმ სკოლის პედაგოგიური საბჭოს შემადგენლობაში, სადაც დაუსწრებელი განყოფილებაა გახსნილი.

IV. მოსწავლეები

24. ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლის დაუსწრებელ განყოფილებაზე მიიღებიან ორივე სქესის მოქალაქენი 16 წლის ასაკიდან.

V, VI, VII კლასებში მიიღებიან მოქალაქენი, რომლებსაც არ აქვთ მიღებული შვიდწლიანი სკოლის კურსით გათვალისწინებული

განათლება, ხოლო VIII კლასში, რომელთაც აქვთ დამთავრებული შვიდწლიანი სკოლა.

IX კლასში მიიღებიან ის პირები, რომლებსაც დამთავრებული აქვთ რვაწლიანი სკოლა ან ათწლიანი საშუალო სკოლის VIII კლასი, X და XI კლასებში კი ისინი, რომლებსაც დამთავრებული აქვთ შესაბამისად საღამოს (ცვლის) ან საწარმოოსწავლებიანი საშუალო სკოლების IX და X კლასები. X კლასში შეიძლება მიღებულ იქნეს აგრეთვე ათწლიანი საშუალო სკოლის IX კლასდამთავრებული პირები.

დაუსწრებელ განყოფილებებზე შემსვლელმა უნდა წარადგინოს ცნობები განათლებისა და საცხოვრებელი ადგილის შესახებ.

განათლების შესახებ ცნობის უქონლობის შემთხვევაში დაუსწრებელ განყოფილებაზე შემსვლელი პირი ჩაირიცხება შესაბამის კლასში, მისი ცოდნის წინასწარი შემოწმების შემდეგ, მშობლიურ ენასა და მათემატიკაში.

დაუსწრებელ განყოფილებაზე შესვლის მსურველთა განცხადების მიღება და მათი მოსწავლედ ჩარიცხვა ხდება 15 მაისიდან 25 აგვისტომდე.

25. დაუსწრებელი განყოფილებების მოსწავლეები სარგებლობენ იმ შეღავათებითა და უპირატესობებით, რომლებიც დადგენილია სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ 1959 წლის 5 ნოემბრის № 1233 და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ იმავე წლის 19 დეკემბრის № 976 საღამოს (ცვლის, სეზონური) და ზოგადსაგანმანათლებლო დაუსწრებელი საშუალო სკოლების მოსწავლეთათვის.

26. დაუსწრებელ განყოფილებათა მოსწავლეები ვალდებული არიან დადგენილ ვადებში შეასრულონ გეგმით გათვალისწინებული ყველა სამუშაო და ჩააბარონ ჩათვლები. დაუსწრებლებმა, რომლებსაც, რაიმე საპატიო მიზეზების გამო არ აქვთ საშუალება თავის დროზე ჩააბარონ ჩათვლები, მათი სხვა ვადებში ჩაბარების ნებართვა უნდა მიიღონ დაუსწრებელი განყოფილების სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტის გამგისაგან. დაუსწრებლები, რომლებიც თავის დროზე არ ჩააბარებენ ჩათვლებსა და არ შეასრულებენ საკონტროლო სამუშაოებს იმ საშუალო სკოლის პედაგოგიური საბჭოს დადგენილებით, სადაც ჩამოყალიბებულია დაუსწრებელი განყოფილება, შეიძლება გაირიცხონ მოსწავლეთა შემადგენლობიდან და ამის შესახებ ეცნობება იმ საწარმოთა, დაწესებულებათა, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების ადმინისტრაციებსა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, სადაც ისინი მუშაობენ,

27. დაუსწრებელი განყოფილებისა და მისი სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების მასწავლებელთა დახმარების გასაწევად სას-

წავლო-საალმზრდელო მუშაობის ორგანიზაციის საქმეში, თითოეულ კლასში მოსწავლეთა საკლასო კრებაზე ირჩევენ კლასის მამასახლისს ერთი წლის ვადით.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

V. სასწავლო-მატერიალური ბაზა, დაფინანსება, აღრიცხვა და ანგარიშგება

28. დაუსწრებელი განყოფილებანი და მათი სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტები თავსდება იმ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების შენობებში, სადაც ისინი ჩამოყალიბებულია და სარგებლობენ სასწავლო კაბინეტებით, ამ სკოლების სამეურნეო და სასწავლო ხელსაწყოებით.

29. დაუსწრებელი განყოფილებები ფინანსდება ქალაქების, რაიონების და დაბების ბიუჯეტის ანგარიშზე.

30. დაუსწრებელი განყოფილებები საქმის წარმოებას და არქივს აწარმოებენ დადგენილი ფორმით. დაუსწრებელი განყოფილებების ფინანსიურ და სტატისტიკურ ანგარიშგებას სკოლები, სადაც ჩამოყალიბებულია ეს განყოფილებები, უდგენენ რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილებას.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ 1962 წლის 31 მარტს, № 209 დადგენილებით დამტკიცებული საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების დებულების შესახებ

1962 წლის 18 მაისი

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების დებულება, დამტკიცებული საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1962 წლის 31 მარტის № 209 დადგენილებით გამოქვეყნდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში, გამოიცეს ცალკე წიგნად და დაეგზავნოს განათლების ორგანოებს, სკოლებს, მათთვის შერჩეულ საწარმოო ბაზებსა და სათანადო უწყებებს.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) „დებულება საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების შესახებ“ განიხილონ კოლეგიებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე და სათანადო უწყებებთან ერთად ზუსტად იხელმძღვანელონ აღნიშნული დებულებით;

ბ) პერიოდულად შეამოწმონ აღნიშნული დებულების გატარების საქმე სკოლებსა და მათ საწარმოო ბაზებში და განახორციელონ სათანადო ღონისძიებანი გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა სალიკვიდაციოდ.

საქართველოს სსრ განათლების
მ ი ნ ი ს ტ რ ი **თ. ლაშქარაშვილი**

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

დ ა მ ტ კ ი ც ე ბ უ ლ ი ა
საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს
1962 წლის 31 მარტის № 209
დადგენილებით

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა
საქართველოს სსრ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების შესახებ

I. საწარმოო სწავლების მიზნები და ამოცანები

1. ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო შრომითი პოლიტექნიკურ სკოლებში საწარმოო სწავლება ხორციელდება ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების შესახებ მიღებული კანონის შესაბამისად. მისი ძირითადი მიზანია შეუერთოს სწავლება საწარმოო, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომას და მისცეს მოსწავლეებს პროფესიული მომზადება სახალხო მეურნეობის ან კულტურის ერთ-ერთ რომელიმე დარგში მუშაობისათვის.

2. საშუალო სკოლაში საწარმოო სწავლება ტარდება მჭიდრო კავშირში ზოგად და პოლიტექნიკურ განათლებასთან და წარმოადგენს მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის მთლიანი სისტემის ორგანულ ნაწილს. იგი უზრუნველყოფს მოსწავლეთა მიერ არჩეული პროფესიების მიხედვით მუშაობისათვის აუცილებელი ცოდნის, ხერხებისა და ჩვევების ათვისებას; ზოგადსაგანმანათლებლო, ზოგადტექნიკურსა და სხვა საგნებში ცოდნის გაღრმავება-განმტკიცება ქმნის საფუძველს კვალიფიკაციის შემდგომი ამაღლებისა და ტექნიკური პროგრესის მიღწევათა დაუფლებისათვის.

3. მეცადინეობა საწარმოო სწავლებაში ყოველმხრივ უნდა იქნეს გამოყენებული საზოგადოების საკეთილდღეოდ: მოსწავლეებში შრომისადმი, როგორც თითოეული ადამიანის წმინდა მოვალეობისადმი სიყვარულის გრძნობის გასაღვივებლად და ახალგაზრდობაში კომუნიზმის მშენებლის მორალური კოდექსის განსამტკიცებლად.

ახალგაზრდობის შრომითი აღზრდა ტარდება შრომის საუკე-

თესო ნიმუშებზე და საზოგადოებრივი მეურნეობის გაძღოლის სხ ნიმუშო მაგალითებზე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

II. საწარმოო სწავლების ორგანიზაცია და შინაარსი

4. თითოეული საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა, როგორც წესი, სპეციალიზებულ უნდა იქნეს მრეწველობის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, მშენებლობის, სოფლის მეურნეობის, კულტურისა და მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების გარკვეული დარგის მუშაკთა მომზადებაში.

სკოლის ყოველ ცალკეულ კლასში მოსწავლეთა მომზადება, როგორც წესი, ტარდება არა უმეტეს ორი სპეციალობის მიხედვით.

5. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების ტიპიური დებულების შესაბამისად პროფესიათა და სპეციალობათა მთლიანი სია, რომლის მიხედვით შეიძლება მოსწავლეების საწარმოოსწავლებიან საშუალო სკოლებში მომზადება, დადგენილი წესით მტკიცდება სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის მიერ.

6. თითოეული საწარმოოსწავლებიანი ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლისათვის მოსწავლეთა პროფესიული მომზადების სპეციალობათა სია სასწავლო-საწარმოო ბაზის ჩვენებით მტკიცდება ერთობლივი სიის საფუძველზე საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებისა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომის მიერ, სახალხო განათლების შესაბამის ორგანოთა წარდგენით; აღნიშნული სია წინასწარ უნდა იქნეს შეთანხმებული საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის საბჭოსთან და სხვა რესპუბლიკურ ორგანიზაციებთან, რომელთათვისაც იწარმოებს კადრების მომზადება, აგრეთვე საქართველოს პროფკავშირების რესპუბლიკურ საბჭოსთან და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების მთავარ სამმართველოსთან.

იმ პროფესიათა და სპეციალობათა განსაზღვრისას, რომელთა მიხედვით უნდა წარმოებდეს მოსწავლეთა მომზადება თითოეულ სკოლაში, გათვალისწინებულ უნდა იქნეს სათანადო სასწავლო-მატერიალური ბაზის არსებობა, სკოლადამთავრებულთა შრომითი მოწყობის შესაძლებლობა, ქალთა შრომის თავისებურებანი.

საწარმოოსწავლებიან საშუალო სკოლებში პროფესიათა მი-

ხედვით კადრების მომზადების პერსპექტიული და წლიური გეგმები მუშავდება და მტკიცდება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ სამრეწველო საწარმოებში, ტრანსპორტზე, კავშირგაბმულობაში, მშენებლობაზე, საბჭოთა მეურნეობებში, კოლმეურნეობებში, საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოებში, კულტურის დაწესებულებებსა და სხვა ორგანიზაციებში ამ კადრებზე მოთხოვნილების შესაბამისად, პროფესიულ-ტექნიკურ სასწავლებლებსა და უშუალოდ წარმოებაში კვალიფიციური მუშების მომზადების გათვალისწინებით.

7. მოსწავლეთა მიღება IX კლასში ამა თუ იმ სპეციალობის სწავლების მიზნით წარმოებს შემსვლელთა პირადი სურვილის მიხედვით (სკოლის მიკრორაიონისაგან დამოუკიდებლად). ამასთან გათვალისწინებულ უნდა იქნეს მოსწავლეთა მიერ გამომჟღავნებული მიდრეკილებანი და მათი წარმატება იმ საგნებში, რომელთაც მნიშვნელობა აქვთ მოცემული სპეციალობის ათვისებისათვის.

IX კლასში შემსვლელები გადიან სამედიცინო შემოწმებას, რომლის მიზანია გაარკვიოს მათ მიერ არჩეული პროფესიის მიხედვით მუშაობის შესაძლებლობა.

დაავადებათა სია, რომლის მიხედვითაც არ არის ნებადართული გარკვეული პროფესიის მიხედვით მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებაზე დაშვება, საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების ტიპიური დებულების შესაბამისად დგინდება სსრ კავშირის ჯანმრთელობის სამინისტროს მიერ, მოკავშირე რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებთან, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტთან და პროფესიული კავშირების საკავშირო ცენტრალურ საბჭოსთან შეთანხმებით.

მოსწავლეთა სამედიცინო შემოწმება სავალდებულოა ყოველწლიურად განმეორდეს.

8. საშუალო სკოლაში მოსწავლეთა პროფესიული მომზადება ხორციელდება ზოგადტექნიკური, სპეციალური საგნების შესწავლისა და სპეციალობის მიხედვით პრაქტიკული, საწარმოო სწავლების გზით, რომელიც ტარდება მოსწავლეთათვის შესაძლისი საზოგადოებრივ-სასარგებლო ნაყოფიერი შრომის პროცესში.

9. პრაქტიკული და საწარმოო სწავლების პროცესში მოსწავლეთა შრომის რეჟიმი დგინდება სკოლების მიერ, წარმოებისა და მოსწავლეთა მიერ შესასწავლი სპეციალობის თავისებურებების, ახალგაზრდობის შრომის შესახებ არსებული კანონმდებლობის, სა-

ნიტარულ-ჰიგიენური და სხვა ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით.

თეორიულ და პრაქტიკულ მეცადინეობათა შეფარდება და მათი შენაცვლება დგინდება სკოლების მიერ, მოსწავლეთა სპეციალური მომზადების პროფილის, სასწავლო გეგმისა და პროგრამების მიხედვით ადგილობრივი პირობების გათვალისწინების საფუძველზე.

სოფლის სკოლებში სასწავლო წელი იგება სოფლის მეურნეობის სამუშაოთა სეზონურობის გათვალისწინებით.

10. საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მოსწავლეთა პროფესიული მომზადება მასობრივი და წამყვანი პროფესიების მიხედვით ტარდება თითოეული სპეციალობისათვის განკუთვნილი ერთიანი პროგრამით, რომელიც შემუშავებულია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის, მოკავშირე რესპუბლიკების განათლების სამინისტროების, სსრ კავშირის გზათა სამინისტროს და რსფსრ პედაგოგიკურ მეცნიერებათა აკადემიის მიერ დადგენილი წესის მიხედვით.

მოსწავლეთა პროფესიული მომზადება არამასობრივ პროფესიათა და სპეციალობათა მიხედვით ტარდება ტიპიური პროგრამების საფუძველზე ადგილებზე შემუშავებული პროგრამებით, რომლებიც გამოცემულია ზემოაღნიშნული სამინისტროებისა და უწყებების მიერ.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებსა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომის განათლების განყოფილებას სკოლების წარდგინებით შეუძლიათ შეიტანონ ადგილობრივ პირობებთან შეფარდებით საჭირო ცვლილებები მასობრივი და წამყვანი პროფესიების მიხედვით მოსწავლეთა პროფესიული მომზადების პროგრამებში, თუ ეს ცვლილება ეთანხმება მოქმედ სატარიფო-საკვალიფიკაციო ცნობარებს და არ ამცირებს შესაბამის სპეციალობებში პროფესიული მომზადების საერთო მოცულობას.

11. მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება საშუალო სკოლაში ტარდება სამი წლის განმავლობაში (IX—XI კლასები) და, როგორც წესი, ხორციელდება ორ ეტაპად:

პირველი ეტაპი — პირველდაწყებითი საწარმოო სწავლება საწარმოთა და სხვა ორგანიზაციის სასწავლო საამქროებში, სასწავლო მალეებსა და უბნებში, სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოებში, ხოლო სოფლის სკოლებში — სას-

წავლო-საცდელ მეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში მომუშავე მოსწავლეთა ბრიგადებში;

მეორე ეტაპი—შესწავლილი სპეციალობის მიხედვით საწარმოო სწავლების დასრულება—უშუალოდ მრეწველობის, ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოებში, კულტურის დაწესებულებებსა და სხვა ორგანიზაციებში.

მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება პირველ და მეორე ეტაპზე ხორციელდება მწარმოებლურ, საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომის პროცესში მათი აქტიური და სისტემატიური მონაწილეობით.

12. მოსწავლეთა პირველდაწყებითი საწარმოო სწავლება, როგორც წესი, ტარდება სკოლის IX—X კლასებში, მუდმივი შემადგენლობის სასწავლო ჯგუფებით.

სწავლების ამ პერიოდში მოსწავლეები სისტემატურად, მტკიცედ და შეგნებულად ეუფლებიან პროგრამით გათვალისწინებულ ცოდნით პროფესიულ ცოდნა-ჩვევებს, რომლებიც აუცილებელია შესწავლილი სპეციალობის მიხედვით საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, დაწესებულებებსა და სხვა ორგანიზაციებში არართულ სამუშაოთა წარმატებით შესრულებისათვის.

მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებას სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოებში ხელმძღვანელობენ წარმოების საფუძვლების მასწავლებლები, ხოლო საწარმოებში, მშენებლობაზე, სოფლის მეურნეობაში, სატრანსპორტო და სხვა ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში კი—მათ მიერ გამოყოფილი სპეციალისტები ინჟინერ-ტექნიკოსთა და სხვა მუშაკთა ან მაღალკვალიფიციურ მუშათა რიცხვიდან.

საწარმოთა სასწავლო საამქროებში, სასწავლო მაღებსა და უბნებში, სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოებში პირველდაწყებითი საწარმოო სწავლების დამთავრების შემდეგ მოსწავლეები ასრულებენ შესამოწმებელ სამუშაოებს სპეციალობის მიხედვით, სასწავლო პროგრამების მოთხოვნათა ფარგლებში.

13. მოსწავლეთა მიერ საწარმოო სწავლების ჯგუფური გავლის დროს ჯგუფის რიცხობრივი შემადგენლობა უნდა განისაზღვროს საშუალოდ 12—17 კაცით.

14. საწარმოო სწავლების მეორე ეტაპის დაწყებამდე — სკოლები მრეწველობის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის საწარმოებთან, მშენებლობებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან, კოლმეურნეობებთან და სხვა ორგანიზაცია-დაწესებულებებთან ერთად განსაზღვრავენ ვადებსა და მოსწავლეთა რაოდენობას, რომლებიც უნდა გაიგზავნონ უშუალოდ საწარმოებში სწავლების დასამთავრებლად; ადგენენ მოსწავლეთა სამუშაო ადგილებზე და ერთ სამუშაოდან მეორეზე გადაყვანის გრაფიკს იმ ანგარიშით, რომ თითოეული მათგანი დაეუფლოს სასწავლო პროგრამით გათვალისწინებული ყველა სამუშაოს დამოუკიდებელ შესრულებას.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

15. მეორე ეტაპზე მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება, რომელიც ტარდება სამრეწველო საწარმოთა საამქროებში, მალებში, განყოფილებებსა და უბნებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოებსა და სხვა ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებში, მიზნად ისახავს გააფართოოს და სრულყოს მოსწავლეთა პროფესიული ცოდნა-ჩვევები; მიიყვანოს ისინი სპეციალობის საკვალიფიკაციო დახასიათებით გათვალისწინებულ საჭირო დონემდე; შეასწავლოს სკოლაში მიღებული ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენება; დაეხმაროს წარმოების მოწინავე ტექნიკისა და ტექნოლოგიის, მაღალნაყოფიერი შრომის მეთოდების დაუფლებაში.

მოცემულ პერიოდში საწარმოო სწავლება პროფესიათა მიხედვით მოსწავლეებს შეუძლიათ გაიარონ ინდივიდუალურ სამუშაო ადგილებზე, წარმოებათა მოწინავე ბრიგადებში, ზოგიერთ პროფესიებში კი — მოსწავლეთა ბრიგადებით ან ჯგუფურად მათთვის გამოყოფილ უბნებზე, განყოფილებებში, აგრეგატებზე და სხვ.

16. ზოგადტექნიკურ და სპეციალურ ტექნიკურ საგნებში მეცადინეობა ტარდება როგორც სასკოლო კაბინეტებსა და ლაბორატორიებში, ისე საწარმოთა, მშენებლობათა და სხვა ორგანიზაციებსა და დაწესებულებების ტექნიკურ და სასწავლო კაბინეტებში.

სასწავლო ჯგუფებთან აღნიშნულ საგნებში მეცადინეობას ატარებენ შესაბამისი სკოლის მასწავლებლები, აგრეთვე საწარმოთა, მშენებლობათა, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, სატრანსპორტო და სხვა ორგანიზაციათა და დაწესებულებათა მიერ გამოყოფილი სპეციალისტები.

III. საწარმოო სწავლება მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტისა და კავშირგაბმულობის პროფესიათა მიხედვით

17. თითოეული სკოლა მიემაგრება გარკვეულ სამრეწველო

საწარმოს, სამშენებლო, სატრანსპორტო ან სხვა ორგანიზაციის, რომლებიც წარმოადგენენ ძირითად ბაზას, სადაც ეწყობა მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება.

დასაშვებია რამდენიმე სკოლის ერთ მსხვილ საწარმოზე ან ორგანიზაციაზე, აგრეთვე ერთი სკოლისა — რამდენიმე საწარმოზე ან ორგანიზაციაზე მიმაგრება.

18. მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება სასწავლო საამქროებში, მალებსა და უბნებში ხორციელდება მოსწავლეთა მიერ იმ სამუშაოთა შესრულების პროცესში, რომლებიც შედის წარმოების საწარმოო პროგრამაში. ამასთან მოსწავლეთა მუშაობის შინაარსი და ორგანიზაცია უნდა შეესაბამებოდეს საშუალო სკოლის საწარმოო სწავლების პროგრამასა და სასწავლო აღმზრდელობით მიზნებს.

19. იმ პროფესიებში, რომელთა სწავლებაც წარმოების ტექნოლოგიის ან შრომის ორგანიზაციის პირობების გამო არ შეიძლება ჩატარდეს სასწავლო საამქროებში, უბნებსა და მალებში და სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოებში, მოსწავლეთა პირველდაწყებითი პროფესიული მომზადება ეწყობა, როგორც წესი, მოსწავლეთა ჯგუფებით უშუალოდ საწარმოთა და მშენებლობათა სამუშაო ადგილებზე, საწარმოს მიერ გამოყოფილი კვალიფიციური მუშების, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკთა და სხვა სპეციალისტთა ხელმძღვანელობით, აგრეთვე კომუნისტური შრომის ბრიგადებზე, საუკეთესო საწარმოო ბრიგადებზე და მაღალკვალიფიციურ მუშებთან მიმაგრების გზით.

20. საშუალო სკოლებისათვის, რომლებშიც შეუძლებელია მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების მოწყობა საწარმოთა, მშენებლობათა, სატრანსპორტო და სხვა ორგანიზაციების ბაზაზე, საქართველოს სს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომის გადაწყვეტილებების მიხედვით იქმნება სასკოლო და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოები.

სკოლებისა და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო სახელოსნოების მოწყობა და სასწავლო მიზნებისათვის დანიშნული მასალების აუცილებელი ფონდები და სახელოსნოებში დამზადებული პროდუქციის მოცულობა უნდა იქნეს გათვალისწინებული ყოველწლიურად სახალხო მეურნეობის გეგმებში, რომლებიც მტკიცდება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებისა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის აღმასკომის მიერ.

21. მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების პროცესში სასკოლო

პროფესიული საწარმოო მომზადება (საზეინკლო-სარემონტო, ელექტროსარემონტო და სხვა შესაფერის სამუშაოთა შესწავლა, ლაბორატორიულ-პრაქტიკულ სამუშაოთა შესრულება სა[illegible] მიხედვით და სხვ.), აგრეთვე პროფესიის ათვისებისათვის [illegible]ბელი ზოგადტექნიკური და სპეციალური საგნების შესწავლა.

XI კლასში მოსწავლეები უშუალოდ საწარმოებში ეუფლებიან ძირითად პროფესიულ ჩვევებს.

ამასთანავე XI კლასების მოსწავლეების ზემოაღნიშნული პროფესიებისა და სპეციალობების მიხედვით კონკრეტულ საწარმოებში სწავლების შესაძლებლობას და წესს განსაზღვრავენ სახალხო განათლების ორგანოები ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებთან და პროფკავშირის ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად, ამასთან უზრუნველყოფენ მოსწავლეებისადმი დიფერენცირებულ მიდგომას მათი ასაკის, სქესისა და სხვა პირობების გათვალისწინებით.

IV. სოფლის მეურნეობის პროფესიათა საწარმოო სწავლება

25. სოფლის საწარმოოსწავლებიანი საშუალო სკოლები ამზადებენ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის კარგად მცოდნე მუშაკებს, რომელთაც შეუძლიათ იმუშაონ ტრაქტორზე, კომბაინზე, აქვთ აუცილებელი ცოდნა აგროტექნიკასა და მეცხოველეობაში, და აგრეთვე მასობრივი პროფესიის კადრებს სოფლის მეურნეობის ელექტროფიკაციაში, სამშენებლო და სხვა პროფესიებში, რომლებიც სოფლის პირობებში აუცილებელია.

26. მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება სასოფლო-სამეურნეო პროფესიათა მიხედვით ტარდება სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა სეზონურობის გათვალისწინებით.

მოსწავლეთა პირველდაწყებითი მომზადება მემცენარეობაში ეწყობა მოსწავლეთა ბრიგადებში ან სკოლების სასწავლო-საცდელ მეურნეობებში კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობების მიწის ნაკვეთებზე.

მოსწავლეთა მომზადება მეცხოველეობაში ეწყობა კოლმეურნეობათა და საბჭოთა მეურნეობათა ფერმებში საწარმოო სწავლების მთელ პერიოდში.

პირველდაწყებითი ჯგუფური და ინდივიდუალური პრაქტიკული მეცადინეობა ტრაქტორების, კომბაინებისა და მათი ტარების შესასწავლად წარმოებს სკოლების სასწავლო ნაკვეთებში (პოლიგონებში) საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობათა მიერ სკოლებისათვის გამოსაყენებლად გადაცემულ მანქანებზე.

27. მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებისათვის კოლმეურნეობებში და საბჭოთა მეურნეობებში სკოლებს გამოეყოფა მიწის ნაკვეთები და საწარმოო ობიექტები, რომელთა სახეობა და ოდენობა

ისაზღვრება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ, IX—XI კლასების მოსწავლეთა რაოდენობის, სამუშაო დღის ხანგრძლივობის და მოსწავლეთათვის შესაძლისი გამომუშავების, მოსაყვანი კულტურათა შედგენილობის, მუშაობის მექანიზაციის და მოცემული სასოფლო-სამეურნეო ზონის ნიადაგისა და კლიმატური პირობების გათვალისწინებით.

საბჭოთა მეურნეობები და კოლმეურნეობები უზრუნველყოფენ სკოლებს, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ დადგენილი წესის მიხედვით, სასწავლო მიზნებისათვის საჭირო ტრაქტორებით, სასოფლო-სამეურნეო მანქანებით, ინვენტარით, თესლებით, სასუქებითა და საკვებით იმ ცხოველთათვის, რომელთაც მოსწავლეები უვლიან ფერმებში.

28. სოფლის სკოლებში პროფესიული მომზადება მეორე პერიოდში მთავრდება მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებით უშუალოდ საბჭოთა მეურნეობებში, კოლმეურნეობებსა და სხვა ორგანიზაციებში მოსწავლეთა ბრიგადების შემადგენლობით საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობებისა და სხვა ორგანიზაციების მიერ გამოყოფილი ტექნიკური, აგრონომიული და სხვა სპეციალისტების ხელმძღვანელობით, ან მოსწავლეთა ჩაბმით კვალიფიციური მუშების, მექანიზატორებისა და კოლმეურნეების ბრიგადებში, აგრეთვე გამოცდილ ტრაქტორისტებზე, კომბაინერებზე და სხვა სპეციალისტებზე მიმაგრების გზით, რომელთა ხელმძღვანელობით მოსწავლეები სრულყოფენ თავის კვალიფიკაციას.

29. თითოეულ სკოლაში საწარმოო სწავლების პროცესში ეწყობა საცდელი მუშაობა მინდვრებზე, რომლებსაც უვლიან მოსწავლეთა ბრიგადები, აგრეთვე კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ფერმებში, სკოლის სასწავლო-საცდელ მეურნეობებში და სკოლასთან არსებულ ნაკვეთებზე; იგი მჭიდროდ არის დაკავშირებული მოცემული რაიონის საცდელ-საჩვენებელ მეურნეობათა თემატიკასთან, აგრეთვე ადგილობრივი სოფლის მეურნეობის განვითარების ამოცანებთან.

საქართველოს სსრ, აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოებისა და დამზადების სამინისტროები, სასოფლო-სამეურნეო სამეცნიერო-საკვლევი დაწესებულებები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოებისა და დამზადების სამმართველო, უმაღლესი და საშუალო სპეციალური სასწავლებლები მუდმივ დახმარებას უწევენ სოფლის სკოლებს საცდელი მუშაობის ჩატარებაში,

ამარაგებენ მათ ხარისხოვანი თესლით, ამოწმებენ სკოლებს საცდელი მუშაობის მეთოდების, ორგანიზაციისა და მისი შედეგების შეჯამების მხრივ.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

V. პროფესიული მომზადება არასაწარმოო პროფესიებში

30. საშუალო სკოლების მოსწავლეთა მომზადება არასაწარმოო პროფესიებში ტარდება სპეციალურ საგნებში თეორიული მეცადინეობის გზით, აგრეთვე საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომის პროცესში უშუალოდ დაწესებულებებში, ორგანიზაციებსა და საწარმოებში, ბიბლიოთეკებში, საავადმყოფოებში, საბავშვო ბაგებში, სავაჭრო დაწესებულებებში და სხვ. რომლებიც არიან კარგად აღჭურვილნი და თავის განკარგულებაში ჰყავთ კვალიფიციური კადრები.

სავაჭრო დაწესებულებებში შეიძლება ჩამოყალიბდეს სექციები და განყოფილებები, რომლებსაც მოემსახურებიან საშუალო სკოლის მოსწავლეები, ამ საწარმოების მომუშავეთა ხელმძღვანელობით და მატერიალური პასუხისმგებლობით.

31. ცოდნისა და უნარის შეძენის შემდეგ, მოსწავლეების პროფესიული მომზადება მთავრდება მათ მიერ სტაჟის ინდივიდუალური წესით გავლით, კვალიფიციურ მუშაკთა ხელმძღვანელობით.

VI. სკოლებისა და საწარმოების მოვალეობანი

32. მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების ხელმძღვანელობასა და კონტროლს საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებსა და კოლმეურნეობებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში ახორციელებენ სკოლები. ისინი თვალყურს ადევნებენ მოსწავლეთა ინსტრუქტაჟის ჩატარების სისწორესა და ხარისხს, მოსწავლეთათვის განკუთვნილ საწარმოო დავალებათა შესაბამისობას სასწავლო პროგრამულ მოთხოვნებთან, სწავლის დროს მოსწავლეთა გამოყენებას ისეთ სამუშაოზე, რომელიც დაკავშირებულია მხოლოდ შესასწავლი პროფესიის საწარმოო სწავლებასთან, შრომის დაცვის მოთხოვნათა და უსაფრთხოების ტექნიკის წესების დაცვას, მუშაობის ხარისხსა და მოსწავლეთა წარმატებას საწარმოო სწავლებაში.

33. მოსწავლეთა სწავლების პერიოდში უშუალოდ საწარმოში, მშენებლობაზე, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში სკოლა ვალდებულია:

უზრუნველყოს მოსწავლეების მიერ საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურნეობებში, კოლმეურნეობებში და სხვა დაწე-

სებულებებსა და ორგანიზაციებში შინაგანაწესის წესებისა და უსაფრთხოების ტექნიკის შესახებ არსებული ინსტრუქციის შეგნებულად დაცვა და აგრეთვე მოსწავლეების მიერ შესაბამისი ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის მითითებათა შესრულება;

ბიბლიოთეკა

თვალყური ადევნოს მოსწავლეების მიერ მოწყობილობის, იარაღებისა და სამარჯვების ფრთხილად მოპყრობას, მათ მიერ მასალებისა და ელექტროენერგიის ეკონომიურ ხარჯვას, მათთვის დაველებულ სამუშაოთა დროულად და ხარისხიანად შესრულებას;

განახორციელოს მეთოდური ხელმძღვანელობა საწარმოების, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაკებზე, რომლებიც ატარებენ მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებას.

34. მოსწავლეთა პირველდაწყებითი საწარმოო სწავლებისათვის საწარმოები, მშენებლობები და სხვა ორგანიზაციები იქ, სადაც ეს აუცილებელია, ქმნიან სასწავლო საამქროებს, მალებსა და უბნებს, დგამენ თანამედროვე საწარმოო მოწყობილობას, უზრუნველყოფენ იარაღებით, სამარჯვებით, ნედლეულითა და მასალებით; სასწავლო საამქროებისა, უბნებისა და მალებისათვის ითვალისწინებენ საწარმოო შეკვეთებს, რომლებიც მოსწავლეებს აძლევს შესაძლებლობას სისტემატურად შეასრულონ სასწავლო პროგრამები; მოსწავლეთა სწავლებისა და დახმარების მიზნით, საწარმოებში სამრეწველო შეკვეთების შესასრულებლად, თავისი შრომის ლიმიტების ხარჯზე გამოყოფენ საინჟინრო-ტექნიკურ მუშაკებსა და კვალიფიციურ მუშებს.

თითოეული სასწავლო საამქროს, უბნისა და მალის მშენებლობისა და მოწყობის პროექტი მტკიცდება დადგენილი წესის მიხედვით შესაბამისი ზემდგომი ორგანიზაციის მიერ (სახალხო მეურნეობის საბჭოს, ადგილობრივი მრეწველობის სამმართველოს, გზათა სამმართველოს და სხვათა) ნორმატივების საფუძველზე, რომლებიც შემუშავებულია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ და დამტკიცებულია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1961 წლის 25 აგვისტოს № 533 დადგენილებით.

35. სასწავლო საამქროები, უბნები და მალები წარმოადგენენ საწარმოთა, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა ორგანიზაციების სტრუქტურულ ქვედანაყოფებს.

რაოდენობა და ხელფასის ფონდი კვალიფიციური მუშების, საინჟინრო-ტექნიკური მუშაკებისა და სხვა სპეციალისტებისა, რომლებიც დასაქმებულნი არიან საშუალო სკოლის IX—XI კლასების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებით საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა

მეურნეობებსა და სხვა ორგანიზაციებში, შეიტანება ამ საწარმოების, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა ორგანიზაციების შრომის გეგმებში.

საწარმოების, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა ორგანიზაციების მიერ მუშაკების შრომის ანაზღაურებაზე გაწეული ხარჯები ანაზღაურდება საშუალო სკოლების მიერ მათთვის ხარჯთაღრიცხვებში გათვალისწინებულ თანხებიდან.

შრომის ანაზღაურება კოლმეურნეობების აგრონომიული და ტექნიკური პერსონალისათვის, რომელიც ჩაბმულია საშუალო სკოლების IX—XI კლასების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლებაში, წარმოებს სკოლების ხარჯთაღრიცხვებში გათვალისწინებული თანხებიდან.

36. იმ საწარმოების, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელები, სადაც ტარდება მოსწავლეთა საწარმოო სწავლება, სკოლების დირექტორების თანაბრად პასუხისმგებლები არიან მოსწავლეთა პროფესიულ მომზადებაზე, უსაფრთხობის ტექნიკის, საწარმოო სანიტარიის წესებისა და შრომის კანონმდებლობის ზუსტად დაცვაზე, საშუალო სკოლების მოსწავლეების საწარმოო სწავლების განხორციელების დროს.

აღნიშნული ხელმძღვანელები უშუალოდ საწარმოებში მოსწავლეთა სწავლების პერიოდში უზრუნველყოფენ:

მოსწავლეთათვის სამუშაო ადგილების გამოყოფას;

მოსწავლეთათვის დაკისრებულ სამუშაოებზე დავალებათა (განწესები) დროულ გაცემას იმ ვარაუდით, რომ არ დაუშვან მოცდენები;

ამ დავალებათა შესასრულებლად აუცილებელი მასალების, ნახევარფაბრიკატების, ნამზადის, დეტალების, ტექნიკური დოკუმენტაციის, იარაღების, სამარჯვებისა და სხვათა მიწოდებას მოსწავლეთათვის;

მოსწავლეთა მიერ ახალი ტექნიკისა და ტექნოლოგიის, მაღალნაყოფიერი შრომის მეთოდების ათვისებისათვის პირობების შექმნას;

საწარმოებში მოსწავლეების სამუშაოთა ტექნიკურ ხელმძღვანელობას;

ტექნიკურ კონტროლს, მათ მიერ შესრულებულ სამუშაოთა მიღებასა და აღრიცხვას;

მოსწავლეთა სასწავლო მეცადინეობისათვის სპეციალურ საგ-

ნებში და საწარმოო სწავლების მიზნით საინჟინრო-ტექნიკური მუ-შაკებისა და სხვა სპეციალისტების, კვალიფიციური მუშებისა და მუშაკების გამოყოფას და აუცილებელ შემთხვევაში მათ გათავისუფ-ლებას საწარმოო სამუშაოსაგან 12—17 მოსწავლისაგან შემდგარი ჯგუფის ხელმძღვანელობისათვის;

საამქროების, განყოფილებებისა და უბნების ხელმძღვანელე-ბით, საინჟინრო-ტექნიკური და სხვა კვალიფიციური მუშაკებით მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების ორგანიზაციაში სკოლებისადმი დახმარებას;

უსაფრთხობის ტექნიკის წესებზე მოსწავლეთათვის წინასწარი ინსტრუქტაჟის ჩატარებას მოცემულ საწარმოში მათი მუშაობის დაწყებამდე, და აგრეთვე ერთი სამუშაოდან მეორეზე გადასვ-ლისას;

მოსწავლეთა კვების პირობებს საწარმოო სწავლების დროს;

სკოლებისათვის საშუალების მიცემას, რათა ჩაატარონ ექს-კურსიები საამქროებში, განყოფილებებსა, ლაბორატორიებსა და საწარმოთა სხვა ადგილებში, მეურნეობებსა და ორგანიზაციებში წარმოების პროცესების შესწავლის და პროგრამით სავალდებულო პრაქტიკულ სამუშაოთა ჩატარების მიზნით;

სკოლებისადმი დახმარებას სასკოლო სასწავლო კაბინეტებისა და კლასების ტექნიკით, თვალსაჩინო ხელსაწყოებით აღჭურვაში;

უსაფრთხობის ტექნიკის, მოწყობილობის მოვლისა და სამუშაოთა შესრულების საუწყებო წესებისა და ინსტრუქციის გადაცემას სკო-ლების სარგებლობაში.

37. საშუალო სკოლების მოსწავლეები, რომლებიც საწარმოო სწავლებას გადიან საწარმოებში, მშენებლობებზე, საბჭოთა მეურ-ნეობებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში, სადაც გათვა-ლისწინებულია მუშებზე და მოსამსახურეებზე სპეციალური ტანსაც-მლისა და დამცველ საშუალებათა გაცემა, უზრუნველყოფილი იქნე-ბიან ყველა ამით შესაბამისი ნორმების მიხედვით საწარმოთა, მშე-ნებლობათა, საბჭოთა მეურნეობების, დაწესებულებებისა და ორგა-ნიზაციების ხარჯზე.

38. საწარმოები, მშენებლობები, საბჭოთა მეურნეობები, კოლ-მეურნეობები და სხვა ორგანიზაციები წარმოებაში მოსწავლეთა სწავლებისას მათი შრომის ანაზღაურებას ახდენენ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1959 წლის 10 დეკემბრის № 1369 დადგენილე-ბის შესაბამისად.

VII. საკვალიფიკაციო გამოცდები

39. საწარმოო სწავლების სრული კურსის დამთავრების შემდეგ სკოლის XI კლასის მოსწავლეები გაივლიან მათ მიერ შესწავლილ პროფესიებში საკვალიფიკაციო გამოცდას, რომელიც შეიცავს საკვალიფიკაციო სასინჯი სამუშაოს შესრულებას.

საკვალიფიკაციო სასინჯ სამუშაოთა ხასიათი განისაზღვრება მოცემულ წარმოებაში მოქმედ საკვალიფიკაციო ცნობარისა და საწარმოო სწავლების პროგრამის მოთხოვნებით.

თითოეული მოსწავლისათვის საკვალიფიკაციო სასინჯი სამუშაოს შინაარსი დგინდება სკოლასთან შეთანხმებით იმ საწარმოების, მშენებლობების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, სატრანსპორტო და სხვა ორგანიზაციების მიერ, სადაც მოსწავლეები გადიოდნენ საწარმოო სწავლებას.

პროფესიებისათვის, რომელთა სასინჯი სამუშაოს ჩატარება არ შეიძლება, მოსწავლეთა კვალიფიკაცია განისაზღვრება უშუალოდ საწარმოებში, დაწესებულებებსა და ორგანიზაციებში მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მუშაობისათვის მომზადების შემოწმების გზით.

40. საწარმოოსწავლებიანი საშუალო სკოლების მოსწავლეთა საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩატარების წესი და შინაარსი დგინდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინსტრუქციით, რომელიც შეთანხმებული იქნება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული პროფესიულ-ტექნიკური განათლების მთავარ სამმართველოსთან.

საშუალო სკოლის მოსწავლეთა საკვალიფიკაციო გამოცდის ჩატარებისათვის საწარმოებში, მშენებლობაზე, საბჭოთა მეურნეობებში, კოლმეურნეობებსა, სატრანსპორტო და სხვა ორგანიზაციებში მათი ხელმძღვანელების ბრძანებით იქმნება საკვალიფიკაციო კომისიები, რომლებშიც შედიან ადმინისტრაციის, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები და იმ საწარმოთა და ორგანიზაციათა სპეციალისტები, სადაც მოსწავლეები გადიოდნენ საწარმოო სწავლებას, აგრეთვე სკოლის ხელმძღვანელები და პედაგოგიური მუშაკები. კომისიის თავმჯდომარედ დაინიშნება საწარმოს ადმინისტრაციის წარმომადგენელი, მოადგილედ კი—სკოლის დირექტორი ან სასწავლო ნაწილის გამგე საწარმოო სწავლების ხაზით.

საშუალო სკოლის მოსწავლეთა საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩატარებისას სკოლებში და სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო

სახელოსნოებში, აგრეთვე იმ სკოლებში, სადაც მზადდებიან არა-საწარმოო პროფესიები, კომისიის შემადგენლობა დგინდება სარაიონო სახალხო განათლების განყოფილების განკარგულებით. კომისიის თავმჯდომარედ დაინიშნება ერთ-ერთი ადგილობრივი სამრეწველო საწარმოს წარმომადგენელი, არასაწარმოო პროფესიებში გამოცდის დროს კი — შესაბამისი ორგანიზაციის წარმომადგენელი.

41. ვაჟებსა და ქალიშვილებს, რომელთაც დაამთავრეს საწარმოოსწავლებიანი საშუალო სკოლა, ჩააბარეს გამოსაშვები გამოცდები ზოგადსაგანმანათლებლო და სპეციალურ საგნებში და დაიჭირეს საკვალიფიკაციო გამოცდები, სკოლის მიერ ერთდროულად მიეცემათ საშუალო სკოლის დამთავრების ატესტატი და სპეციალობის მიღების ერთიანი ნიმუშის მოწმობა სატარიფო-საკვალიფიკაციო ცნობარისა და საკვალიფიკაციო კომისიის მიერ სატარიფო თანრიგის, კლასის ან წოდების მინიჭების შესაბამისად; მოწმობას ხელს აწერენ საკვალიფიკაციო კომისიის თავმჯდომარე და სკოლის დირექტორი.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР О ПОЛОЖЕНИИ ПО ПРОИЗВОДСТВЕННОМУ ОБУЧЕНИЮ УЧАЩИХСЯ СРЕДНИХ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРУДОВЫХ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИХ ШКОЛ, УТВЕРЖДЕННЫЙ ПОСТАНОВЛЕНИЕМ СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР ОТ 31 МАРТА 1962 ГОДА ЗА № 209.

1962 г. 18 мая

Приказываю:

1. Положение о производственном обучении учащихся средних общеобразовательных трудовых политехнических школ, утвержденное постановлением Совета Министров Грузинской ССР за № 209 от 31 марта 1962 года опубликовать в „Сборнике приказов и инструкций Министерства просвещеиия Грузинской ССР", издать отдельной книгой и разослать органам просвещения, школам и производственным базам и соответствующим ведомствам.

2. Министрам просвещения Абхазской и Аджарсксй АССР, заведующим ОНО Ю/О автономной области, районными и городскими отделами просвещения:

а) „Положение о производственном обучении учащихся средних общеобразовательных школ" рассмотреть на Коллегиях и заседаниях совета народного образования и совместно с соответствующими ведомствами точно руководствоваться „положением".

в) периодически проверять выполнение указанного положения в школах и на производственных базах и проводить соответствующие мероприятия для ликвидации выявленных недостатков.

Министр
просвещения Грузинской ССР Т. Лашкарашвили

УТВЕРЖДАЮ
постановление Совета Министров
Грузинской ССР
от 31 марта 1962 г. № 209

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ
ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ПОЛОЖЕНИЕ

о производственном обучении учащихся средних общеобразовательных трудовых политехнических школ Грузинской ССР

I. Цели и задачи производственного обучения

1. Производственное обучение в средних общеобразовательных трудовых политехнических школах осуществляется в соответствии с Законом об укреплении связи школы с жизнью и о дальнейшем развитии системы народного образования в СССР. Основная его цель—соединить обучение с производительным, общественно полезным трудом и дать учащимся профессиональную подготовку для работы в одной из отраслей народного хозяйства или культуры.

2. Производственное обучение в средней школе проводится в тесной связи с общим и политехническим образованием и является органической частью всей системы обучения и воспитания учащихся. Оно обеспечивает усвоение знаний, умений и навыков, необходимых учащимся для работы по избранным ими профессиям, углубление и закрепление знаний по общеобразовательным, общетехническим и другим предметам, создает основу для дальнейшего повышения квалификации и овладения достижениями технического прогресса.

3. Занятия по производственному обучению должны быть всесторонне использованы для воспитания у учащихся любви к труду на благо общества, как священной обязанности каждого человека, и для утверждения у юношества морального кодекса строителя коммунизма.

Трудовое воспитание молодежи проводится на лучших образцах труда, на лучших примерах ведения общественного хозяйства.

II. Организация и содержание производственного обучения

4. Каждая средняя общеобразовательная школа, как прави-

ло, специализируется на подготовке работников для определенной отрасли промышленности, транспорта, связи, строительства, сельского хозяйства, культуры и бытового обслуживания населения.

В каждом отдельном классе школ подготовка учащихся проводится, как правило, не более чем по двум специальностям.

5. Единый перечень профессий и специальностей, по которым могут подготавливаться учащиеся в средних школах с производственным обучением, утверждается в установленном порядке Государственным комитетом Совета Министров СССР по профессионально-техническому образованию.

6. Для каждой средней общеобразовательной школы с производственным обучением список специальностей с указанием учебно-производственной базы для профессиональной подготовки учащихся утверждается на основе единого перечня Советом Министров Грузинской ССР, Советами Министров Абхазской АССР и Аджарской АССР и Исполкомом Юго-Осетинской автономной области по представлению соответствующего органа народного образования, согласованному с Совнархозом и другими организациями, для которых будет проводиться подготовка кадров, а также с Грузинским республиканским Советом Профсоюзов и главным управлением профессионально-технического образования при Совете Министров Грузинской ССР.

При определении профессий и специальностей, по которым в каждой школе должна вестись подготовка учащхсия, учитывается наличие учебно-материальной базы, возможность трудоустройства выпускников школы, особенности женского труда.

Перспективные и годовые планы подготовки кадров по профессиям в средних школах с производственным обучением разрабатываются и утверждаются Советом Министров Грузинской ССР в соответствии с потребностью в этих кадрах предприятий промышленности, транспорта и связи, строек, совхозов колхозов, предприятий бытового обслуживания, учреждений культуры и других организации, с учетом подготовки квалифицированных рабочих в профессионально-технических учебных заведениях и непосредственно на производстве.

7. Прием учащихся в 9 класс для обучения по той или иной специальности производится по личному желанию поступающих (независимо от микрорайона школы). При этом учитывают-

ся выявившиеся склонности учащихся и их успеваемость по предметам, имеющим значение для освоения данной специальности.

Поступающие в 9 класс проходят медицинское освидетельствование, имеющее целью определить возможность работы по избранной ими профессии.

Список болезней, при которых не разрешается допускать школьников к производственному обучению по определенным профессиям в соответствии с типовым Положением о производственном обучении учащихся средних общеобразовательных трудовых политехнических школ, установлен Министерством здравоохранения СССР по согласованию с Министерствами просвещения союзных республик, Государственным комитетом Совета Министров СССР по профессионально-техническому образованию и ВЦСПС.

Медицинский осмотр учащихся в обязательном порядке повторяется ежегодно.

8. Профессиональная подготовка учащихся в средней школе осуществляется путем изучения общетехнических, специальных предметов и практического, производственного обучения по специальности, проводимого в процессе посильного общественно-полезного производительного труда школьников.

9. Режим труда учащихся в процессе практического, производственного обучения устанавливается школами с учетом особенностей производства и изучаемых учащимися специальностей, законодательса о труде молодежи, санитарно-гигиенических и других местных условий.

Соотношение теоретических и практических занятий и чередование их устанавливаются школами в зависимости от профиля специальной подготовки учащихся, учебного плана и программ с учетом местных условий.

В сельских школах учебный год строится с учетом сезонности сельскохозяйственных работ.

10. Профессиональная подготовка учащихся средних общеобразовательных школ по массовым и ведущим профессиям проводится по единым для каждой специальности программам, разработанным Государственным комитетом Совета Министров СССР по профессионально-техническому образованию, Министерствами просвещения союзных республик, министерством путей сообщения и Академией педагогических наук РСФСР в установленном порядке.

По немассовым профессиям и специальностям профессиональная подготовка учащихся проводится по програмам, разрабатываемым на местах на основе типовых программ, издаваемых вышеуказанными министерствами и ведомствами.

В программы профессиональной подготовки учащихся по массовым и ведущим профессиям Министерство просвещения Грузинской ССР, Министерства просвещения Абхазской АССР и Аджарской АССР, отдел народного образования Юго-Осетинской автономной области могут по представлению школ вносить необходимые изменения применительно к местным условиям, если эти изменения согласуются с действующими тарифно-квалификационными справочниками и не сокращают общего объема профессиональной подготовки по соответствующей специальности.

11. Производственное обучение учащихся в средней школе проводится в течение трех лет (9—11 классы) и осуществляется как правило, в два этапа:

первый этап—первоначальное производственное обучение в учебных цехах, учебных пролетах и участках предприятий и других организаций, в школьных и межшкольных учебно-производственных мастерских а в сельских школах—в учебно-опытных хозяйствах и в ученических бригадах совхозов и колхозов;

второй этап—завершение производственного обучения по изучаемой специальности непосредственно на предприятиях промышленности, транспорта и связы, на стройках, в совхозах и колхозах, на предприятиях бытового обслуживания населения, в учреждениях культуры и других организациях.

На первом и втором этапах производственное обучение учащихся осуществляется в процессе их активного и систематического участия в производительном, общественно-полезном труде.

12. Первоначальное производственное обучение учащихся проводится в 9—10 классах школы, как правило, в учебных группах постоянного состава.

В этот период обучения учащиеся систематически, прочно и сознательно овладевают предусмотренными в программах основными профессиональными навыками и знаниями, необходимыми для успешного выполнения на предприятиях, стройках, в совхозах, колхозах, в учреждениях и других организациях несложных работ по изучаемой специальности.

Производственным обучением учащихся в школьных и межшкольных учебно-производственных мастерских руководят препо-

даватели основ производства, а на предприятиях, стройках, в сельскохозяйственных, транспортных и других организациях и учреждениях—выделенные ими специалисты из числа инженерно-технических и других работников или высококвалифицированных рабочих.

После окончания первоначального производственного обучения в учебных цехах, учебных пролетах и участках предприятий, в школьных и межшкольных учебно-производственных мастерских учащиеся выполняют проверочные работы в пределах требований учебных программ по специальности

13. Численный состав учебных групп при групповом прохождении учащимся производственного обучения устанавливается в среднем в размере 12—17 человек.

14. До начала второго этапа производственного обученкя школы совместно с предприятиями промышленности, транспорта, связи, со строительствами, совхозами, колхозами и другими организациями и учреждениями определяют сроки и количество учащихся, направляемых непосредственно на производство для завершения обучения: устанавливают графики перавода школьников по рабочим местам и с одной работы на другую с тем, чтобы каждый из них научился самостоятельно выполнять все работы, предусмотренные учебной программой.

15. Производственное обучение учащихся на втором этапе. проводимое в цехах, пролетах, отделениях и на участках предприятий промышленности, транспорта и связи, на строительствах, в совхозах и колхозах, на предприятиях бытового обслуживания населения и в других организациях и учреждениях, имеет целью расширить и усовершенствовать профессиональные навыки и знания школьников, девести их до уровня, требуемого квалификационной характеристикой по специальности, приучить применять получаемые в школе знания на практике, помочь овладению передовой техникой и технологией производства, высокопроизводительными методами труда.

Производственное обучение в этот период учащиеся могут проходить в зависимости от профессий на индивидуальных рабочих местах, в передовых производственных бригадах, а по некоторым профессиям—ученическими бригадами или группами на выделенных для них участках, отделениях, агрегатах и др.

16. Занятия по общетехническим и специальным техничес-

ким предметам проводятся как в учебных кабинетах и лабораториях, организуемых в школах, так и в технических и учебных кабинетах предприятий строительств и других организаций и учреждении

Занятия по указанным предметам с учебными группами проводят соответствующие преподаватели школы ,а также специалисты, выделяемые предприятиями, стройками, совхозами, колхозами, транспортными и другими организациями и угреждениями.

III. Производственное обучение по профессиям промышленности, строительства, транспорта и связи

17. Каждая школа прикрепляется к определенному промышленному предприятию, строительной, транспортной или другой организации, являющимися основной базой, где организуется производственное обучение учащихся.

Допускается прикрепление нескольких школ к одному крупному предприятию или организации, а также одной школы к нескольким предприятиям и организациям.

18. Производственное обучение в учебных цехах, учебных пролетах и участках осуществляется в процессе выполнения учениками работ, входящих в производственную программу предприятия. При этом содержание и организация работы учащихся должны соответствовать программе производственного обучения и учебно-воспитательным целям средней школы.

19. По профессиям, обучение которым по условиям технологии производства или организации труда невозможно проводить в учебных цехах, участках и пролетах, в школьных и межшкольных учебно-производственных мастерских, первоначальная профессиональная подготовка учащихся организуется непосредственно на рабочих местах предприятий и строительств, как правило, ученическими группами под руководством выделенных предприятием квалифицированных рабочих, инженерно-техннческих работников и других специалистов а также путем прикрепления учащихся к бригадам коммунистического труда, лучшим производственным бригадам и к наиболее квалифицированным рабочим.

20. Для средних школ в которых невозможно организовать производственное обучение учащихся на базе предприятий, строительств, транспортных и других организаций, по решению Сове-

та Министров Грузинской ССР, Советов Министров Абхазской АССР и Аджарской АССР, Исполкома Юго-Осетинской А/О создаются школьные и межшкольные учебно-производственные мастерские.

Необходымые для школьных и межшкольных учебно-производственных мастерских фонды на оборудование и материалы для учебных целей, а также объем изготовляемой в мастерских продукции ежегодно предусматриваются в народнохозяйственных планах, утверждаемых Советами Министров Грузинской ССР, Абхазской АССС и Аджарской АССР, Исполкомом Юго-Осетинской автономной области.

21. В процессе производственного обучения учащихся школьные и межшкольные мастерские могут выполнять отвечаюшие требованиям учебных программ производственные заказы местных предприятий и другтх организаций и учрежденнй. Необходимые для выполнения указанных заказов материалы предоставляются заказчиками из своих фондов.

22. Планирование производственной деятельноoти и материально-технического снабжения учебно-производственных мастерских, а также, реализация их продукции отуществляется школами в порядке, устанавливаемом Советом Министров Грузинской ССР.

Все доходы мастерских остаются в распоряжении школ и расходуются ими в первую очередь на укрепление учебно-материальной базы и на организацию внеклассной работы с учащимися.

23. Учебные цехи, пролеты и участки, выделяемые для производственного обучения учащихся средних школ, а также школьные и межшкольные учебно-производственные мастерские могут открываться только с разрешения технической инспекции профсоюзов и санитарной инспекции органов здравоохнанения, и в них должно быть обеспечено строгое соблюдение правил техники безопасности, санитариюх и технических норм.

Санитарные нормы и правила организации и содержания учебных цехов, пролетов и участков на предприятиях, а такжев учебно-производственных мастерских средних школ, в соответствии с типовым Положением о производственном обучении учащихся средних общеобразовательных трудовых политехнических школ, становлены Министерством здравоохранения СССР по согласованию с Министерствами просвещения союзных республик, Государ

ственным комитетом Совета Министров СССР по профессионально-техническому образованию и ВЦСПС.

24. По профессиям и специальностям из числа применованных в постановлении Государственного комитета Совета Министров СССР по вопросам труда и заработной платы от 29 августа 1959 г. № 629 и включенных в перечень для подготовки в средних школах профессиональное обучение организуется средними школами в 9—11 классах в следующем порядке:

в 9—10 классах проводится предварительная общепрофессиональная производственная подготовка учащихся (изучение слесарно-ремонтных, электроремонтных и других соответствующих работ, выполнение лабораторно-практических работ по специальности и т. п.), а также изучение общетехнических и специальных предметов, необходимых для освоения профессии.

В 11 классе учащиеся овладевают основными профессиональными навыками непосредственно на производстве.

При этом органы народного образования совместно с органами здравоохранения и местными органами профсоюзов определяют возможность и порядок обучения на конкретных предприятиях учащихся 11 классов вышеуказанным профессиям с специальностям, обеспечивая дифференцированный подход к учащимся с учетом их возраста, пола и других условий.

IV. Производственное обучение сельскохозяйственным профессиям

25. Сельские средние школы с производственным обучением подготавливают строительным и другим профессиям, необходимым в условиях сельских местностей, работников, хорошо знающих сельскохозяйственную технику, могущих работать на тракторе и комбайне, имеющих необходимые знания по агротехнике и животноводству, а также кадры массовых профессий и кадры по электрификации сельского хозяйства.

26. Производственное обучение учащихся по сельскохозяйственным профессиям проводится с учетом сезонности сельскохозяйственным работ.

Первоначальная подготовка учащихся по растениеводству организуется в ученических бригадах или учебно-опытных хозяйствах школ на земельных участках колхозов и совхозов.

Подготовка учащихся по животноводству организуется на фермах колхозов и совхозов в течение всего периода производственного обучения.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

Первоначальные групповые и индивидуальные практические занятия по изучению тракторов, комбайнов и их вождению проводятся на школьных учебных участках (полигонах) и на машинах, предоставленных школам в пользование совхозами и колхозами.

27. Для производственного обучения учащихся школам выделяются в колхозах и совхозах земельные участки и производственные объекты, виды и размеры которых определяются Советом Министров Грузинской ССР исходя из количества учащихся 9—11 классов, продолжительности рабочего дня и посильной для учащихся выработки, состава выращиваемых культур, степени механизации работ и почвенно-климатических условий данной сельскохозяйственной зоны.

Совхозы и колхозы обеспечивают школы необходимими для учебных целей тракторами, сельскохозяйственными машинами, инвентарем, семенами, удобрениями и кормами для обслуживаемых на формах животных в порядке, устанавливаемом Советов Министров Грузинской ССР.

28. Профессиональная подготовка в сельских школах во втором периоде завершается производственным обучением учащихся непосредственно в совхозах, колхозах и других организациях в составе ученических бригад под руководством выделенных совхозами, колхозами и другими организациями технического, агрономического персонала и других специалистов или путем включения школьников в бригады квалифицированных рабочих, механизаторов и колхозников, а также путем прикрепления учащихся к опытным трактористам, комбайнерам и другим специалистам, под руководством которых учащиеся совершенствуют свою квалификацию.

29. В каждой школе в процессе производственного обучения организуется на полях, обслуживаемых ученическими бригадами, на фермах колхозов и совхозов, в учебно-опытных хозяйствах школ и на пришкольных участках опытническая работа, тесно, увязываемая с тематикой опытно-показательных хозяйств данного района, а также с задачами развития местного сельского хозяйства.

Министерства производства и заготовок сельскохозяйственных продуктов Грузинской ССР, Абхазской АССР, Аджарской АССР, областное Управление производства и заготовок сельскохозяйственных продуктов Юго-осетинской АО, селскохозяйственные научно-исследовательские учреждения, высшие и средние специальные учебные заведения оказывают сельским школам постоянную помощь в проведении опытнической работы, снабжают их сортовыми семенами, инструктируют школы в отношении методов и организации опытнической работы и учета ее результатов.

V. Профессиональная подготовка по непроизводственным профессиям

30. Профессиональная подготовка учащихся средних школ по непроизводственным профессиям проводится путем теоретических занятий по специальным предметам, а также в процессе общественно полезного труда непосредственно в учреждениях, организациях и на предприятиях, в библиотеках, больницах, детских яслях, торговых предприятиях и др., хорошо оснащенных и располагающих квалифицированными кадрами.

На предприятиях торговли могут быть организованы секции и отделения, обслуживаемые учениками средней школы, под руководством и при материальной ответственности работников этих предприатий.

31. По мере приобретения учащимися знаний и умений по соответствующей специальности профессиональная подготовка их завершается стажировкой в индивидуальном порядке под руководством квалифицированных работников.

VI. Обязанности школ и предприятий

32. Руководство и контроль за производственным обучением учащихся на предприятиях, строительствах, в совхозах и колхозах, учреждениях и организациях осуществляют школы. Они следят за правильностью и качеством инструктажа учащихся, за соответствием производственных заданий, даваемых школьникам, требованиям учебных программ, за использованием учащихся в учебное время на работах, связанных только с производственным обучением по изучаемой профессии, за соблюдением требований

охраны труда и правил техники безопасности, за качеством работ и успеваемостью школьников по производственному обучению.

33. В период обучения учащихся непосредственно на производстве, строительстве, в учреждениях и организациях школа обязана:

обеспечивать сознательное соблюдение учащимися действующих на предприятии, строительстве, в совхозе, колхозе и других учреждениях и организациях правил внутреннего распорядка, инструкций по технике безопасности, а также выполнение учащимися указаний соответствующего административно-технического персонала;

следить за бережным отношением учащихся к оборудованию, инструментам и приспособлениям, экономным расходованием ими материалов и электроэнергии, своевременным и качественным выполнением учащимися поручаемых им работ;

осуществлять методическое руководство работниками предприятий, строительств, совхозов, колхозов, учреждений и организаций, ведущих производственное обучение школьников.

34. Предприятия, строительства и другие организации создают для первоначального производственного обучения учащихся там, где это необходимо, учебные цехи, пролеты и участки, устанавливают в них современное производственное оборудование для обучения школьников, обеспечивают инструментами, приспособлениями, сырем и материалами, предусматривают для учебных цехов, участков и пролетов производственные заказы, дающие возможность учащимся систематически выполнять учебные программы, выделяют за счет своих лимитов по труду инженерно-технических работников и квалифицированных рабочих для обучения учащихся, а также для оказания помощи им в выполнении производственных заказов предприятия.

Проект строительства и организации каждого учебного цеха участка или пролета утверждается в установленном порядке соответствующей вышестоящей организацией (Советом народного хозяйства, Управлением местной промышленности, Управлением дороги и др.) на основе нормативов, разработанных Министерством просвещения Грузинской ССР и утвержденных постановлением Совета Министров Грусинской ССР от 25 августа 1961 г. № 533.

35. Учебные цехи, участки и пролеты являются структурными подразделениями предприятий строительств, совхозов и других организаций.

Численность и фонд заработной платы квалифицированных рабочих, инженерно-технических работников и других специалистов, занятых производственным обучением учащихся 9—11 классов средних школ на предприятиях, строительствах, в совхозах и других организациях, включаются в планы по труду этих предприятий, строительств, совхозов и других организаций.

Суммы, израсходованные предприятиями, строительствами, совхозами и другими организациями на оплату труда указанных работников, возмещаются средними школами за счет средств, предусмотренных в сметах этих школ.

Оплата труда агрономического и технического персонала колхозов, привлекаемого для производственного обучения учащихся 9—11 классов средних школ, производится за счет средств, предусмотренных в сметах школ.

36. На руководителей предприятий, строительств, совхозов, колхозов, организаций и учреждений, где проводится производственное обучение учащихся, возлагается ответственность наравне с директорами школ за профессиональную подготовку школьников, за строгое соблюдение правил техники безопасности, производственной санитарии и законодательства о труде при осуществлении производственного обучения учащихся средних школ.

Указанные руководители в период обучения учащихся непосредственно на производстве обеспечивают:

выделение для учащихся рабочих мест;

своевременную выдачу заданий (нарядов) на работы, поручаемые учащимся, с тем, чтобы не допускать простоев;

предоставление школьникам необходимых для выполнения этих заданий материалов, полуфабрикатов, заготовок, деталей, технической документации, инструментов, приспособлений и т.п.;

создание условий для усвоения учащимися новой техники и технологии, высокопроизводительных методов труда;

техническое руководство работами учащихся на предприятии;

технический контроль, приемку и учет выполненных ими работ;

выделение для учебных занятий по специальным предметам и для производственного обучения учащихся инженерно-технических работников и других специалистов, а также квалифицированных рабочих и других работников, освобождаемых в необходимых случаях от производственной работы при руководстве группой в 12—17 учащихся;

оказание помощи школам в организации производственного обучения учащихся руководителями цехов, отделов и участков, инженерно-техническими и другими квалифицированными работниками;

проведение предварительного инструктажа учащихся по правилам техники безопасности до начала их работы на данном предприятии, а также при переходе с одного вида работ на другие;

условия для питания учащихся во время производственного обучения;

предоставление школам возможности проводить экскурсии в цехи, отделы, лаборатории и др. места предприятий, хозяйств и организаций в целях изучения процессов производства и проведения требуемых программами практических работ;

оказание помощи школам в оснащении школьных учебных кабинетов и классов наглядными пособиями по технике; предоставление в пользование школам ведомственных правил и инструкций по технике безопасности, обслуживанию оборудования и выполнению работ.

37. Учащиеся средних школ, проходящие производственное обучение на предприятиях, строительствах, в совхозах, учреждениях и организациях, где предусмотрена выдача рабочим и служащим специальной одежды и предохранительных средств, обеспечиваются ими по соответствующим нормам за счет предприятий, строительств, совхозов, учреждений и организаций.

38. При обучении учащихся на производстве предприятия, строительства, совхозы, колхозы и другие организации производят оплату их труда в соответствии с постановлением Совета Министров СССР от 10 декабря 1959 г. № 1369.

VII. Квалификационные испытания

39. После окончания полного курса производственного обучения учащиеся 11 классов средних школ проходят квалификаци-

онные испытания по изучавшимся ими профессиям, включающие выполнение квалификационной пробной работы.

Характер квалификационных пробных работ определяется требованиями тарифно-квалификационных справочников, действующих на данном производстве, и программой производственного обучения.

Содержание квалификационной пробы для каждого учащегося устанавливается по согласованию со школой, предприятиями строительствами, совхозами, колхозами, транспортными и другими организациями, где школьники проходили производственное обучение.

Для профессий, по которым пробная работа не может быть проведена, квалификация учащихся определяется путем проверки непосредственно на предприятиях, в учреждениях и организациях подготовленности учащихся к самостоятельной работе. Проверка проводится в порядке, установленном для соответствующих работников данного предприятия, учреждения или организации.

40. Порядок проведения и содержание квалификационных испитаний учащихся средних школ с производственным обучением устанавливаются инструкцией Министерства просвещения Грузинской ССР по согласованию с Главным управлением профессионально технического образования при Совете Министров Грузинской ССР.

Для проведения квалификационных испытаний учащихся средних школ на предприятиях, строительствах, в совхозах, колхозах, транспортных и других организациях приказом их руководителей создаются квалификационные комиссии, в которые входят представители администрации, общественных организаций и специалисты тех предприятий и организаций, где учащиеся проходили производственное обучение, а также руководящие и педагогические работники школы. Председателем комиссии назначается представитель администрации предприятий, а заместителем —директор или заведующий учебной частью школы по производственному обучению.

При проведении квалификационных испытаний учащихся в школьных и межшкольных учебно-производственных мастерских, а также в школах с подготовкой по непроизводственным профессиям состав комиссии устанавливается распоряжением ра-

йонного отдела народного образования. Председателем комиссии назначается представитель одного из местных промышленных предприятий, а при испытаниях по непроизводственным профессиям—представитель соответствующей организации.

41. Юношам и девушкам, окончившим среднюю школу с производственным обучением, сдавшим выпускные экзамены по общеобразовательным и специальным предметам и выдержавшим квалификационные испытания, одновременно с аттестатом об окончании средней школы выдается школой свидетельство единого образца о получении специальности в соответствии с Тарифно-квалификационным справочником и присваиваемого квалификационной комиссией тарифного разряда, класса или звания. Свидетельство подписывается председателем квалификационной комиссии и директором школы.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ს ა ს წ ა ვ ლ ო გ ე გ მ ა

საქართველოს სსრ ქალაქის სადამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო
საშუალო სკოლების III—VIII კლასებისათვის
1962-63 სასწ. წელი

№№ რიგ.	სასწავლო საგნები	კვირეული საათების რაოდენობა კლასების მიხედვით							
		III	IV	სულ III-IV კლ-ში	V კლ.	VI კლ.	VII კლ.	VIII კლ.	სულ V-VIII კლ-ში
1	ქართული ენა და ლიტერატურა . . .	6	5	11	4	4	3	3/2	13,5
2	რუსული ენა და ლიტერატურა . . .	4	4	8	3/2	3/2	3/2	2	9,5
3	მათემატიკა	5	5	10	4	4	3/4	3/4	15
4	ისტორია	—	1	1	1/2	1/2	2/1	2	6,5
5	გეოგრაფია	—	—	—	1/2	1	1/2	—	4
6	ბიოლოგია	—	—	—	2/1	2	1	—	4,5
7	ფიზიკა	—	—	—	—	—	2	2	4
8	ქიმია	—	—	—	—	—	—	2	2
9	ხ ა ზ ვ ა	—	—	—	—	—	—	1	1
	ჯ ა მ ი . .	15	15	30	15	15	15	15	60
10	ფაკულტატური								
	ა) უცხო ენა	—	—	—	2	2	2	2	8
	ბ) მეცადინეობა სპეცია-ლური კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის . . .	—	—	—	1	1	1	1	4
11	კონსულტაცია	5	5	10	2	2	2	2	8
	ს უ ლ .	20	20	40	20	20	20	20	80

განმარტებითი ბარათი

ქალაქის საღამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლაში სასწავლო წელი იწყება 1-ლ სექტემბერს და მთავრდება 25 მაისს.

სასწავლო წლის პირველი ნახევრის ხანგრძლიობა შეადგენს 17 სასწავლო კვირას (1-ლ სექტემბრიდან 30 დეკემბრამდე), მეორე ნახევრისა კი—19 სასწავლო კვირას (10 იანვრიდან 25 მაისამდე).

ქალაქის საღამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ტარდება საზამთრო არდადეგები 30 დეკემბრიდან 10 იანვრამდე.

სასწავლო მეოთხედების დაწყებისა და დამთავრების ვადები იგივეა, რაც მასობრივ სკოლებში.

ქალაქის საღამოს (ცვლის) საშუალო სკოლების მოსწავლეთა პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით სასწავლო გეგმებით გათვალისწინებულია საერთო ტექნიკური და ტექნოლოგიური საკითხების, ავტომატიზაციის, კომპლექსური მექანიზაციის და ტელემართვის, სოფლის მეურნეობის წარმოების იმ საკითხების შესწავლა, რომლებიც დამახასიათებელია მოცემული საწარმოს, კოლმეურნეობის, საბჭოთა მეურნეობის, წარმოებათა ჯგუფისათვის, რომლებსაც ემსახურება ესა თუ ის სკოლა.

მეცადინეობა პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის ტარდება ცალკეულ კლასებში ან სხვადასხვა კლასიდან დაკომპლექტებულ ჯგუფებში, რომლებიც ყალიბდება მოსწავლეთა სურვილის გათვალისწინებით და საწარმოო სპეციალობათა სახეების მიხედვით.

საკონსულტაციო საათები განკუთვნილია იმ მოსწავლეთათვის, რომლებიც დამატებით პედაგოგიურ დახმარებას საჭიროებენ და საგნებს შორის ნაწილდება სკოლის დირექტორის მიერ.

საკონსულტაციო საათების ჩატარება რეკომენდებულია გაკვეთილებიდან თავისუფალ დღეებში.

ამასთანავე საჭიროა გათვალისწინებული იქნას, რომ ისტორიისათვის განკუთვნილი საათების საერთო რაოდენობიდან:

IV კლასში ისწავლება დაწყებითი პოლიტიკური ცნობები და მიმდინარე პოლიტიკის საკითხები, რისთვისაც კვირაში გამოყოფილია 1 საათი.

VII—VIII კლასებში 10—10 საათი დათმობილი აქვს საქართველოს ისტორიის საკითხების შესწავლას, რომლებიც შეტანილია სსრ კავშირის ისტორიის კურსში.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

III—VIII классов русской городской вечерней (сменной) средней общеобразовательной школы
1962-63 уч. г.

№№ п. п.	Учебные предметы	Число часов в неделю по классам							
		III	IV	Всего III-IV	V	VI	VII	VIII	Всего V-VIII
1	Русский язык и литература	8	7	15	5/4	5/4	4/3	3/2	15
2	Грузинский язык и литература	2	2	4	2	2	2	2	8
3	Математика	5	5	10	4	4	3/4	3/4	15
4	История	—	1	1	1/2	1/2	2/1	2	6,5
5	География	—	—	—	2/1	1	1/2	—	4
6	Биология	—	—	—	1/2	2	1	—	4,5
7	Физика	—	—	—	—	—	2	2	4
8	Химия	—	—	—	—	—	—	2	2
9	Черчение	—	—	—	—	—	—	1	1
	Итого	15	15	30	15	15	15	15	60
10	Факультативно:								
	а) иностранный язык	—	—	—	2	2	2	2	8
	б) занятия по повышению профессиональной квалификации учащихся	—	—	—	1	1	1	1	4
11	Консультации	5	5	10	2	2	2	2	8
	Всего:	20	20	40	20	20	20	20	80

ОБ"ЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

В городских вечерних (сменных) общеобразовательных школах учебный год начинается 1 сентября.

Продолжительность первой половины учебного года составляет 17 учебных недель (с 1 сентября до 30 декабря). Второй половины 19 учебных недель (с 10 января до 25-го мая).

В городских вечерних (сменных) общеобразовательных школах проводятся зимние каникулы с 30 декабря до 10 января.

Время начала, окончания и продолжительности учебных четвертей то же, что и в массовых школах.

В целях повышения профессиональной квалификации учащихся городских вечерних (сменных) средних школ, учебными планами предусматривается изучение общетехнических и технологических вопросов, автоматизации, комплексной механизации и телеуправления, вопросов сельскохозяйственного производства, характерныхдля данного предприятия, колхоза, совхоза, группы обслуживаемых той или иной школой.

Занятия по повышению профессиональной квалификации проводятся в классах или группах, укомплектованных из разных классов, которые организуются с учетом желания учащихся и по принципу однородности или родственности их производственных предприятий, специальностей.

Консультационные часы, предусмотренные в учебном плане для оказания дополнительной педагогической помощи учащимся, нуждающимся в этом, распределяются между предметами директором школы.

Консультации рекомендуется проводить в дни свободные от занятий.

Вместе с этим следует учесть, что из общего количества часов, отведённых на историю:

в IV классе изучаются начальные политические сведения и вопросы текущей политики, для которой отводится один недельный час,

в VII—VIII классах отводится по 10 часов для изучения вопросов истории грузии, которые внесены в курс истории СССР.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

III—VIII классов армянской и азербайджанской городской вечерней (сменной) средней общеобразовательной школы 1962-63 уч. год

№№ п. п.	Учебные предметы	Количество часов в неделю по классам						
		III	IV	Всего III-IV	V	VI	VII	VIII
1	Родной язык и литература . .	5	4	9	3/4	3/4	3	3
2	Русский язык и литература .	3	3	6	2	2	2	2
3	Грузинский язык и литература	2	2	4	1	1	1	1
4	Математика	5	5	10	4	4	3	3/4
5	История	—	1	1	2/1	2/1	2/1	2/1
6	Физика	—	—	—	—	—	2	2/1
7	Химия	—	—	—	—	—	—	1/2
8	Биология	—	—	—	1/2	1/2	1	—
9	География	—	—	—	2/1	2/1	1/2	—
10	Черчение	—	—	—	—	—	—	1
	Итого:	15	15	30	15	15	15	15
11	факультативно:							
	а) иностранный язык	—	—	—	2	2	2	2
	б) занятия по повышению профессиональной квалификации учащихся	—	—	—	1	1	1	1
12	Консультации	5	5	10	2	2	2	2
	Всего:	20	20	40	20	20	20	20

ОБ'ЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

ეროვნული ბიბლიოთეკა

В городских вечерних (сменных) общеобразовательных школах учебный год начинается 1 сентября.

Продолжительность первой половины учебного года составляет 17 учебных недель (с 1 сентября до 30 декабря) Второй половины 19 учебных недель (с 10 января до 25-го мая).

В городских вечерних (сменных) общеобразовательных школах проводятся зимние каникулы с 30 декабря до 10 января.

Время начала, окончания и продолжительности учебных четвертей те же, что и в массовых школах.

В целях повышения профессиональной квалификации учащихся городских вечерних (сменных) средних школ, учебными планами предусматривается изучение общетехнических и технологических вопросов, автоматизации, комплексной механизации и телеуправления, вопросов сельскохозяйственного производства, характерных для данного предприятия, колхоза, совхоза, группы предприятий, обслуживаемых той или иной школой.

Занятия по повышению профессиональной квалификации проводятся в классах или группах, укомплектованных из разных классов, которые организуются с учетом желания учащихся и по принципу однородности или родственности их производственных специальностей.

Консультационные часы, предусмотренные в учебном плане для оказания дополнительной педагогической помощи учащимся, нуждающимся в этом, распределяются между предметами директором школы.

Консультации рекомендуется проводить в дни, свободные от занятий.

Вместе с этим следует учесть, что из общего количества часов, отведённых на историю:

в IV классе изучаются начальные политические сведения и вопросы текущей политики, для которой отводится один недельный час,

в VII—VIII классах отводится по 10 часов для изучения вопросов истории грузии, которые внесены в курс истории СССР.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი
1962 წელი, 20 მაისი

დაუსწრებელი საშუალო სკოლების და საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური საწარმოოსწავლებიანი სკოლების დაუსწრებელი განყოფილების სასწავლო გეგმა

განმარტებითი ბარათი

1. დაუსწრებელი საშუალო სკოლებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების დაუსწრებელ განყოფილებათა სასწავლო გეგმა ნომენკლატურით სასწავლო საგნებისა და სწავლების წლებზე მათი განაწილების მიხედვით, მოსწავლეთა პროფესიული კვალიფიკაციის ასამაღლებელ ფაკულტატურ მეცადინეობათა გარდა, შეესაბამება საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო საღამოს (ცვლის) სკოლის სასწავლო გეგმას, რომელიც დამტკიცებულია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ.

მრავალსაგნიანობის შემცირების მიზნით ზოგიერთი სასწავლო საგნის სწავლება გათვალისწინებულია სასწავლო წლის ნახევრების მიხედვით.

2. სასწავლო წლის ხანგრძლიობა 36 სასწავლო კვირაა; (I-ლ ნახევარში 17 სასწავლო კვირაა, მეორე ნახევარში 19). ამის გარდა გამოცდების ჩასატარებლად გათვალისწინებულია VIII კლასში 16 და XI კლასში—26 დღე.

გამოსაშვები გამოცდები XI კლასში ტარდება საშუალო სკოლებისათვის დადგენილ ვადებში.

3. დაუსწრებელი სკოლების, დაუსწრებელი განყოფილებებისა და მათი სასწავლო საკონსულტაციო პუნქტების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზაციის ძირითადი ფორმებია: 1) ჯგუფური კონსულტაციები და დაუსწრებლებთან ჯგუფური მუშა-

ობის სხვა სახეები; 2) ინდივიდუალური კონსულტაციები: 3) ჩათვლების მიღება.

4. ჯგუფურ კონსულტაციებზე სასწავლო გეგმით თითოეულ კლასში გათვალისწინებულია კვირაში 6 აკადემიური საათი მიუხედავად მოსწავლეთა რაოდენობისა კლასში, თუ ის 9 კაცზე ნაკლები არაა. ინდივიდუალურ კონსულტაციასა და ჩათვლების მიღებაზე სასწავლო გეგმით სასწავლო საათების რაოდენობა დადგენილია კლასში მოსწავლეთა რიცხვის მიხედვით: თითოეულ დაუსწრებელზე კვირაში საშუალოდ მოცემულია 15 წუთი კონსულტაციაზე და 0,5 აკადემიური საათი ერთი ზეპირი ჩათვლის მიღებაზე ან წერითი ჩათვლითი სამუშაოს შემოწმებასა და რეცენზირებაზე.

შ ე ნ ი შ ვ ნ ა: სასწავლო საათების გაანგარიშება ინდივიდუალურ კონსულტაციებსა და ჩათვლების მიღებაზე სასწავლო გეგმაში მოცემულია მოსწავლეთა საშუალო რიცხვზე (12 კაცზე—როცა კლასში 9-დან 15 მოსწავლემდეა და 18 მოსწავლეზე—როცა კლასში 16-დან 20 მოსწავლემდეა).

დაუსწრებელი საშუალო სკოლების და იმ ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების პედაგოგიურ საბჭოებს, სადაც ჩამოყალიბებულია დაუსწრებელი განყოფილებები, უფლება ეძლევათ შესწორებები შეიტანონ სასწავლო საათების განაწილებაში ინდივიდუალურ კონსულტაციებზე და ჩათვლების მიღებაზე ცალკეულ სასწავლო საგნებში სასწავლო გეგმით ამ სახეების სამუშაოებზე დადგენილი სასწავლო საათების საერთო რაოდენობის ფარგლებში.

შენიშვნა: თუ კლასში 9 დაუსწრებელზე ნაკლებია, მაშინ ინდივიდუალურ კონსულტაციებსა და ჩათვლების მიღებაზე სასწავლო საათების საერთო რაოდენობა გამოიანგარიშება თითოეულ მოსწავლეზე ერთი აკადემიური საათის ანგარიშით კვირაში.

5. მასწავლებელთა ტარიფიკაციის დროს (ხელფასის განსაზღვრის) მხედველობაში მიიღება სასწავლო საათების ის საერთო რაოდენობა, რომელიც სასწავლო გეგმით განკუთვნილია ჯგუფურ კონსულტაციებზე. ინდივიდუალურ კონსულტაციებზე და ჩათვლების მიღებაზე მოცემულ საგანსა და შესაბამის კლასში.

მასწავლებლის თვიური ხელფასის გამოანგარიშება წარმოებს სამუშაოს აღნიშნულ სახეებში ფაქტიურად დახარჯული დროის მიხედვით, მაგრამ არაუმეტეს სასწავლო საათების იმ რაოდენობისა, რომელიც დადგენილია სასწავლო გეგმით შესაბამის საგანში და კლასში.

მასწავლებელთა გასამრჯელოს ანაზღაურება გადასაყვანი და გამოსაშვები გამოცდების ჩატარებისათვის, აგრეთვე ჯგუფურ კონ-

სულტაციებზე მოსწავლეების მიერ შესრულებული წერითი ნამუშევრების გასწორებისათვის, ხდება საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო და საწარმოოსწავლებიანი საშუალო სკოლების მასწავლებელთა თანაბრად, საერთო წესის მიხედვით.

6. ჯგუფური კონსულტაციების ჩასატარებლად გამოიყოფა კვირაში ერთი მუდმივი დღე თითოეული კლასისათვის, რამდენიმე კლასისათვის ან ყველა კლასისათვის. ჯგუფური კონსულტაციების ცხრილი დგება იმგვარად, რომ თითოეულ საგანში ერთ მეცადინეობაზე განკუთვნილია არანაკლებ ერთი აკადემიური საათისა და რომ ადგილი არ უნდა ექნეს სასწავლო საათების დაქუცმაცებას. ამასთან დაკავშირებით ყველა კლასში რამდენიმე საგანში ჯგუფური კონსულტაციები უნდა ტარდებოდეს ერთხელ ან ორჯერ კვირაში. მაგალითად, IX კლასში სასწავლო წლის I-ლ ნახევარში მეცადინეობა შეიძლება ჩატარებულ იქნეს: ერთ კვირას—ლიტერატურაში (1 საათი), მათემატიკაში (3 საათი), ისტორიაში (1 საათი) და უცხო ენაში (1 საათი), ხოლო მეორე კვირას—ლიტერატურაში (1 საათი) ფიზიკაში (3 საათი) და ხაზვაში (2 საათი).

ცალკეულ შემთხვევებში, ადგილობრივი პირობების მიხედვით, ჯგუფური კონსულტაციები და ჯგუფური მეცადინეობის სხვა სახეები დაუსწრებლებთან შეიძლება თავმოყრილ იქნეს და ჩატარდეს თვეში ერთჯერ (4 დღე 6—6 საათი დღეში).

7. დაუსწრებლებს, რომლებსაც ჯგუფური და ინდივიდუალური კონსულტაციების მოსმენის საშუალება არ აქვთ, მასწავლებლები წერილობით კონსულტაციებს აძლევენ მათ. ეს დაუსწრებლები ასრულებენ იმდენ ჩათვლით სამუშაოებს თითოეულ საგანში, რამდენი ჩათვლაცაა გათვალისწინებული სასწავლო გეგმით მოცემულ კლასში.

8. უცხო ენების შესწავლა V—VIII კლასებში წარმოებს ფაკულტატური წესით. უცხო ენის შესწავლის მსურველ დაუსწრებლებისაგან იქმნება ჯგუფები მათი მომზადების დონის მიხედვით მოცემულ საგანში. თითოეულ ჯგუფში უნდა იყოს არანაკლებ 9 კაცისა.

9. დაუსწრებელი სკოლების, დაუსწრებელი განყოფილებებისა და მათი სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების პედაგოგიური პერსონალის სასწავლო მუშაობისა და მოსწავლეთა მოსწრების აღრიცხვა ხდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული პირველადი აღრიცხვის ფორმებით.

I. ჯგუფური კონსულტაციები

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	საათების რაოდენობა კვირაში V	VI	VII	VIII	სულ წელი-წადში V-VIII კლ.	საათების რაოდე-ნობა კვირაში IX	X	XI	სულ წელი-წადში IX-XI კლ.
1	ქართული ენა და ლიტერატურა	1,5/1,5	2/1,5	1,5/1,5	1,5/1,5	224,5	1/1	1/1,5	1,5/1	126
2	რუსული ენა და ლიტერატურა	1/1	1/1	1/1	1/1	144	1/1	1/0,5	0,5/1	93
3	არითმეტიკა	2/1,5	1/1	—	—	98,5	—	—	—	—
4	ალგებრა, გეომეტრია, ტრიგონომეტრია	—	1/1	2/2	1,5/1,5	162	1,5/1,5	1,5/1,5	1,5/1,5	16,2
5	გეოგრაფია	—/0,5	0,5/—	—/0,5	—	27,5	—	0,5/—	—/0,5	18
6	ბიოლოგია	0,5/0,5	—/0,5	0,5/—	—	36	0,5/—	—		8,5
7	ისტორია	0,5/0,5	—/0,5	0,5/—	0,5/0,5	54	—/0,5	—/0,5	0,5/—	27,5
8	ფიზიკა	—	—	—/0,5	0,5/0,5	27,5	1/1	1/1	0,5/0,5	90
9	ქიმია	—	—	—	0,5/—	8,5	—/0,5	0,5/0,5	—/0,5	37
10	უცხო ენა	0,5/0,5	0,5/0,5	0,5/0,5	0,5/0,5	72	0,5/—	0,5/—	0,5/—	25,5
11	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	—/0,5	—	9,5
12	ხაზვა	—	—	—	—/0,5	9,5	0,5/0,5	—	—	18
13	პოლიტიკური ცოდნის საფუძვლები	—	—	—	—	—	—	—	1/1	36
14	საქართველოს ისტორია	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	საქართველოს გეოგრაფია	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		6/6	6/6	6/6	6/6	864	6/6	6/6	6/6	648

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შენიშვნა: მრიცხველში მოცემულია კვირეული საათების რაოდენობა წლის პირველ ნახევარში, მნიშვნელში კი მეორე ნახევარში.

VII კლასში საქართველოს გეოგრაფიაში და VIII კლასში საქართველოს ისტორიაში მოსწავლეები მიიღებენ დახმარებას ინდივიდუალური კონსულტაციების გზით.

II. ინდივიდუალური კონსულტაციები

I. V—VIII კლასები

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	საათების რაოდ-ბა კვირაში კლასში 9 დან 15 მოსწ. ვლებდე ჩათვლით				წლიური საათების რაოდენობა	საათების რაოდ-ბა კვირაში კლასში 16-დან 20 მოსწ.-ვლებდე ჩათვლით				წლიური საათების რაოდენობა
		V	VI	VII	VIII		V	VI	VII	VIII	
1	ქართული ენა და ლიტერატურა . .	1/1	1/1	0,5/1	0,5/0,5	117,5	2/2	2/1,5	1/2	1/1,5	235
2	რუსული ენა და ლიტერატურა . . .	0,5/1	1/0,5	0,5/1	0,5/0,5	99,5	1/1	1/1	1/1	1/1	144
3	არითმეტიკა	1/1	0,5/—	—	—	44,5	2/1,5	1/—	—	—	72,5
4	ალგებრა, გეომეტრია, ტრიგონომეტრია	—	1/1	1/0,5	0,5/0,5	80,5	—	1/1,5	2/1,5	1/1	144
5	გეოგრაფია	0,5/—	—/0,5	0,5/—	—	26,5	—/0,5	0,5/—	0,5/—	—	26,5
6	ბიოლოგია	0,5/—	—/0,5	0,5/—	—	26,5	—/0,5	—/0,5	0,5/—	—	27,5
7	ისტორია	—/0,5	0,5/—	—/0,5	0,5/0,5	45,5	0,5/—	—/0,5	—/0,5	0,5/—	36
8	ფიზიკა	—	—	—/0,5	0,5/0,5	27,5	—	—/0,5	—/0,5	1/0,5	45,5
9	ქიმია	—	—	—	0,5/0,5	18	—	—	—	—/0,5	9,5
10	უცხო ენა	0,5/0,5	—/0,5	0,5/—	—/0,5	45,5	0,5/0,5	0,5/0,5	0,5/—	0,5/0,5	62,5
11	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	ხაზვა	—	—	—	0,5/—	8,5	—	—	—	—/0,5	9,5
13	პოლიტიკურ ცოდნათა საფუძვლები	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	საქართველოს ისტორია	—	—	—	0,5/0,5	18	—	—	—	1/0,5	26,5
15	საქართველოს გეოგრაფია	—	—	0,5/0,5	—	18	—	—	—	1,5/0,5	18
		4/4	4/4	4/4	4/4	576	6/6	6/6	6/6	6/6	864

2. IX—XI კლასები

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	საათების რაოდენობა კლასში 9-დან 15 მოსწავლემდე ჩათვლით			წლიური საათების რაოდენობა	საათების რაოდენობა კლასში 16-დან 20 მოსწავლემდე ჩათვლით			წლიური საათების რაოდენობა
		IX	X	XI		IX	X	XI	
1	ქართული ენა და ლიტერატურა	0,5/0,5	0.5, 0.5	0,5, 1	63,5	1/1	1/1	1/1	108
2	რუსული ენა და ლიტერატურა	0.5, 0,5	0,5/0,5	0,5/0,5	54	1/0,5	1, 0,5	1/0,5	79,5
3	მათემატიკა	1/1	1/1	1/1	108	1/1	1,5/1	1/2	135,5
4	ისტორია	0,5/—	—/0,5	0,5/—	26,5	0,5/—	—/0,5	0,5/0,5	36
5	პოლიტიკურ ცოდნათა საფუძვლები	—	—	—/0,5	9,5	—	—	—, 0.5	9,5
6	ეკონომიური გეოგრაფია	—	—/0,5	0,5/—	18	—	—, 0 5	—/0,5	19
7	ფიზიკა	1/—	1/0,5	0,5, 0,5	61,5	1/1	1/1	1/0,5	98,5
8	ასტრონომია	—	—/0,5	—	9,5	—	—/0,5	—	9,5
9	ქიმია	—/0,5	0,5/—	0,5/—	26,5	—/1	1/0,5	0,5/0,5	63,5
10	ბიოლოგია	—/0,5	—	—	9,5	0,5/—	—	—	8,5
11	ხაზვა	— 0,5	—	—	9,5	—/1	—	—	19
12	უცხო ენა	0,5/—	0,5/—	—/0,5	26,5	5, 0,5	0,5, 0,5	0,5, 0.5	53
13	საქართველოს ისტორია	—/0,5	—	—	9,5	0,5/—	—	—	8,5
		4/4	4/4	4, 4	432	6, 6	6/6	6, 6	648

III ჩათვლების მილება

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	სასწ. საათ. რაოდ. კვირ. დატვირ. 9-დან 15 მოსწ. ჩათვლით							წლიური საათების რაოდენობა	სასწ. სთ. რაოდ. კვირ. დატვირთ. 16-დან 20 მოსწ. ჩათვლით							წლიური საათების რაოდენობა
		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI		V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
1	ქართული ენა და ლიტერატურა . .	1,5	1	1	1	1	1	1	270	2	2	1,5	1	0,5	1	1	324
2	რუსული ენა და ლიტერატურა . . .	1	1	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	169,2	1,5	1,5	1	1	0,5	0,5	0,5	234
3	მათემატიკა	1,5	1,5	1,5	1	1,5	1,5	1,5	360	2	2	1,5	1,5	2	1,5	1,5	432
4	ისტორია	0,3	0,3	0,5	0,7	0,3	0,5	0,5	111,6	0,5	0,5	0,5	1	0,5	0,7	1	169,2
5	პოლიტიკურ ცოდნ.თა საფუძვლები	—	—	—		—	—	0,5	18	—	—	—	—	—	—	0,5	18
6	საქართველოს ისტორია	—	—	—	0,3	—	—	—	10,8	—	—	—	0,5	—	—	—	18
7	გეოგრაფია	0,5	1	0,7	—	—	0,7	0,5	122,4	0,7	0,7	0,5	—	—	1	0,5	122,4
8	ბიოლოგია	0,7	0,7	0,3	—	0,5	—	—	79,2	0,7	0,7	0,5	—	0,5	—	—	86,4
9	ფ ი ზ ი კ ა	—	—	0,7	1	0,7	0,5	0,5	122,4	—	—	1	1	1,5	1	1	198
10	ქ ი მ ი ა	—	—	—	0,5	0,5	0,5	0,5	72	—	—	—	0,5	1	1	1	126
11	საქართველოს გეოგრაფია	—	—	0,3	—	—	—	—	10,8	—	—	0,5	—	—	—	—	18
12	ასტრონომია	—	—	—	—	—	0,1	—	3,6	—	—	—	—	—	0,3	—	10,8
13	ხ ა ზ ვ ა	—	—	—	0,3	0,3	—	—	21,6	—	—	—	0,5	0,5	—	—	36
14	უცხო ენა	0,5	0,5	0,5	0,5	0,7	0,7	0,5	140,4	0,6	0,6	1	1	1	1	1	223,2
		6	6	6	6	6	6	6	1512	8	8	8	8	8	8	8	2016

V. ცხრილი

სასწავლო წლის განმავლობაში ჩათვლების სავალდებულო რაოდენობა

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	ჩათვლების რაოდენობა კლასების მიხედვით				სულ V-VIII კლასებში	ჩათვლების რაოდ. კლასების მიხედვით			სულ IX-XI კლასებში
		V	VI	VII	VIII		IX	X	XI	
1	ქართული ენა და ლიტერატურა	8	8	6	5	27	2	4	4	10
2	რუსული ენა და ლიტერატურა	6	6	4	4	20	2	2	2	6
3	მათემატიკა	8	8	6	6	28	8	6	6	20
4	ისტორია	2	2	2	2	8	2	2	3	7
5	პოლიტიკური ცოდნის საფუძვლები	—	—	—	—	—	—	—	2	2
6	გეოგრაფია	2	3	3	—	8	—	3	3	6
7	ბიოლოგია	3	3	2	—	8	2	—	—	2
8	ფიზიკა	—	—	4	4	8	6	5	4	15
9	ქიმია	—	—	—	3	3	4	4	4	12
10	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	2	—	2
11	საქართველოს ისტორია	—	—	—	2	2	—	—	—	—
12	საქართველოს გეოგრაფია	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	უცხო ენა	3	2	3	4	12	4	4	4	12
24	ხაზვა	—	—	—	2	2	2	—	—	2
		32	32	32	32	128	32	32	32	96

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ვამტკიცებ
საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი გ. მ. მარუაშვილი

ვამტკიცებ
საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი თ. ვ. ლაშქარაშვილი
5 მაისი 1962 წ.

დებულება

ტუბერკულოზური ინფექციის ადრეული გამოვლინებით ტუბერკულოზის მცირე და ჩამცხრალი ფორმით დაავადებულ ბავშვთა ტუბერკულოზური სანატორიული ბაგა-ბაღის შესახებ

1. ტუბერკულოზური სანატორიული ბაგა-ბაღი განკუთვნილია ტუბერკულოზური ინფექციის ადრეული გამოვლინებით, ტუბერკულოზის მცირე და ჩამცხრალი ფორმებით დაავადებულ ბავშვთათვის და მიზნად ისახავს სამკურნალო-პროფილაქტიკურ ღონისძიებათა გატარებას, ტუბერკულოზით დაავადების თავიდან აცილებას ინფიცირებულ ბავშვებში და ტუბერკულოზის მცირე და ჩამცხრალი ფორმებით დაავადებულ ბავშვთა სრულ კლინიკურ გაჯანსაღებას.

სამკურნალო-პროფილაქტიკურ მუშაობასთან ერთად სანატორიული ბაგა-ბაღი ატარებს პედაგოგიურ-აღმზრდელობით მუშაობას.

2. ტუბერკულოზური სანატორიული ბაგა-ბაღი იხსნება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებით, როგორც განათლების სამინისტროს უწყების, ასევე სახალხო მეურნეობის საბჭოების, სხვადასხვა სამინისტროების, წარმოებების, ორგანიზაციების ხაზით.

3. საქართველოს სსრ რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ყველა უწყების სანატორიულ ბაგა-ბაღზე საერთო პედაგოგიურ ხელმძღვანელობას და მუშაობაზე კონტროლს ახორციელებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, აფხაზეთის და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის ა/ო და ქალაქისა და რაიონის განათლების ადგილობრივი ორგანოები.

სამედიცინო მომსახურებაზე საერთო ხელმძღვანელობასა და კონტროლს ახორციელებს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის ა/ო და ჯანმრთელობის დაცვის ადგილობრივი ორგანოები.

4. სახალხო განათლების ორგანოები ან წარმოება-დაწესებულება, რომლის გამგებლობაშიც იმყოფება სანატორიული ბაგა-ბაღი, უზრუნველყოფენ მას კადრებით, აუცილებელი მოწყობილობებით, სათბობით, შეუფერხებელი დაფინანსებით, კვების პროდუქტების მომარაგებით, ბავშვებთან მუშაობისათვის საჭირო მასალით, ხოლო ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები—კვალიფიციური სამედიცინო მუშაკებით, აუცილებელი სამედიცინო მოწყობილობითა და მედიკამენტებით.

შენიშვნა: სანატორიული ტიპის ბაგა-ბაღის გახსნა ხდება ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების ნებართვით.

სხვადასხვა უწყების სანატორიული ბაგა-ბაღის კადრებით დაკომპლექტება წარმოებს სახალხო განათლების ორგანოებთან შეთანხმებით.

II. სანატორიული ბაგა-ბაღის სტრუქტურა

5. სანატორიული ბაგა-ბაღის ძირითად ტიპს წარმოადგენს ბაგა-ბაღი 120 ბავშვზე, რომელიც შედგება 7 ჯგუფისაგან. ბაგის ასაკის პირველ ჯგუფში ბავშვთა რიცხვი არ უნდა აღემატებოდეს 10-ს, ბაგის მეორე და მესამე ჯგუფებში 15—15-ს, საბავშვო ბაღის ოთხივე ჯგუფში კი უნდა იყოს 20—20 ბავშვი.

6. სანატორიული ბაგა-ბაღი იქმნება, როგორც დამოუკიდებელი საინტერნატო ტიპის დაწესებულება და მუშაობს დღეღამის განმავლობაში განუწყვეტლივ, დასვენებისა და უქმე დღეების ჩათვლით. მშობლების თხოვნით სანატორიული ბაგა-ბაღიდან ბავშვები (გარდა იმ ბავშვებისა, რომლებიც არიან ტუბერკულოზური ინფექციის კერიდან) შეიძლება გაშვებულ იქნან სახლში დასვენებისა და დღესასწაულის დღეებში.

7. ცალკეულ შემთხვევაში საერთო ტიპის ბაგა-ბაღში შეიძლება შეიქმნას სანატორიული ჯგუფები, იმ შემთხვევაში თუ ავადმყოფი ბავშვები სრულიად იზოლირებული იქნებიან ჯანმრთელებისაგან. მუშაობის რეჟიმი, შენობა და მოწყობილობა სანატორიული ჯგუფებისათვის ისეთივე უნდა იყოს, როგორც სანატორიულ ბაგა-ბაღში.

8. თითოეული ბავშვი სანატორიულ ბაგა-ბაღში რჩება სრულ გამოჯანსაღებამდე, მაგრამ არა ნაკლებ 6 თვისა.

III. ნაკვეთი, შენობა და მოწყობილობა

9. სანატორიული ბაგა-ბაღის მიწის ნაკვეთი, შენობა და მოწყობილობა უნდა შეესაბამებოდეს სსრ კავშირის „სახმშენის" მიერ დადგენილ მოქმედ სამშენებლო ნორმებსა და საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო სანიტარული ინსპექციის მოთხოვნებს, რომლებიც გამომდინარეობენ სანატორიული ბაგა-ბაღების მუშაობის სპეციფიკური პირობებიდან.

სანატორიული ბაგა-ბაღის ახალი მშენებლობისათვის ნაკვეთი უნდა გამოიყოს ქალაქგარეთ გამწვანებულ ზონაში.

IV. სანატორიულ ბაგა-ბაღებში ბავშვთა მიღებისა და გადაყვანის წესი.

10. სანატორიულ ბაგა-ბაღისათვის ბავშვების შერჩევას აწარმოებს შემრჩევი კომისია, რომელიც იქმნება ჯანმრთელობის დაცვის ადგილობრივი ორგანოების მიერ ქალაქის (რაიონის) ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო დისპანსერის ბავშვთა განყოფილებასთან, ხოლო, სადაც ასეთი არაა, ბავშვთა პოლიკლინიკის ან საერთო პოლიკლინიკის ბავშვთა განყოფილებასთან.

სოფლის პირობებში, რაიონული დისპანსერის არარსებობის შემთხვევაში, შემრჩევი კომისია უნდა შეიქმნას რაიონულ საავადმყოფოსთან. კომისიის შემადგენლობაში შედიან ერთ-ერთი წარმომადგენელი ქალაქის (რაიონის) ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო დისპანსერის ბავშვთა განყოფილებიდან, ან ბავშვთა პოლიკლინიკის ფტიზიატრიულ კაბინეტიდან, ან ბავშვთა საავადმყოფო-პოლიკლინიკის გაერთიანებიდან, ან და ბავშვთა პოლიკლინიკურ განყოფილებიდან (თავმჯდომარე), ქალაქის პედიატრი, სახალხო განათლების განყოფილების წარმომადგენელი, სანატორიული ბაგა-ბაღის გამგე და ექიმი.

საუწყებო სანატორიული ბაგა-ბაღისათვის ბავშვების შერჩევისას კომისიაში შეყვანილი უნდა იქნას შესაბამისი უწყების (დაწესებულების) წარმომადგენელი.

11. მკურნალი ექიმი მშობლებთან შეთანხმებით შემრჩევ კომისიას წარუდგენს ვრცელ ამონაწერს ბავშვის ავადმყოფობის ისტორიიდან, რასაც თან ერთვის მონაცემები ტუბერკულინის რეაქციების ხასიათის შესახებ. გულმკერდის რენტგენოლოგიური გამო-

კვლევის, სისხლისა და შარდის ანალიზების შედეგების, გადატანილ ინფექციურ დაავადებათა და პროფილაქტიკური აცრების შესახებ. ამონაწერში შეტანილი უნდა იქნას აგრეთვე ბავშვებისათვის ჩასატარებელი გამაჯანსაღებელი და სამკურნალო ღონისძიების გეგმა.

12. შემრჩევი კომისია შერჩეული ბავშვების სიასა და სამედიცინო დოკუმენტაციას აგზავნის ქალაქის (რაიონის) სახალხო განათლების განყოფილებასა და აგრეთვე იმ წარმოებასა და ორგანიზაციებში, რომელთა სანატორიულ ბაგა-ბაღშიც იგზავნებიან ბავშვები.

სახალხო განათლების განყოფილებები, წარმოებები და ორგანიზაციები შემრჩევი კომისიის საბუთების საფუძველზე გასცემენ საგზურს მშობლებზე ბავშვის სანატორიულ ბაგა-ბაღში ჩასარიცხავად.

V. სამედიცინო მაჩვენებლები ბავშვთა სანატორიულ ბაგა-ბაღში ჩასარიცხავად

13. სანატორიულ ბაგა-ბაღში ბავშვები მიიღებიან ტუბერკულოზის შემდეგი ფორმებით:

ა) პირველადი კომპლექსი და ბრონქოადენიტი გამკვრივების ფაზაში;

ბ) ნარჩენი მოვლენები გადატანილი ექსუდატური პლევრიტისა და პერიტონიტისა;

გ) ძვლის ტუბერკულოზის ჩამცხრალი ფორმები, როდესაც არ არის საჭირო ორთოპედიული ჩარევა;

დ) ტუბერკულინის სინჯის ვირაჟი ნაადრევი ინტოქსიკაციის მოვლენებით;

ე) I და II ხარისხის ქრონიკული ტუბერკულოზური ინტოქსიკაციით.

გარდა ამისა, სანატორიულ ბაგა-ბაღში მიიღებიან ბავშვები, რომლებსაც გადატანილი აქვთ ტუბერკულოზური მენინგიტი, იმ შემთხვევაში თუ ამ ავადმყოფის შემდეგ მათ ორი წლის მანძილზე მაინც ჩაუტარდათ სტაციონალური და სანატორიული მკურნალობა და ადგილი არ აქვს დარღვევებს ფსიქიკისა და ინტელექტის მხრივ.

შენიშვნა: სხვა თანაბარ პირობებში სანატორიულ ბაგა-ბაღში პირველ რიგში იგზავნებიან ბავშვები, რომლებსაც კონტაქტი აქვთ გადამდები ფორმის ტუბერკულოზით დაავადებულებთან ან რომელთა საყოფაცხოვრებო პირობები არადამაკმაყოფილებელია.

VI. აღმზრდელობითი და სამკურნალო-გამაჯანსაღებელი მუშაობა

14. სანატორიულ ბაგა-ბაღებში აღმზრდელობითი მუშაობა ბავშვებთან ტარდება პროგრამის მიხედვით და საქართველოს სს რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს მეთოდური მითითებების საფუძველზე, ბავშვების ჯანმრთელობის თავისებურებათა გათვალისწინებით.

15. სამკურნალო-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებანი სანატორიულ ბაგა-ბაღებში ტარდება საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მითითებათა შესაბამისად. ღონისძიებანი მიმართული უნდა იყოს ბავშვის საერთო ჯანმრთელობის განმტკიცების, ტუბერკულოზურ დაავადებათა განვითარების თავიდან აცილების, ტუბერკულოზური ინფექციის დაწყებითი გამოვლინების, მცირე და ჩამცხრალი ფორმების ტუბერკულოზურ ბავშვთა სრულ კლინიკურ გაჯანსაღებისაკენ.

ასეთ დაავადებათა შემთხვევაში მკურნალობა ტარდება ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო ანტიბაქტერიული პრეპარატებითა და სხვა საშუალებებით.

16. თითოეულ ბავშვზე სანატორულ ბაგა-ბაღში ივსება ავადმყოფობის ისტორია, რომელშიც ხდება მკურნალობის, გამოკვლევების და დაავადების მიმდინარეობის ფიქსირება; ბავშვის მდგომარეობის ფიქსირება წარმოებს 5 დღეში ერთჯერ.

სანატორიულ ბაგა-ბაღებიდან ბავშვების გასვლისას მკურნალობის შედეგების შესახებ უნდა ეცნობოს ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო დისპანსერს. ხოლო სადაც ასეთი არ არის ბავშვთა პოლიკლინიკას. საერთო პოლიკლინიკის ბავშვთა განყოფილებას ან საავადმყოფოს.

VII. ხელმძღვანელობა და შტატები

17. სანატორიული ბაგა-ბაღის სათავეში დგას გამგე, რომელსაც აქვს უმაღლესი ან საშუალო პედაგოგიური (სკოლამდელი) განათლება და პრაქტიკული მუშაობის არანაკლები 3 წლის სტაჟი.

18. სანატორიული ბაგა-ბაღის აღმზრდელებად შეიძლება მუშაობდნენ ის პირები, რომელთაც აქვთ უმაღლესი ან საშუალო პედაგოგიური (სკოლამდელი) განათლება და საბავშვო დაწესებულებაში აღმზრდელობითი მუშაობის არანაკლებ სამი წლის სტაჟი, ხოლო ბაგის პირველ ჯგუფში დაინიშნება სამედიცინო და, რომელსაც აქვს დამთავრებული სამედიცინო სკოლა.

სანატორიული ბაგა-ბაღის ექიმი უნდა იყოს პედიატრი, ან პედიატრ-ფტიზიატრი.

სანატორიული ბაგა-ბაღი ადმინისტრაციული, პედაგოგიური, სამედიცინო და მომსახურე პერსონალით კომპლექტდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სანატორიული ბაგა-ბაღის ტიპიური შტატების მიხედვით.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

VIII. დასკვნითი დებულებანი

ბაგა-ბაღის ადმინისტრაციული, სააღმზრდელო, სამეურნეო და სხვა სახის საქმიანობა, რაც წინამდებარე დებულებით არ არის გათვალისწინებული, წარმოებს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1960 წლის 17 მაისის № 338 დადგენილებით ბაგა-ბაღებისათვის დამტკიცებული დროებითი დებულების მიხედვით.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს დედათა და ბავშვთა სამკურნალო პროფ. დახმარების სამმართველოს უფროსი თ. ჟორჟოლაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს უფროსი ვ. ი. ჩინჩალაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება სკოლა-ინტერნატების მზრუნველთა საბჭოების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

1962 წლის 12 მაისი

შემოწმებით დადასტურდა, რომ სკოლა-ინტერნატების მზრუნველთა საბჭოების ერთ ნაწილს სწორად აქვს გაგებული დაკისრებული მოვალეობანი და კარგად მუშაობს.

ასე, მაგალითად, ბათუმის რაიონის სოფ. **კირნათის** სკოლა-ინტერნატის მზრუნველთა საბჭოს (თავმჯდომარე შ. დოლიძე) დახმარებით, გასულ წელს, ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების პერიოდში სკოლა-ინტერნატს გამოეყო საშენი მასალები, შემოიღობა მისი ეზო, მოეწყო ფრენბურთისა და კალათბურთის მოედნები, მოიხნა ნაკვეთი, შემოწმდა აღსაზრდელთა ჩაცმა-დახურვის, კვების და პირადი ჰიგიენის მდგომარეობა და მისი გაუმჯობესების მიზნით გატარდა ქმედითი ღონისძიებანი. გურჯაანის სკოლა-ინტერნატის მზრუნველთა საბჭოს (თავმჯდომარე მ. თოდაშვილი) დახმარებით სკოლა-ინტერნატს გამოეყო 6 ჰექტარი მიწის ნაკვეთი, მოიხნა იგი და ჩატარდა სავენახე ფართობის პლანტაჟი, დაირგა 1000 ძირი კაკლის, კანადის ვერხვისა და აკაციის ნარგავები. **ქუთაისის** № 1 სკოლა-ინტერნატის მზრუნველთა საბჭოს (თავმჯდომარე დ. სვანაძე) უნარიანად აბამს დამხმარე საქმიანობაში ინტერნატის საშეფო ორგანიზაციებს; ქუთაისის ელექტრო-მექანიკურმა ქარხანამ ახალი სასწავლო წლისათვის დაამონტაჟა სკოლის სახელოსნოები, მაცივარი, სასადილოს ელექტრომანქანები, დაამზადა რკინის ყუთები, წყალგაყვანილობისათვის გამოჰყო მილები, შეაკეთა გათბობის ქსელი, ხოლო მეორე საშეფო ორგანიზაციამ — ქუთაისის გამწვანების კანტორამ ჩაატარა სკოლა-ინტერნატის ეზოს კეთილმოწყობა. დასახელებული მზრუნველთა საბჭო დიდ ყურადღებას უთმობს აღსაზრდელთა ნორმალურად კვებისა და ჩაცმა-დახურვის საქმეს; ყურადღების ცენტრშია შრომითი აღზრდაც. სახელოსნოები შევსებულია საჭირო მოწყობილობით და ნორმალურად მიმდინარეობს შრომითი სწავლება. ამავე მზრუნველთა საბ-

ქოს ინიციატივით მოწყობილია კალათბურთისა და ფრენბურთის მოედნები, სარბენი ბილიკები, შეძენილია 2800 მანეთის სპორტული ინვენტარი და სპორტ-ტანსაცმელი; ფართოდაა გაშლილი სკოლისგარეშე მასობრივი მუშაობა: აღსაზრდელებმა შეხვედრები მოუწყვეს ქალაქის მოწინავე ადამიანებს, პარტიის 22-ე ყრილობის დელეგატს ჯელიას და ელექტრომექანიკური ქარხნის კომუნისტური შრომის ბრიგადის წევრებს; მოეწყო მეგობრული საღამოები ვეტერან პიონერებთან; ჩატარდა ექსკურსიები სხვადასხვა ისტორიულ ადგილებში და სხვ. მზრუნველთა საბჭო სისტემატურ ყურადღებას აქცევს აღსაზრდელთა ჯანმრთელობისა და სანიტჰიგიენური პირობების დაცვის საქმეს. **ატენის** სკოლა-ინტერნატის მზრუნველთა საბჭოს (თავმჯდომარე შ. ლოთიშვილი) დახმარებით მოეწყო რადიოკვანძი, შეძენილი იქნა სასულე და სიმებიანი ორკესტრისათვის ინსტრუმენტები, დაირგო 3000 ძირი ხე; შეძენილია სპორტული ინვენტარი, გაკეთებულია კვალსათბურები, მოეწყო სადურგლო და საზეინკლო სახელოსნოები.

დასახელებულ საბჭოებთან ერთად დამაკმაყოფილებლად მუშაობენ **მახუნცეთის** სკოლა-ინტერნატის (თავმჯდომარე შ. ქორიძე), **ქიათურის** სკოლა-ინტერნატის (თავმჯდომარე პ. ბიწაძე), **წულუკიძის** სკოლა-ინტერნატის (თავმჯდომარე ა. ჭეჟია), და ზოგი სხვა სკოლა-ინტერნატების მზრუნველთა საბჭოებიც.

ამასთანავე განთიადის № 1 და № 2, ბათუმის № 1, № 2, № 3, ჩაისუბნის, თბილისის № 3 და ზოგიერთი სხვა სკოლა-ინტერნატის მზრუნველთა საბჭოები ფორმალურად არსებობენ და არავითარ მუშაობას არ ატარებენ სკოლა-ინტერნატებისათვის ხელისშეწყობის მიზნით; მზრუნველთა საბჭოები დღემდე სრულებით არა ჰყავთ კოჯრის, ბეთანიის, გეგეჭკორისა და სალხინოს სკოლა-ინტერნატებს, ხოლო მარნეულის სკოლა-ინტერნატში ნაცვლად მზრუნველთა საბჭოსი, შექმნილია მშობელთა საბჭო.

ამ დარგში არსებული მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ.

1. დაევალოს განათლების განყოფილებათა გამგეებს და სკოლა-ინტერნატის დირექტორებს მიმდინარე წლის 20 ივნისამდე ჩამოაყალიბონ მზრუნველთა საბჭოები, სადაც ასეთი არ არსებობს და მათი მუშაობა წარმართონ არსებული დებულების საფუძველზე.

2. სკოლა-ინტერნატების მზრუნველთა საბჭოს მიერ ჩატარებული მუშაობის განზოგადების მიზნით გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციამ სისტემატურად მოათავსოს მასალები მზრუნველთა საბჭოების მუშაობის შესახებ.

3. დაევალოს სკოლა-ინტერნატებზე მიმაგრებულ მუშაკებს შეისწავლონ მზრუნველთა საბჭოების მუშაობა და აღმოუჩინონ მათ ადგილზე პრაქტიკული დახმარება.

ეროვნული

4. დაევალოს განათლების განყოფილებათა გამგეებს ყოველი წლის დეკემბრის 15-25 რიცხვებში წარმოადგინონ განათლების სამინისტროში ანგარიში სკოლა-ინტერნატების მზრუნველთა საბჭოს მიერ ჩატარებული მუშაობის შესახებ.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1962 წლის 11 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ახმეტისა და მარნეულის რაიონების საბავშვო ბაღების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

1962 წლის 12 მაისი

შემოწმებით დადასტურდა, რომ ახმეტისა და მარნეულის რაიონების საბავშვო ბაღების როგორც სასწავლო-სააღმზრდელო, ასევე საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს. საბავშვო ბაღების დიდი ნაწილი მოთავსებულია შეგუებულ შენობებში; მათი ეზოები კეთილმოუწყობელია, არაა გამოყოფილი მიწის ნაკვეთები ბოსტნისა და ყვავილნარისათვის, ბავშვებისათვის არ ეწყობა დღის ძილი, ბაღები არაა მიმაგრებული საშეფო ორგანიზაციებზე.

ახმეტის რაიონის ზემო ალვანის საბავშვო ბაღი არ არის უზრუნველყოფილი დგამ-ავეჯით, საბავშვო ლიტერატურით, სათამაშოებით; ბაღის გამგეს ე. ლუხუმაიძეს და აღმზრდელ მ. მუმლაურს არ აქვთ სამუშაო გეგმა; დროულად არ სწარმოებს აღსაზრდელთა კვების თანხის აკრეფა და მისი ჩარიცხვა ბანკში; ბაღს არა ჰყავს სრული კონტინგენტი და ამასთან ბავშვები დიდი რაოდენობით აკლდებიან მეცადინეობას. საბავშვო ბაღში ჩარიცხული 23 ბავშვიდან ყოველდღიურად ესწრება მხოლოდ ათი-თორმეტი.

მარნეულის საბავშვო ბაღი ანტისანიტარულ მდგომარეობაშია. კედლები ჩამონგრეულია; სასურსათო საწყობში პროდუქტები ინახება უწესრიგოდ; ბავშვებში არაა დანერგილი პირადი ჰიგიენისა და კულტურული ქცევის ჩვევები; თანამშრომლებს შორის არაა კოლეგიალური დამოკიდებულება. მუსიკის მასწავლებელი ა. კონსტანტინოვსკაია პედაგოგისათვის შეუფერებელი სიტყვებით მიმართავს საბავშვო ბაღის თანამშრომლებს; არადამაკმაყოფილებლად მუშაობს საბავშვო ბაღის მოანგარიშე ქ. სიმონოვა.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მარნეულისა და ახმეტის რაიონების საბავშვო ბაღების გამგეებმა: ა) მკვეთრად გააუმჯობესონ პედაგოგიურ-აღმზრდელო-

ბითი მუშაობა, სისტემატურად დაესწრონ აღმზრდელთა მეცადინეობაზე და გაუწიონ მათ საჭირო მეთოდური დახმარება;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ კალენდარული და ყოველდღიური სამუშაო გეგმების შედგენას და მათი დროულად შესრულების საქმეს; გეგმით გაითვალისწინონ პროგრამული საკითხების განხორციელების ხერხები და მეთოდები, დაიცვან კავშირი და თანმიმდევრობა დასამუშავებელ მასალაში და სათანადო ანგარიში გაუწიონ აღსაზრდელთა ინდივიდუალურ თავისებურებებს;

გ) სისტემატურად იმუშაონ აღსაზრდელთა პირადი ჰიგიენის მოწესრიგებისა და მათში კულტურული ქცევის მტკიცე ჩვევების დანერგვისათვის;

დ) ძირითად ამოცანად დაისახონ პედაგოგიური კოლექტივის შემჭიდროება და უზრუნველყონ მათში კოლეგიალური ურთიერთობის დამყარება;

ე) ეფექტური ზომები მიიღონ საბავშვო ბაღების უზრუნველყოფისათვის ბავშვთა ასაკისათვის შესაფერისი დგამ-ავეჯით;

ვ) მტკიცედ დაიცვან აღსაზრდელთა კვების ნორმები, დროულად აკრიფონ თანხები და მათი ხარჯვა აწარმოონ მხოლოდ საბანკო ოპერაციების წესით;

ზ) უზრუნველყონ ეზოების კეთილმოწყობა, საბოსტნე და საყვავილე მიწის ნაკვეთის გამოყოფა-დამუშავება.

2. ახმეტისა და მარნეულის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) განახორციელონ ქმედითი ზომები საბავშვო ბაღების მატერიალური ბაზის განმტკიცების მიზნით;

ბ) გამოუყონ საბავშვო ბაღებს შენობა-ნაგებობათა კაპიტალური რემონტისათვის საჭირო თანხები და ახალი სასწავლო წლისათვის უზრუნველყონ სარემონტო სამუშაოების მთლიანად დამთავრება;

გ) მოამარაგონ საბავშვო ბაღები საჭირო ინვენტარით, სასწავლო-დიდაქტიკური მასალებით და სათამაშოებით;

დ) რეგულარულად შეამოწმონ საბავშვო ბაღების მუშაობა და აღმოუჩინონ აღსაზრდელებს საჭირო დახმარება;

ე) უზრუნველყონ საბავშვო ბაღებში სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების მტკიცედ დაცვა.

3. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ მარნეულის საბავშვო ბაღის გამგე ქ. მელიქიძე სუსტი მუშაობისათვის მოხსნილია სამუშაოდან.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1962 წლის კოლეგიის 11 მაისის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საუწყებო არქივის მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

1962 წლის 15 მაისი

სამინისტროს საუწყებო არქივს უკავია შესაფერი ბინა. არქივში დაცულია 18 ფონდის დოკუმენტური მასალა 23.736 საქმის რაოდენობით. ამ მასალებში მდიდრადაა წარმოდგენილი რესპუბლიკის სახალხო განათლების განვითარების ისტორია. არქივში დაცული დოკუმენტური მასალები მოყვანილია საარქივო-ტექნიკურ წესრიგში.

მიუხედავად ამისა, საუწყებო არქივის საქმიანობას გააჩნია მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებები. მუდმივ შესანახ დოკუმენტებთან ერთად არქივში ინახება ისეთი მასალები, რომლებმაც დაკარგეს საცნობარო მნიშვნელობა, არქივი გადატვირთულია, საქმეები დაფარულია მტვრით, ძლიერი სინათლის გავლენით ბევრ შენაკრავზე გაქეთებულ იარლიყებს არ ემჩნევა წარწერები.

არ არის გამოყოფილი პირადი შემადგენლობის მასალებიდან საერთო ხასიათის მასალები და მათზე შედგენილი საინვენტარო აღწერილობანი.

სისტემატურად არ მუშაობს საექსპერტო კომისია, რის გამო არქივი არ არის განტვირთული მნიშვნელობადაკარგული მასალებისაგან.

არქივში სამინისტროს სტრუქტურულ დანაყოფებიდან საქმეების მიღების წესები დარღვეულია. მუდმივ შესანახ საქმეებთან ერთად ინახება დროებითი შენახვის ვადის მქონე საქმეებიც. საგეგმო-საფინანსო სამმართველოს მასალები არქივში დაცულია მხოლოდ 1952 წლის ჩათვლით, დანარჩენი წლებისა კი ინახება თვით სამმართველოში.

არქივში ინახება ყოფილი პედსასწავლებლების განყოფილების მოუწესრიგებელი დოკუმენტური მასალები.

გაცემულ ცნობებში არქივი არ მიუთითებს საფუძველს, ფონდს, საქმის გვერდს, არ უჩვენებს ამონაწერია იგი, თუ მთლიანი დოკუმენტი.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. არქივის გამგემ ამხ. ც. სიხარულიძემ მიიღოს გადამჭრელი ზომები არქივის საქმიანობაში შემჩნეულ ნაკლოვანებათა უახლოეს დროში აღმოსაფხვრელად, რისთვისაც:

ა) 1929—1950 წლების საარქივო მასალებიდან გამოიყოს საცნობარო მასალები. საარქივო მასალები დამუშავდეს და შედგეს ახალი გაუმჯობესებული აღწერილობა;

ბ) აიწეროს პირადი შემადგენლობის მასალები და უზრუნველყოფილი იქნეს ადგილზე მათი 40 წლის მანძილზე დაცვა-შენახვა;

გ) გამოეცვალოს შენაკრავებს ძველი იარლიყები და გაუკეთდეს ახალი, სათანადო წარწერებით;

დ) არ მიიღოს არქივში საარქივო-ტექნიკური წესით დაუმუშავებელი მასალები.

2. შენახვის ვადაგასული მასალებისაგან არქივის განტვირთვის მიზნით საექსპერტო კომისიამ გააძლიეროს მუშაობა დოკუმენტური მასალების ექსპერტიზის დარგში.

3. სრულ წესრიგში იქნას მოყვანილი ყოფილი პედინსტიტუტებისა და პედსასწავლებლების განყოფილების დოკუმენტური მასალები.

4. კანცელარიის გამგემ ამხ. ე. კავკასიძემ შეიმუშაოს მიმდინარე საქმისწარმოებაში საქმეთა ნომენკლატურა და საარქივო სამმართველოსთან მისი შეთანხმების შემდეგ შემოღებულ იქნეს იგი სამინისტროს საქმისწარმოებაში.

5. ადმინისტრაციულ-სამეურნეო განყოფილების უფროსმა ამხ. ვ. ქეშელავამ გააძლიეროს კონტროლი არქივის საქმიანობასა და ამონაწერების გაცემის საქმეზე.

არქივიდან ყოველგვარი ცნობები გაიცეს ადმინისტრაციულ-სამეურნეო განყოფილების უფროსის და არქივის გამგის ხელმოწერით.

6. ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის განათლების განყოფილებამ და ყველა რაიონისა და ქალაქის განათლების განყოფილებებმა მოიყვანონ წესრიგში საარქივო დოკუმენტური მასალები და დროულად გადასცენ ისინი ადგილობრივ არქივებს.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება

1962 წლის 20 მარტი

1961—1962 სასწავლო წლისათვის სკოლების, სკოლა-ინტერნატების და საბავშვო დაწესებულებების საუკეთესოდ მომზადების საქმეში აქტიური მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდნენ „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით:

აფხაზეთის ასსრ

1. ქირია გენადი პეტრეს ძე—გაგრის რაიონის ახალაძის ციტრუსების საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი
2. კაცია ალექსანდრე მიხეილის ძე—ოჩამჩირის რაიონის აძუბჟის საშუალო სკოლის დირექტორი
3. ცაბრავა ამბაკო ალექსანდრეს ძე—სოხუმის რაიონის ახალი სოფლის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე
4. თორდია არსენ გუსარის ძე—ქ. ტყვარჩელის № 4 შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი
5. კაცია ბაგრატი ანტონის ძე—აფხაზეთის ასსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი

სამხრეთ ოსეთის ა/ო

1. მამისაშვილი არჩილ ლაზარეს ძე—ცხინვალის რაიაღმასკომის თავ-რე
2. ტურაშვილი შალვა ზაქარიას ძე—ცხინვალის რაიონის დისევის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
3. ძაგოევი გიორგი იოსების ძე—სამხრეთ ოსეთის ა/ო განათლების განყოფილების გამგე
4. ჯიოევი კონსტანტინე მიხეილის ძე—ცხინვალის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე
5. გაზაევი ფედრო სულიკოს ძე—ცხინვალის რაიონის ქურთას რვაწლიანი სკოლის დირექტორი

6. ხაბალაშვილი ივანე ვლადიმერის ძე—საქართველოს კპ ცხრო-ნვალის რაიკომის პირველი მდივანი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

7. ბიაზოვი მიხეილ გრიგოლის ძე—ჯავის რაიონის თედელეთის საშუალო სკოლის დირექტორი

8. ჯუსოევი გიორგი ნიკოლოზის ძე—საქართველოს კპ ზნაურის რაიკომის პირველი მდივანი

9. თხელიძე გიორგი თოდეს ძე—ზნაურის რაიაღმასკომის თავმჯდომარე

10. გაგიევი გიორგი ილიას ძე—ზნაურის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

11. სიკტურაშვილი როსტომი ივანეს ძე—ზნაურის რაიონის ავნევის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

12. ხასიევი ვლადიმერ იასონის ძე—ზნაურის რაიონის კორნის საშუალო სკოლის დირექტორი

ხობის რაიონი

1. ქემულარია შალვა ლავრენტის ძე—ახალი ხიბულის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

2. ლაგვილავა კირილე ნესტორის ძე—ქვემო ქვალონის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარე

ცხაკაიას რაიონი

1. შონია გრიგოლ პავლეს ძე—ფოცხის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

2. ბარამია ნიკოლოზ გერასიმეს ძე—ძველი სენაკის მეღორეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი

ტყიბულის რაიონი

1. რატიანი ლევან ბესარიონის ძე—ტყიბულქვანახშირის ტრესტის მძართველი

ზუგდიდის რაიონი

1. ხვიტია ვლადიმერ ვარლამის ძე—ინგურმშენის კანტორის უფროსი

2. ჭითანავა ნოდარ ამბროსის ძე—საქ. ალკკ ზუგდიდის რაიკომის მდივანი

3. კვანჭიანი ვლადიმერი ქავზაიას ძე—ზუგდიდის რაიონის განმუხურის საშუალო სკოლის ყოფილი დირექტორი

4. დარასელია შოთა გუჯუს ძე—ზუგდიდის საკონსერვო ქარხნის დირექტორი

5. მაქაცარია გიორგი თადას ძე—ზუგდიდის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

6. ფაცაცია ოთარი ამბაკოს ძე—საქართველოს კპ ზუგდიდის რაიკომის მეორე მდივანი

7. ახალაია აბრამი ალექსის ძე—ზუგდიდის რაიონის კორცხელი-ბაშის დაწყებითი სკოლის გამგე

8. ჭეჟია ანტიფო მარკოზის ძე—ზუგდიდის რაისაბჭოს აღმასკომის თავ რის მოადგილე

9. აბრალავა გიორგი მიხეილის ძე—ზუგდიდის პირველი რვაწლიანი სკოლის დირექტორი

10. მიქენაია რებეკა ერმინეს ასული—ზუგდიდის მესამე რვაწლიანი სკოლის დირექტორი

11. ქარჩავა კანალია ბარნობის ძე— ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

12. ჩიხლაძე დუღუ მიხეილის ძე—„საქჩაის“ ტრესტის ზუგდიდის მექანიკური სახელოსნოს დირექტორი

13. ბალათურია ხუტა ელიზბარის ძე—ზუგდიდის რაიონის ინგირის სკოლა-ინტერნატის დირექტორი

14. ქორთუა ისაკი—რაიონული გაზეთის—„მებრძოლის“ რედაქტორი

გორის რაიონი

1. გელაშვილი დავით ვასილის ძე—სოფ. ხელთუბნის კოლმეურნეობის თავ-რე

ბორჯომის რაიონი

1. ბარძიმაძე შალვა სერგოს ძე—სოფ. ჭიხარულის კოლმეურნეობის თავ-რე

2. ბოკუჩავა ნიკოლოზ—ბორჯომის მინერალური წყლების ჩამომსხმელი ქარხნის დირექტორი

თელავის რაიონი

1. კირვალიძე ქიტესა იოსების ძე—სოფ. ვანთის კოლმეურნეობის თავ-რე

2. ჩხოტუა ნიკოლოზ ლევანის ძე—წინანდლის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი

სიღნაღის რაიონი

1. ბიკაშვილი ივანე ნიკოლოზის ძე—სოფ. ბოდბის კოლმეურნეობის თავ-რე

2. გაჩეჩილაძე მერი ტრიფონის ასული—სოფ. ნუკრიანის საშუალო სკოლის ადგილკომის თავმჯდომარე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ვანის რაიონი

1. ძაგნიძე გრიგოლ სამსონის ძე—ვანის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

ქ. ქუთაისი

1. ცქვიტინიძე უჩა ფოკას ძე—ქუთაისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე

2. ვარდანაშვილი თამარ ზაქარიას ასული—საქ. კ. პ. ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მდივანი

3. კუპრეიშვილი გივი ირაკლის ძე—ქ. ქუთაისის სამშენებლო ტრესტის უფროსი

4. თევდორაძე ჭიჭიკო თეოფილეს ძე—ქ. ქუთაისის № 8 სამკერვალო ფაბრიკის დირექტორი

5. ლორთქიფანიძე ვალერიან ვალერიანეს—ძე ქ. ქუთაისის სპეციალიზებული სამშენებლო კანტორის უფროსი

6. ტატუნაშვილი ვახტანგ ივანეს ძე—„სანტექმონტაჟის“ ქუთაისის კანტორის უფროსი

7. ჟორჟოლიანი აკაკი ილარიონის ძე— ქუთაისის მე-16 საშუალო სკოლის დირექტორი

8. გვეტაძე არკადი სერგოს ძე—ქ. ქუთაისის № 1 სკოლა-ინტერნატის სასწავლო ნაწილის გამგე

9. კოკოჩაშვილი თეიმურაზ კონსტანტინეს ძე—ქ. ქუთაისის მე-14 საშ. სკოლის დირექტორი

10. ბოკერია ოთარ მიხეილის ძე—ქუთაისის პიონერთა სასახლის დირექტორი

11. წულეისკირი ივანე პეტრეს ძე— ქ. ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლის დირექტორი

ქ. თბილისი

1. ზერეკიძე ირაკლი იოსების ძე—თბილისის ელმავლის მშენებელი ქარხნის დირექტორი:

2. ტაგანაშვილი ვიქტორი გიორგის ძე—ამიერკავკასიის № 1 სამშენებლო-სამონტაჟო სამმართველოს უფროსი

3. ხვედელიანი იაკობ რომანის ძე—დიმიტროვის სახ. ქარხნის დირექტორი

4. ინგოროყვა ილია გიორგის ძე — საბურთალოს აგურის ქარხნის დირექტორი

5. შათირიშვილი ერემია ვასილის ძე — 37-ე საშ. სკოლის დირექტორის მოადგილე ადმინისტრაციულ სამეურნეო დარგში

6. მოროზოვი კონსტანტინე ნიკოლოზის ძე — 72-ე საშ. სკოლის დირექტორის მოადგილე ადმინისტრაციულ-სამეურნეო დარგში

7. ლეჟავა კონსტანტინე დავითის ძე — კრწანისის გიგანტის სკოლის დირექტორი

8. ლურჭუმელია თინათინი გედევანის ასული — ქ. თბილისის განათლების განყოფილების ინჟინერი

9. ჯიქია ვლადიმერი დიმიტრის ძე — ორჯონიკიძის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

10. ჭანიშვილი ქეთევანი სიმონის ასული — ოქტომბრის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

11. ლებანიძე ეკატერინე ლუკას ასული — კალინინის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

12. ხოშტარია სიმონი სამსონის ძე — 26 კომისრის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

13. მჭედლიძე ანდრო გერმანეს ძე — 53-ე საშუალო სკოლის დირექტორი.

ტყიბულის რაიონი

1. ანიუკინი მიხეილი ივანეს ძე — განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი;

2. ბრეგაძე ტატიანა ვლადიმერის ას. — საქ. კპ ტყიბულის რაიკომის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების გამგე;

3. ქასრაშვილი ასტიონ გრიგოლის ძე — ნახშირმომარაგება-გასაღების ტყიბულის კანტორის უფროსი;

4. მორჩაძე დავით ილიას ძე — სოფ. კოკის კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე;

5. კეჭეხმაძე ანტონ ნოეს ძე — ტყიბულის № 2 სატვირთო ავტო-სატრანსპორტო კანტორის უფროსი;

6. გოცირიძე ვასილ ნიკოლოზის ძე — ტყიბულის საკოლმეურნეობათაშორისო სამშენებლო კანტორის უფროსი.

7. კუბლაშვილი შოთა ამბროსის ძე — ხრესილის კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარე.

8. ბოჭორიშვილი ალექსანდრე მირმენის ძე — ტყიბულის რაიონის მშრომელთა დეპუტატების საბჭოს აღმასკომის მდივანი.

9. ოსოლაძე ვენედიქტე ილარიონის ძე — ხრესილის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება

1962 წ. 13 აპრილი

1961—1962 სასწავლო წლისათვის სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და სკოლამდელი დაწესებულებების საუკეთესოდ მომზადების საქმეში აქტიური მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდნენ „სახალხო განათლების წარჩინებულის" სამკერდე ნიშნით:

აჭარის ასსრ

ხულოს რაიონი

1. ხოზრევანიძე ქაზიმ რიზას ძე—რიყეთის საშუალო სკოლის დირექტორი
2. ანთაძე ნური მუხამედის ძე—გორგაძეების შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

შუახევის რაიონი

1. ფუტკარაძე სულეიმან ხუსეინის ძე—ს. ღლვანის კოლმეურნეობის წევრი, მშენებლობის ბრიგადირი
2. თურმანიძე ოთარ მამუდის ძე—ცინარეთის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

ქედის რაიონი

1. ქათამაძე ნური ზექერიას ძე—ს. ოქტომბრის კოლმეურნეობის თავ-რე
2. გოჩაძე ვლადიმერ ოსმანის ძე—ს. უჩხითის კოლმეურნეობის თავ-რე
3. ჯაყელი ოთარი ხასანის ძე—ცხმორისის საშუალო სკოლის ყოფილი დირექტორი
4. შარაძე ვლადიმერ დაუთის ძე—სოფ. ინაშარიძეების კოლმეურნეობის თავ-რე

ქობულეთის რაიონი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

1. ცეცხლაძე შოთა თევრათის ძე — ხუცუბნის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
2. დევაძე ჰაიდარ მურადის ძე — ულიანოვკის ვ. სტურუას სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

ქ. ბათუმი

1 ზარელუა ვლადიმერი ექვთიმეს ძე — ქ. ბათუმის სამკერვალო ფაბრიკის დირექტორი
2. ჯორბენაძე პლატონ ივანეს ძე — ქ. ბათუმის გემთმშენებელი ქარხნის დირექტორი
3. ნოღაიდელი ილია ხუსეინის ძე — ქ. ბათუმის მანქანათმშენებელი ქარხნის დირექტორი.

ტყიბულის რაიონი

1. ლომაძე კარლო მელიტონის ძე — საქართველოს კპ ტყიბულის რაიკომის პირველი მდივანი
2. გოცირიძე ჯიმშერ ვარლამის ძე — საქართველოს კპ ტყიბულის რაიკომის მეორე მდივანი
3. გიორგობიანი ილია დიმიტრის ძე — მშრომელთა დეპუტატების ტყიბულის რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე
4. ნასარეია გრიგოლ ნესტორის ძე — განათლების განყოფილების გამგე
5. რატიანი ლეონტი ბესარიონის ძე — ტყიბულის ქვანახშირის ტრესტის მმართველი
6. მამფორია არჩილ აკაკის ძე — „საქშახტმშენის" ტრესტის ტყიბულის სამშენებლო სამმართველოს უფროსი
7. ტურძილაძე ვახტანგი სიმონის ძე — განათლების განყოფილების პედკაბინეტის გამგე
8. ახვლედიანი ბიკენტი ერმილეს ძე — განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი
9. ობოლაძე ნაზი მელიტონის ასული — ხრესილის საშუალო სკოლის დირექტორი
10. ობოლაძე ლევან ერმილეს ძე — ხრესილის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის დადგენილება

ბიბლიოთეკა

1961—1962 სასწავლო წლისათვის სკოლების, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო დაწესებულებების მომზადების საქმეში აქტიურ მონაწილეთა საპატიო სიგელით დაჯილდოების შესახებ

1962 წლის 20 მარტი

1961—1962 სასწავლო წლისათვის სკოლების სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო დაწესებულებების საუკეთესოდ მომზადების საქმეში აქტიური მონაწილეობისათვის დაჯილდოვდნენ უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სიგელით

აჭარის ასსრ

ქობულეთის რაიონი

1. ნოღაიდელი დურსუნ ოსმანის ძე—ქობულეთის რაიონის ჭახათის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე
2. ბაქუნაშვილი მიხეილ ჯემალის ძე—ქობულეთის რაიონის ცხისძირის ციტრუსების საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი

ხულოს რაიონი

1. დეკანაძე აგრაფინა ასლანის ასული—მშრომელთა დეპუტატების ხულოს სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავ-რე
2. მეგრელაძე ვლადიმერ რაჟდენის ძე—ხულოს რაიონის აგარის საშუალო სკოლის დირექტორი
3. თავართქილაძე გივი მერჯანის ძე—ხულოს რაიონის ჩხის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

შუახევის რაიონი

1. ვაშალომიძე მაქსიმე თეოფილეს ძე—შუახევის რაიონის შუბნის საშუალო სკოლის დირექტორი
2. დავითაძე დურსუნ მემედის ძე—შუახევის რაიონის დაბაძველის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
3. მახარაძე ვლადიმერ თევროთის ძე—შუახევის რაიონის მაღლაკიძეების კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

ქედის რაიონი

1. გოჩაძე მევლუდ ალის ძე—ქედის რაიონის უჩხითის კოლმეურნეობის წევრი

2. ბალაძე შალვა მერჯანის ძე—ქედის რაიონის გეგელიძეების დაწყებითი სკოლის გამგე

3. ხალვაში სელიმ ბილალის ძე—ქედის რაიონის გეგელიძეების კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

4. ბაჯელიძე სარდიონ ახმედის ძე—ქედის რაიონის ოქტომბრის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

5. გვარიშვილი უშანგი ზებურის ძე—ქედის რაიონის უჩხითის რვაწლიანი სკოლის დირექტორი

6. ბეთანიძე ოთარი ყემბერის ძე—ქედის რაიონის მერისის საშუალო სკოლის დირექტორი

7. გედევანიძე ალექსი ივანეს ძე—ქედის რაიონის ინაშხიძეების შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

ქ. ბათუმი

1. ბოლქვაძე ბორის ანთიმოზის ძე—ქ. ბათუმის ქარხანა ელექტროკარის დირექტორი

2. დოლიძე სერგო სოლომონის ძე—ქ. ბათუმის ნავთობგადამმუშავებელი ქარხნის დირექტორი

3. ჯანიკაშვილი ვასო—ქ. ბათუმის ელექტრონაკეთობათა ქარხნის დირექტორი

4. ცინცაძე ახმედ მემედის ძე—ბათუმის რაიონის სოფ. მეჯინისწყლის კოლმეურნეობის წევრი

აფხაზეთის ასსრ

გუდაუთის რაიონი

1. ოკუჯავა კირილე ალექსანდრეს ძე—გუდაუთის რაიონის აბგარხუკის საშუალო სკოლის დირექტორი

2. ბარცის ევდოკია დავითის ასული—გუდაუთის საშუალო სკოლის დაწყებითი კლასების მასწავლებელი

გაგრის რაიონი

1. პაპავა თაპა კონსტანტინეს ასული—გაგრის № 4 საბავშვო ბაღის გამგე

ოჩამჩირის რაიონი

1. ვომანოვა ანა სერგოს ასული—ოჩამჩირის შვიდწლიანი სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტყვარჩელის რაიონი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

1. ვარდიაშვილი ალექსანდრე გრიგოლის ძე—ტყვარჩელქვანახშირის ტრესტის მმართველი

გალის რაიონი

1. ფაცურია ნუცა კონსტანტინეს ასული—გალის რაიონის წარქვის დაწყებითი კლასების მასწავლებელი

სოხუმის რაიონი

1. ტიშენკო ზინაიდა ივანეს ასული—სოხუმის რაიონის ზემო ბურსის შვიდწლიანი სკოლის მასწავლებელი

სამხრეთ ოსეთის ა/ო

ცხინვალის რაიონი

1. ნამშურიძე გაიოზ ალექსანდრეს ძე—ცხინვალის რაიონის ბელოთის საშუალო სკოლის დირექტორი
2. გოიაევი ზაური ყარამანის ძე—ცხინვალის რაიონის არცევის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
3. ოსთაევა ნადეჟდა სერგის ასული—ცხინვალის რაიონის ქსუისის საშუალო სკოლის დირექტორი
4. ბაციკაძე მიხეილი ივანეს ძე—ცხინვალის რაიონის ვანათის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
5. ზარდიაშვილი თამარი ილიას ასული—ცხინვალის რაიონის კეხვის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
6. ღუდაევი თადეოზ დავითის ძე—ცხინვალის რაიონის ბიკარის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე
7. თასოევი ივანე ნიკოლოზის ძე— ცხინვალის რაიონის რუსთავის საშუალო სკოლის დირექტორი
8. ვალიევი იოსები გიორგის ძე—ცხინვალის რაიონის ზაინკარის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
9. ცხოვრებოვი კარლო ლაზარეს ძე—საქართველოს კპ ცხინვალის რაიკომის აგიტაციისა და პროპაგანდის განყ-ბის გამგე
10. გოგინაშვილი ალექსანდრე ივანეს ძე—ცხინვალის რაიონის ხეითის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

ზნაურის რაიონი

11. მაისურაძე სოსო ეფიმის ძე—ზნაურის რაიონის თიგვის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი
12. გათიკოევი ივანე სამსონის ძე—ზნაურის რაიონის იკონის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი
13. თხელიძე იოსები სარდიონის ძე—ზნაურის სასოფლო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე

14. ოდიკაძე რომანი ვასილის ძე — ზნაურის რაიონის ფიცვინის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

15. ტოროშელიძე გაიოზი ნიკოლოზის ძე — ზნაურის რაიონის ნულის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

16. გოგოლაძე ვახტანგი სარდიონის ძე — ზნაურის რაიონის ქალეთის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

17. ლოხოვი ალექსი მიხეილის ძე — ზნაურის რაიონის ადგილმრეწველობის კომბინატის დირექტორი

18. ზასეევი გერსან ნიკოლოზის ძე — ზნაურის რაიონის ოქონის დაწყებითი სკოლის გამგე-მასწავლებელი

19. გაგლოევი პავლე დიმიტრის ძე — ზნაურის რაიონის წნელისის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

20. გობეჯიშვილი მართა იასონის ასული — ზნაურის რაიონის ნულის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორი

ხობის რაიონი

1. გოგუა აპოლონ კაპიტონის ძე — ხობის რაიონის ბიის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

2. შუბლაძე მიხეილი ამბაკოს ძე — კოლხიდმშენის მეორე სამშენებლო განყოფილების უფროსი

3. ხორავა ვარლამ მიხეილის ძე — ხობის რაიონის ციტრუსების ხეთის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი

ტყიბულის რაიონი

1. მორჩაძე დავით ილიას ძე — ტყიბულის რაიონის კოკის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

2. ჯალაღანია ბორის დარისპანის ძე — ტყიბულის რაიონის ორჯონიკიძის სახელობის შახტის უფროსი

3. ახვლედიანი ბიკენტი ერმილეს ძე — პროფკავშირის ტყიბულის რაიკომის თავმჯდომარე

გორის რაიონი

1. აბაიაძე ივანე თევდორეს ძე — გორის რაიონის ხურვალეთის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი

2. მღებრიშვილი არტემ ივანეს ძე — გორის რაიონის ქახვრელის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

3. კოლტაშვილი დავით ალექსანდრეს ძე — გორის რაიონის შერთულის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

ბორჯომის რაიონი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1. თედიაშვილი ბუდო თადეოზის ძე—ბორჯომის რაიონის პატარა მიტარბის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
2. შუბლაძე ვალერიან ივანეს ძე—ბორჯომის რაიონის ბაკურიანის სატყეო მეურნეობის დირექტორი
3. კიკნაძე სერგო ვალერიანის ძე—ბორჯომის რაიონის ახალდაბის საავეჯო ქარხნის დირექტორი

თელავის რაიონი

1. ყარაულაშვილი იოსები გიორგის ძე—თელავის ადგილობრივი მეურნეობის კომბინატის დირექტორი
2. გიორგანაშვილი შალვა ილიას ძე—თელავის რაიონის ბუშეთის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
3. მერაბიშვილი გიორგი დიმიტრის ძე—თელავის რაიონის კონდოლის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
4. საგინაძე გიორგი ვასილის ძე—თელავის რაიონის ქვედა ხოდაშნის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

სიღნაღის რაიონი

1. მჭედლიშვილი გიორგი ნასყიდას ძე—სიღნაღის რაიონის ანაგის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
2. ჩახნაშვილი ივანე ბასილის ძე—სიღნაღის რაიონის საქობოს კოლმეურნეობის თავმჯდომარე
3. უნაფქოშვილი ნატალია მიხეილის ასული—სიღნაღის რაიონის ანაგის საშუალო სკოლის ადგილკომის თავმჯდომარე
4. ჯალიაშვილი ბიძინა გიორგის ძე—სიღნაღის რაიონის ძველი ანაგის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარე

ვანის რაიონი

1. მაჭარაძე ვალერიანე ივანეს ძე—ვანის რაიონის ტობანიერის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარე
2. გოგორიშვილი პაშა ივანეს ასული—პროფკავშირის ვანის რაიკომის თავმჯდომარე

ქ. ქუთაისი

1. კობახიძე შოთა სიმონის ძე – საქართველოს კპ ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი
2. ფხაკაძე სერგო ივანეს ძე—საქართველოს კ. პ. ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი

3. გენძეხაძე ილია ბესარიონის ძე—ქ. ქუთაისის განათლების განყოფილების გამგე

4. იობიძე ვასილ იასონის ძე—ქ. ქუთაისის №4 სამკერვალო ფაბრიკის დირექტორი

ბიბლიოთეკა

5. ჭანკვეტაძე სიმონ პლატონის ძე—ქუთაისის მინისტარის ქარხნის დირექტორი

6. დოლიძე გიორგი ივანეს ძე—რიონჰესის დირექტორი

7. კიკნაძე შალვა დავითის ძე—ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის დირექტორი

8. ადამაძე თედორე ალექსანდრეს ძე—პროფკავშირის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის თავმჯდომარე

9. იმედაძე აფრასიონი ილიას ძე—ქუთაისის მაუდის ფაბრიკის დირექტორი

10. მაჭარაძე ალექსანდრე ამბაკოს ძე—ქუთაისის საკონსერვო ქარხნის დირექტორი

11. შავგულიძე დავითი ერმალოს ძე—გუმათჰესის დირექტორი

12. ძიმისტარაშვილი გიორგი სოკრატის ძე—ქუთაისის ლიტოპონის ქარხნის დირექტორი

13. იოსელიანი აბესალომი გიორგის ძე—ქუთაისის აბრეშუმის კომბინატის ყოფილი დირექტორი

ზუგდიდის რაიონი

1. ქვარცხავა აკაკი კონსტანტინეს ძე—საქართველოს კპ ზუგდიდის რაიკომის პირველი მდივანი (წინათ დაჯილდოებულია სამკერდე ნიშნით)

2. კვარაცხელია ვახტანგ აქვსენტის ძე—ზუგდიდის რაიკომის მდივანი

3. შეროზია ამირან დიანოზის ძე—საქართველოს კპ ზუგდიდის რაიკომის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყ- გამგე

4. ნარმანია მირიან ბარნაბის ძე—ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე (წინათ დაჯილდოებულია სამკ. ნიშნით)

5. აბსანძე მამია სპირიდონის ძე—ზუგდიდის მესამე საშუალო სკოლის დირექტორი

6. შამუგია ივანე ნიკოლოზის ძე—ზუგდიდის რაიონის სოფ. ოქტომბრის კოლმეურნეობის ყოფილი თავმჯდომარე

7. გულია ამირან იასონის ძე—ზუგდიდის რაიონის სოფ. ორსანტის საშუალო სკოლის დირექტორი

8. გვაზავა შალვა ამბაკოს ძე—ზუგდიდის რაიონის ინგირის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის ინჟინერი;

9. ანთია ოთარი ფარნას ძე—ზუგდიდის რაიონის სოფ. ჭკადუაშის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

10. ნარმანია ორესტი ტრიფონის ძე—ზუგდიდის რაიონის სოფ. კოკის რვაწლიანი სკოლის დირექტორი

11. იზორია გიორგი თედორეს ძე—ზუგდიდის რაიონის სოფ. ოდიშის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე

12. ლუკავა ვლადიმერ ერმინეს ძე—ზუგდიდის მეოთხე საშუალო სკოლის დირექტორი

13. ჯაბუა თინა ვალერიანის ასული—ზუგდიდის რაიონის ინგირის სკოლა-ინტერნატის სასწავლო ნაწილის გამგე

14. თოდუა ერნა არტემის ასული—ზუგდიდის პიონერთა და მოსწავლეთა რაიონული სახლის დირექტორი

15. ჯაბუა კონსტანტინე ივანეს ძე—ზუგდიდის მეხუთე საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე

16. მაქაცარია დავითი ივანეს ძე—ზუგდიდის რაიონის ცაიშის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე

17. ჩაგინავა შალვა ამბაკოს ძე—ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილების პედაგოგიური კაბინეტის გამგე

18. ნაჭყებია ვასილი პოლიკარპეს ძე—ზუგდიდის რაიონის ინგურმშენის კანტორის მთავარი ინჟინერი.

19. ბულია ანდრია ოთარის ძე—ზუგდიდის სამშენებლო-სამონტაჟო სამმართველოს № 7-ის უფროსი.

ქ. თბილისი

1. ბედიაშვილი ალექსანდრე სპირიდონის ძე—კრწანისის სასწავლო-საცდელი მეურნეობის დირექტორი

2. ვათეიშვილი ლევან სიმონის ძე—ტაბახმელის ბიოკომბინატის დირექტორი

3. თუშმანიშვილი გიორგი ალექსანდრეს ძე—შამპანიური ღვინის ქარხნის დირექტორი

4. მანგიაშვილი შალვა ზაქროს ძე—ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორი

5. იორამაშვილი არჩილ ვასილის ძე—ქ. თბილისის ალმასკომის კეთილმოწყობის სამმართველოს უფროსის მოადგილე, მთავარი ინჟინერი

6. სანიკიძე დავით მიხეილის ძე—84-ე საშუალო სკოლის დირექტორის მოადგილე ადმინისტრაციულ-სამეურნეო დარგში

7. გოგიტაძე მამია ვარლამის ძე—ლენინის სახ. რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

8. რაზმაძე გიორგი რომანოზის ძე—სამგორის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

9. მაჭარაშვილი ანტონი არჩილის ძე—კიროვის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

10. გიორგაძე მიხეილი იოსების ძე—პირველი მაისის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე

ლ. მაღლაფერიძე

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

თ. ლაშქარაშვილი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

შინაარსი

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მათემატიკის სწავლების გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 3

2. საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილება № 230—სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო მომსახურებისა და მომარაგების საქმეში არსებულ ნაკლოვანებათა შესახებ 9

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება სკოლა-ინტერნატების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ . 13

4. დებულება საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური საწარმოოსწავლებიანი სკოლების დაუსწრებელი განყოფილების შესახებ 19

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ 1962 წლის 31 მარტის № 209 დადგენილებით დამტკიცებული საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების დებულების შესახებ 27

6. დებულება საქართველოს სსრ საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური სკოლების მოსწავლეთა საწარმოო სწავლების შესახებ 28

7. Приказ Министерства просвещения Грузинской ССР о положении по производственному обучению учащихся средних общеобразовательных трудовых политехнических школ. 44

8. Положение о производственном обучении учащихся средних общеобразовательных трудовых политехнических школ Грузинской ССР . . 45

9. სასწავლო გეგმა—საქართველოს სსრ ქალაქის საღამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლების III—VIII კლასებისათვის . . 60

10. Учебный план III—VIII классов русской городской вечерней (сменной) средней общеобразовательной школы 62

11. Учебный план III—VIII классов Армянской и Азербайджанской городской вечерней (сменной) средней общеобразовательной школы . . 64

12. დაუსწრებელი საშუალო სკოლების და საღამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო შრომითი პოლიტექნიკური საწარმოოსწავლებიანი სკოლების დაუსწრებელი განყოფილების სასწავლო გეგმის განმარტებითი ბარათი 66

13. დებულება ტუბერკულოზური ინფექციის ადრეული გამოვლინე-ბით ტუბერკულოზის მცირე და ჩამცხრალი ფორმით დაავადებულ ბავშვთა ტუბერკულოზური სანატორიული ბაგა-ბაღის შესახებ . . . . 7[illegible]

14. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ინ-ტერნატების მზრუნველთა საბჭოების მუშაობის შემოწმების შედეგების შე-სახებ 80

15. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ახმეტისა და მარნეულის რაიონების საბავშვო ბაღების მუშაობის შემოწმების შედეგე-ბის შესახებ 83

16. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება საქართვე-ლოს სსრ განათლების სამინისტროს საუწყებო არქივის მუშაობის შემოწ-მების შედეგების შესახებ 86

17. ბრძანება № 231 88

18. ბრძანება № 327/კ 93